

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 110

Poznań, wtorek dnia 8 marca 1932

Rok XXVII

Wobec zgonu Brianda

Stan zdrowia Arystydesa Brianda był już od dłuższego czasu bardzo poważny; wiadano, że Briand znajduje się na schyłku życia, a jednak fakt jego zgonu wywołał silne wrażenie nie tylko w samej Francji, ale w całym świecie międzynarodowym. Bo była to niewątpliwie indywidualność bardzo silna, postać polityczna na miarę niezwykłą.

Dowodem tego choćby jego wielokrotne wracanie na fotel ministerjalny, a nawet na stanowisko prezesa Rady Ministrów; dowodem wpływu jego nie tylko w społeczeństwie francuskim, ale również w stolicach innych wielkich mocarstw i państw mniejszych, wpływu przedewszystkiem w Genewie, w Lidze Narodów.

Znaczną część swej pozycji politycznej zawdzięczał Briand, szczególnie w dawniejszych latach, swojej frapującej zdolności argumentowania i jednania sobie zwolenników w przemówieniach, czy to na terenie parlamentarnym, czy na zjazdach, kongresach i t. p. Z tą formą atrakcyjną łączyła się myśl, zawsze kusząca w tonie społeczeństwa francuskiego, a oklaskiwana dzisiaj — szczególnie czy nieszczerze — w świecie międzynarodowym, myśl pacyfistyczna.

To był jego motyw przewodni i to był rumak, na którym zwykł pędzić i tyłu za sobą porywać. To było zarazem jego wielkie złudzenie, za które ojczyzna jego zapłaciła drogę.

Przed wojną Briand tak bezwzględnie głosił pacyfizm powszechny i wiarę w pacyfizm niemiecki, że nie wahał się w przeddzień wybuchu wojny światowej przekonywać swych rodaków, iż Niemcy byłyby chyba szaleńcze, gdyby istotnie zmierzały do wywołania krwawej zawieruchy.

W toku wojny Briand i jego ludzie wciąż pracowali nad jej przerwaniem, nad możliwie spiesznym zawarciem pokoju z Rzeszą Niemiecką na podstawie nierozegranej, t. zw. „paix blanche”. W zwycięstwo Francji i koalicji nad Niemcami nie wierzył. Gdyby był przyszedł do steru rządu w drugiej połowie wojny, nad czym pracowały czynniki radykalno - masonsko - defetystyczne, byłby Francję, a tem samym cały obóz sprzymierzonych pchnął niewątpliwie do zawarcia z Berlinem pokoju przedwczesnego, — przedewszystkiem z natury rzeczy kosztem Polski.

Czem był „briandyzm” po wojnie, przypominać szczegółowo nie potrzebujemy. Było to budowanie pokoju światowego na współpracy francusko - niemieckiej, a opieranie tej współpracy na wierze Francuzów w „pokojuowość” i wogóle w „dobrą wolę” Niemców, szczególnie Niemców „demokratycznych”. Ta „pokojuowość” i „dobra wola” Niemców okazała się bańką mydlaną. Życie otworzyło społeczeństwu francuskiemu, przez szereg lat oszołomionemu „briandyzmem”, oczy na niemiecką rzeczywistość, i praktyczny realizm francuskiego bourgeois

Po śmierci Brianda

Wrażenie w Ameryce — Ostatnie chwile — Uroczystości pogrzebowe

Waszyngton, 8. 3. (PAT.) Wiadomość o śmierci Brianda wywołała w tutejszych kołach rządowych, politycznych i dyplomatycznych wielkie wrażenie.

Poza depeszą prezydenta Hoovera do prezydenta republiki francuskiej, sekretarz stanu Stimson wysłał do premiera Tardieu telegram kondolencyjny, w którym sławi niezłomowe wysiłki Brianda na rzecz pokoju.

Dawes oświadczył przedstawicielowi Havasa, że śmierć Brianda jest stratą dla całego świata. Briand — powiedział Dawes — posiadał wielką siłę stabilizacyjną dla załatwiania trudności europejskich po wojnie.

Paryż, 8. 3. (PAT.) Lekarz zmarłego Brianda oświadczył przedstawicielowi Havasa, że przyczyną śmierci był obrzęk płuc.

Wczoraj o godz. 10 rano — mówił lekarz — udałem się do niego, aby zrobić codzienny zastrzyk. Znalazłem Brianda siedzącego w fotelu i przy-

gnębionego bardziej niż zwykle. O godzinie 12 zatelefonował jeszcze do jednego ze swoich przyjaciół, a wkrótce po pierwszej zgasł bez cierpienia.

Paryż, 8. 3. (PAT.) Wczoraj wieczorem zebrali się ministrowie w pałacu Elizejskim na nadzwyczajne posiedzenie.

Na propozycję premiera Tardieu rząd postanowił urządzić uroczystości pogrzebowe Brianda w ministerjum spraw zagranicznych, dokąd zwłoki zostaną przeniesione. Postanowiono, że pogrzeb odbędzie się w sobotę, 12 b. m. o godz. 14. Nad trumną wygłosi premier przemówienie na cześć zmarłego w obecności korpusu dyplomatycznego i wybitnych przedstawicieli świata politycznego, poczem trumna ze zwłokami zmarłego umieszczona zostanie w prowizorycznym grobie na cmentarzu w Passy aż do chwili przewiezienia jej zgodnie z życzeniem zmarłego do majątku Cocherel.

Głosy prasy francuskiej

Paryż, 8. 3. (Tel. wł.) Cała prasa francuska poświęca dziś obszernie wspomnienia Briandowi.

Lewicowi jego przyjaciele prześcigają się w hymnach pochwalnych, natomiast prasa prawicowa z umiarkowaniem i rzeczowo ocenia zasługi zmarłego.

Paul Painlevé stwierdza w „Excelsior” m. i., że smutek i przygnębienie, jakie opanowało społeczeństwo na wiadomość o zgonie Brianda jest najpiękniejszym uczczeniem zmarłego męża stanu i człowieka zarazem. Opinia publiczna wiedziała, że Briand pracował dla pokoju, a pracując dla tej idei nie spuszczał z oczu bezpieczeństwa Francji.

Radykalno-socjalistyczna „Republique” nazywa Brianda prawdziwie wielkim człowiekiem, któremu społeczeństwo nie zapomni jego słów, że tak długo jak żyje do wojny nie dopuści. Dziś podnoszą głowę teoretycy wojny i gwałtu, przeciwstawiając się ideałom Brianda.

Prawicowy „Figaro” i „Ami du Peuple” stwierdzają, że dzieło Brianda

zaczęło się już rozpadać przed śmiercią jego twórcy.

Bardzo ostro występuje Pertinax, który w „Echo de Paris” stwierdza, że poczynania Brianda jako ministra spraw zagranicznych nacechowane były niepewnością i niejasnością. Dość wspomnieć o pierwszych propozycjach w sprawie Locarno, po których oświadczył Briand Poincarému, że uważa te propozycje za zupełnie niewystarczające. Również przy pakcie Kelloga rozwinęło się wszystko zupełnie inaczej niż tego sobie życzył Briand. Od 1926 roku cały jego wysiłek zmierzał, aby doprowadzić do porozumienia francusko-niemieckiego. Nigdy nie widział ściśle rzeczywistości, stale bowiem wierzył w inną republikę niemiecką, której rzekomo przyświecały zamiary pokojowe. Polityka niemiecka wybierała natomiast z pociągnięciem Brianda te rzeczy, które uważała za pożyteczne dla siebie. To też należy kategorycznie stwierdzić, że postępowanie Francji w latach 1925 do 1930 przyczyniło się do militarnej i dyplomatycznej odbudowy Niemiec.

Ustawa o szkołach prywatnych

Przyjęcie w komisji oświatowej Senatu głosami B. B. projektu rządowego — Sen. Sołtyk zapowiedział zgłoszenie na plenum w imieniu mniejszości odrzuconych poprawek

Warszawa, 8. 3. (Tel. wł.) — Na dzisiejszym posiedzeniu senackiej komisji oświatowej sen. Sypniewski (B. B.) referował ustawę o szkołach prywatnych.

Po referacie sen. Sołtyk (Kl. Nar.) wykazał, że ustawa narusza postanowienia konstytucji. W obszernym przemówieniu uzasadnił następnie, że ustawa pogarsza istniejący stan rzeczy, a w konsekwencji osłabia zapal społeczeństwa polskiego oraz inicjatywę prywatną w dziedzinie szkolnictwa. Swoje wywody sen. Sołtyk poparł wymownymi faktami. Następnie zabierali głos sen. Kopczyński (P. P. S.), Woźnicki (Lud.), i Utta (Niem.) wskazaniem na ujemne strony przedłożenia rządowego.

Po przemówieniach opozycyjnych

zwyciężył nad polityką filoniemieckiej deklamacji pacyfistycznej. Oto historia ostatniej doby przemian w polityce

francuskiej pod znakiem Laval'a i Tardieu.

A my Polacy? Mamy szacunek dla

indywidualności zmarłego francuskiego męża stanu, ale stwierdzić musimy, że polityka jego przysporzyła Polsce niejedną troskę. Byliśmy czasu wojny światowej przejęci lękiem uzasadnionym, by powrót do władzy Brianda nie kosztował Polski udaremnienia programu zjednoczenia i pełnej niepodległości wskutek przerwania wojny z Niemcami i zakończenia jej nierozegraną. Nie wiedzieliśmy wówczas nawet, że w wielkiej tajemnicy, nawet przed francuskim światem politycznym, Briand był się zgodził wobec ostatniego ministra spraw zagranicznych Rosji carskiej Pokrowskiego na to, że Rosja sama zdecydowała o zachodniej swojej granicy włącznie Polski, tak, jak ówczesny rząd rosyjski przyznawał Francji prawo rozstrzygnięcia w zakresie własnej kompetencji o przyszłej wschodniej granicy francuskiej. To był grzech Brianda wobec Polski. Polityka zaś Brianda po wojnie, to była konsekwentna polityka ustępstw wobec Niemiec kosztem Polski. Liczył on się bardziej z zadowoleniem i radością Niemców aniżeli rozczarowaniem i troską Polaków.

Rzecz inna, że, jeżeli do tego doszło, większość odpowiedzialności za to ponosi polska polityka oficjalna. W pierwszych latach istnienia państwa polskiego, za ówczesnych ministrów spraw zagranicznych, niestudnie skarżono się na rzekomo nadmierne zapatrzenie się Warszawy w Paryż, ale to, co przeżyliśmy za czasów ministrów Skrzyńskiego i Zaleskiego, to było istotnie zupełnie bezkrytyczne powtarzanie przez rząd polski pacierza „briandowskiego”. Drogo za to Polska zapłaciła upadkiem własnych wpływów, a wyróżnieniem ponad nie wpływów niemieckich. I nie tylko niemieckich wpływów, lecz i buty i agresywności niemieckiej. Czyż nie wymowną tego ilustracją jest fakt, że Berlin schował do kieszeni umowę likwidacyjną i wszystkie w niej przez Polskę Niemcom darowane walory narodowe, a traktat handlowy — kopnął nogą? Tak oto w następstwie polityki „briandowskiej” i z winy niemocy polskiej wygląda niemiecka rzeczywistość, niemiecka „dobra wola” i niemiecki „pacyfizm”.

Pogłoski o zmianach w rządzie

Warszawa, 8. 3. (Tel. wł.) — W prasie żydowskiej pojawiły się znów pogłoski o zmianach w rządzie. Wedle tych pogłosek miałyby być albo całkowita zmiana, albo tylko rekonstrukcja.

Mówią, że minister skarbu Piłsudski ma objąć tę sprawiedliwość, że b. Minister Matuszewski wróci do łask, że min. Pieracki wygłaszał ostatnie przemówienie już jako przyszedł premier, a obecny premier Prytor powróciłby na stanowisko ministra przemysłu i handlu. Przed wyjazdem do Egiptu Piłsudski miał polecieć przeprowadzenie ustawy o pełnomocnictwach.

Wersje te są dorywczymi plotkami, które co pewien czas się pojawiają. Zmiana rządu miałyby nastąpić zaraz po zamknięciu sesji parlamentarnej. (w)

Dzień państw mniejszych w Genewie

(Od specjalnego delegata „Kurjera Poznańskiego“)

Genewa, 6 marca.

Czy to debaty Zgromadzenia Ligi, czy rozprawa sądowa? Pytanie to cisnęło się na usta setkom dziennikarzy, którzy byli świadkami dzisiejszych dwóch posiedzeń Zgromadzenia Ligi. Tak gorąco, takim energicznym tonem, tak stanowczo i żywo nie przemawiano dotąd nigdy na posiedzeniach Ligi. To nie spokojni dyplomaci omawiali dzisiaj konflikt chiński - japoński, ale prokuratorowie oskarżali przestępcę o naruszenie dwóch najważniejszych artykułów (10 i 12) paktu, a było tych prokuratorów piętnastu. Oto ich nazwiska: prezydent Szwajcarii p. Motta, ministrowie spraw zagranicznych: Czechosłowacji p. Benes, Norwegii p. Braadland, Estonii p. Tomsson, Holandii p. Blockland, Hiszpanii p. Zulueta, Portugalii p. Branco, Danii p. Munch, a ponadto min. Szwecji p. Loafgren, min. Finlandii p. Erich, min. Grecji p. Politis, min. Urugwaju, znakomity prawnik, p. Buero, min. Kolumbji p. Restrepo, min. Meksyku p. Ortega i wreszcie jakiś delegat Persji o bardzo trudnym do wymówienia nazwisku. Lista zdaje się nie jest jeszcze skończona.

Prokuratorowie — a są to wszyscy reprezentanci państw mniejszych — zwracali się nie tyle do Zgromadzenia Ligi, jako do trybunału, ile do opinii moralnej całego świata. „Nie mamy może — mówił p. Buero — siły materialnej, ani możliwości wyegzekwowania niektórych przepisów paktu, ale to nie jest powód, by nie powiedzieć przed światem naszego sądu o wypadkach na Dalekim Wschodzie“. Cel dzisiejszych mów był zatem taki: trzeba stworzyć w łonie Ligi i w opinii publicznej świata nacisk moralny na Japonję, by wyrzekła się realizowania swych politycznych zamierzeń drogą zbrojnej pomocy.

Oskarżoną, której nazwisko wymieniano jednak bardzo rzadko — kurtuazja dyplomatyczna kwitnie przecież w Genewie w całej pełni — była Japonja. Pp. Matsudaira i Sato siedzieli niemi i posępni, wytrzymując przez 6 godzin ogień huraganowy zarzutów i oklasków, które manifestacyjnie witały i żegnały każdego oskarżyciela.

Treść aktu oskarżenia?

P. Motta mówił: „Przedewszystkiem trzeba pamiętać o art. 12, który zawiera obowiązek całkowitej ciszy, uciec się (w razie sporu z drugim państwem), albo do arbitrażu, albo do rozstrzygnięcia sądowego, albo, jeśli to okaże się niemożliwym, do Rady Ligi. Zanim procedura art. 12 nie zostanie wyczerpana, każdy akt wojenny, każdy akt wojenny — różnicę między niemi trudno określić — jest zakazany. Obawiam się, że art. 12 nie był w tym wypadku przestrzegany“.

A teraz posłuchajmy p. Benesa, który zresztą gotów był przyznać Japonji okoliczności łagodzące (bojkot chiński): „Wobec samowolnego zajęcia przez jedną ze stron terytorji drugiej strony, nie chcę nawet przypominać postanowień art. 10, jednego z fundamentalnych artykułów paktu, który — zdaje mi się — został tu naruszony“.

Ale czy naprawdę tak bardzo owym 15 oskarżycielom zależało na całości i niezawisłości dalekiej republiki, której interesy broni tu dr. Yen? Czyż chinofilizm stał się dzisiaj tak modnym?

Bynajmniej! Piętnastu mówcom dzisiejszym nie chodziło wcale o Chin, ale tylko o statut Ligi Narodów. Odkryli w sobie gorącą miłość dla Ligi (gdyż zobaczyli, że wielkie mocarstwo traktuje dość „swobodnie“ dwa najważniejsze artykuły Paktu Ligi. „Dzisiaj mnie, jutro tobie“ — powiedział jeden z nich. Dzisiaj Japonja wysłała wojska do Chin wbrew zobowiązaniom z art. 10 i 12, a jutro np. Stany Zjednoczone wysłały flotę i wojska do brzegów Kolumbji lub Meksyku, albo Włochy do Grecji (zajęcie Korfu przez Mussoliniego zostało z naciśnięciem dziś przypominane), albo Anglja do Persji, albo... Kto może przewidzieć jutrzejsze apetyty silnych? Japonja tworzy precedens — zaznaczył p. Benes. Urugwajczyk, p. Buero, wręcz oświadczył, że „reprezentanci małych państw nie mieliby tu (w Lidze) nic do roboty, jeśliby interesy materialne zwyciężyły nad względami sprawiedliwości, legalności, poszanowania paktu i konwencji międzynarodowych“. Jest to niemal groźba wystąpienia z Ligi na wypadek, gdyby Japonja pozwoliła korzystać ze skutków naruszenia paktu. Podobnie wyrażał się prezydent Szwajcarii:

„Choć pokój — mówił p. Motta — leży w interesie wszystkich, to nie prze-

sadzę, jeśli powiem, że dla małych państw jest on interesem życiowym, ponieważ małe państwa są mniej odporne i słabsze, niż państwa wielkie, które mogą nieraz zaufać swej sile. Gdyby małe państwa straciły wiarę w procedurę paktu, to zmuszone byłyby szukać innych środków, celem zapewnienia sobie bezpieczeństwa w sposób istotny i zasadniczy“.

I oto doszliśmy do motywów tego niepokoju, który dziś wstrząsał komisją Zgromadzenia Ligi i w usta mówców kładł słowa energicznego protestu przeciw Japonji. Mają oni na myśli bezpieczeństwo własnych krajów. „Nostra res agitur“ (o naszą sprawę chodzi) — wołali, wskazując na przykład Chin.

P. dr. Yen zrobił świetne posunięcie, przenosząc proces z Rady na Zgromadzenie. W Radzie mocarstwa oszczędzały Japonję, a małe państwa znajdowały się tam zbytnio pod wpływem wielkich. W Zgromadzeniu zaś panuje — demokracja. Mali mają równy głos z wielkimi. Skorzystali też dziś z tego prawa tak hojnie, że zajęli całe dwa posiedzenia. Wielkie mocarstwa milczały. Nie odważyły się bronić Japonji, a przyłączać się do oskarżeń na równą sobie potęgę nie miały ochoty. Przecież i one w r. 1927 w Chinach używały środków... podobnych do japoń-

skich. I one więc nie są bez grzechu. A jeszcze w r. 1930 na konferencji dla kodyfikacji prawa międzynarodowego w Hadze usiłowały przeprowadzić pewne ograniczenie zasady nie — interwencji.

P. Yen miał więc za sobą dzisiaj całą „demokrację ligową“. Miał także pewne sfery w sekretarjacie Ligi. Naturalnie z wyjątkiem p. Sugimury, który słuchał dyskusji z ponurą miną.

Nie należy sobie jednak z opozycji mniejszych państw wiele obiecywać. Nie dysponują one pancernikami i hydroplanami. Ostatecznie Zgromadzenie Ligi będzie usiłowało załatwić zatarg drogą pośrednictwa (art. 15 alinea 3). Wszyscy mówcy tego dzisiaj żądali. Gdyby się to nie udało, wtedy przyjdzie na „zalecenie“ w myśl art. 15 alinea 4. Byłaby to już ostrzejsza procedura. Ale można uważać za pewne, że nim Zgromadzenie sprawę załatwi (zalecenie wydać musi po 6 mies.), to już konferencja Okrągłego Stołu w Szanghaju pogodzi Chinę i Japonję. Mocarstwa chętnie w ten sposób usuną delikatny problem pokoju spod decyzji Zgromadzenia, zwłaszcza, że w pokoju szanghajskim będą się starały także sobie zapewnić pewne interesy. Zgromadzenie dobre jest do protestu i „moralnego nacisku“. Do działania powołana jest Rada Ligi. Do działania zaś na Dalekim Wschodzie powołane są wielkie mocarstwa. Piszę bez ironji.

JAN MATYASIK:

Kauczuk czy mozaika?

W uzupełnieniu naszego sobotniego artykułu wstępnego o pełnomocnictwach podajemy jeszcze poniższe uwagi naszego współpracownika warszawskiego (M. K.):

Wystąpienie rządu z projektem pełnomocnictw nie zaskoczyło nikogo, kto obserwuje uważniej nasze życie polityczne. Zaraz na początku obecnej sesji można było przewidzieć takie jej zakończenie. Gdyby nie zastrzeżone w konstytucji terminy budżetowe, projekt o pełnomocnictwach byłby wniesiony już dawniej. Ponieważ jednak te terminy musiały być zachowane, przeto — po przebiegowaniu budżetu — wypełniono je takimi sprawami, co do których udzielenie pełnomocnictw nie mogłoby być uzasadnione konieczną szybkością i elastycznością działania. W ten sposób załatwiono w Sejmie na drodze normalnej przedłożenia podatkowe, ustawy szkolne i prawo o zgromadzeniach. Właściwa walka z kryzysem będzie prowadzona przez rząd bez udziału Sejmu, który po daniu rządowi pełnomocnictw pójdzie na dłuższe wakacje, zgodnie zresztą z wyrobioną od kilku lat tradycją.

Rząd i jego adherenci będą uzasadniali żądanie pełnomocnictw przede wszystkim — jak wyżej powiedzieliśmy — potrzebą szybkości i elastyczności działania. Argumentem tym operowano już podczas dyskusji nad zmianą regulaminu obrad Sejmu, kiedy większość rządowa ograniczyła prawo przemawiania i upoważniła marszałka Sejmu do stawiania na porządku obrad spraw, zupełnie posłom nieznanym. Tak „ulepszony“ regulamin pozwala na uchwalenie projektu rządowego przez Sejm i Senat w ciągu paru godzin, a już zupełnie wygodnie w ciągu jednego dnia. Czyżby to był termin jeszcze za długi, nie pozwalający rządowi na dość elastyczne działanie?

Nie. Właściwy powód pełnomocnictw leży gdzieś indziej. Obecne ciała ustawodawcze mogą tak szybko tańczyć, jak tylko rząd zechce, ale aby mogły tańczyć, muszą być czynne. Inne mi słowy, chcąc mieć możliwość szybkiej zmiany istniejących ustaw względnie tworzenia nowych, rząd musiałby przedłużyć sesję parlamentu na czas nieograniczony. A to byłoby odstępianiem od jednej z naczelnych zasad pomajowego reżimu. Przypomnijmy sobie to, co się działo ze zwolnieniem, odraczeniem i zamykaniem sesji w latach 1927 — 1930, ilekroć posłowie wystąpili z przysługującą im inicjatywą. Pamiętamy także, że nieobradowanie Sejmu poza sesją zwyczajną było jednym z czterech warunków, postawionych Sejmowi przez p. Piłsudskiego w r. 1930, kiedy to nieoceniony marszałek Senatu Szymański chciał stworzyć rząd „pacyfikacji“ wewnętrznej.

Jednak i ten prestiżowy szkopał dążył się jakoś ominąć, a raczej „uelastyczyć“ przez zwolnienie w razie potrzeby krótkich sesyj; z ograniczonymi zadaniami, jak to zrobiono w kwietniu u-

biegłego roku, kiedy zwołano nadzwyczajną sesję Sejmu dla załatwienia jednej tylko sprawy pożyczki kolejowej. W ten sposób uniknęłoby się nieustającego sejmowania, a większości rządowej danoby możność „współpracy“ z rządem.

Takby mogło być, gdyby na pogodnym dotąd horyzoncie tej współpracy nie ukazały się w ostatnich czasach niepokojące chmury. Przedmiot dumy p. Sławka, a mianowicie podział B. B. na grupy gospodarcze, fachowe etc., już po paru miesiącach okazał się eksperymentem bardzo niebezpiecznym. „Uzgadnianie“ idzie coraz oporniej, a „rozpracowywanie“ (termin p. Sławka) pewnych zagadnień posuwa się czasami za daleko. Dowodem — polemika między t. z. grupą pracowniczą czyli socjalistami „sanacyjnymi“, a grupą przemysłową, czyli przedstawicielami Lewjatana, która odbyła się na plenum Sejmu podczas dyskusji budżetowej. Takie wypadki zdarzają się w komisjach sejmowych coraz częściej.

Ze nie tylko my w tej nadmiernej emancypacji widzimy jeden z głównych powodów żądania pełnomocnictw, o tem świadczy następujący głos „Kurjera Polskiego“, organu sfer gospodarczych, współpracujących z rządem:

„Projekt rządowy w sprawie pełnomocnictw specjalnych ma za podłoże nieco mozaikowy układ sił w obozie, współpracującym z rządem. Nastroje tego obozu w miarę zmian w konjunkturze ulegają pewnym wahaniom i przegrupowaniom. Chcąc się zabezpieczyć przed temi wahaniami, sfery rządowe postanowiły uniezależnić się jeszcze bardziej od Sejmu, bez względu na to, że posiadają w nim większość, a to tembardziej, że poczucie siły wśród tej większości występuje coraz wyraźniej, a posłuszny podkomendni pozwalają sobie nieraz na zbyt samodzielną krytykę swoich dowódców“.

Jak na organ, zbliżony do rządu i B. B., to dosyć wiele. Nietylko mozaika i wahania, ale i przegrupowania, a nawet — o zgrozo! — poczucie siły i zbyt samodzielna krytyka dowódców!

Pikanterja polityczna powyższego wystąpienia organu sfer gospodarczych polega na tem, że sfery te popierały zawsze bardzo gorliwie koncepcję pełnomocnictw. Widać, że usamodzielnianie się B. B. nie wychodzi im na korzyść, że owa mozaika stopniowo zabarwia się coraz bardziej na... czerwono, czego do-

wodem jest choćby wystąpienie i mowa senatora Boguszewskiego.

Nie ulega wątpliwości, że podłożem pełnomocnictw jest i pęd do elastyczności i obrona prestiżu i obawa przed mozaiką. Gdyby jednak trzeba było odpowiedzieć, co przeważa, to wydaje nam się, że — mozaika. Zdaleka wygląda ona dość harmonijnie, ale z bliska jest już dla jej autorów za jaskrawa. Więc pójdzie na dłuższy czas do lamusa.

Metody „imieninowe“

Piszę nam z Krobi:

W ub. sobotę ukazały się w mieście naszym afisze z podpisem burmistrza p. Graczyka, podające program obchodu „imieninowego“ na dzień 19 marca. Pod programem widnieją nazwiska kilku osób zależnych, przeważnie urzędników, tworzących komitet wykonawczy, poniżej podpisani są członkowie „komitetu honorowego“.

Wśród szeregu nazwisk tego „komitetu honorowego“ widnieją nazwiska prezesa Stronnictwa Narodowego p. M. Urbańskiego, wiceprezesa p. A. Kulczyńskiego, prezesa „Sokoła“ p. Böhma. Zarówno wymienionych działaczy narodowych, jak i szereg innych osób, podpisanych na afiszach, nikt nie pytał o zgodę na podpis.

Niesłychane te metody wywołały wśród tutejszego społeczeństwa zrozumiałe oburzenie. Wyrażamy nadzieję, że podpisani bez swej zgody na afiszach pociągną do odpowiedzialności sądowej autorów afiszów. (R.)

Przypadek, czy system?

Z kół czytelników piszą nam, co następuje:

„Jak daleko zaszła już „tolerancja“ wobec naszych mniejszości narodowych, tego dowodem pociąg ranny (7.35) Poznań — Bydgoszcz przez Wągrówiec. Jadąc tym pociągiem, zauważyłem ku najwyższemu zdumieniu na zewnętrznej stronie wozu 3 klasy dwujęzyczny napis: wyżej, po polsku „Dla niepalących“, niżej zaś po niemiecku „Für Nichtraucher“.

Jak to, więc koleje polskie tu u nas wprowadzają język niemiecki? — Czy może w Niemczech dla wygody mniejszości polskiej również wprowadzono język polski na kolejach?!

Echa procesu pp. Lamota i Brzega

W Toruniu ukazała się w tych dniach we formie nadzwyczajnego wydania p. t. „Ostatnie Słowo“ enuncjacja współoskarżonego w głośnym procesie ks. senatora Bolta przeciwko b. woj. Wronie - Lamotowi i towarzyszym bi. redaktora „Dnia Pomorskiego“ dr. Piłskozuba - Brzega, w której zasądzony autor przedstawia obszernie przebieg owego procesu.

Jak wskazuje firma, podana na stronie ostatniej tego wydania, wydrukowano je w Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A., a więc w tym samym zakładzie, w którym drukuje się „Dzień Pomorski“. Tymczasem czytamy w „Dniu Pomorskim“ z dnia 8 b. m. p. n. „Od Wydawnictwa“, co następuje:

„Wobec ukazania się w dniu wczorajszym publikacji pod nazwą „Ostatnie Słowo“, stwierdzamy, że z publikacją nie mamy nic wspólnego ani pod względem wydawniczym, ani pod względem redakcyjnym“.

Najwyraźniej zatem wyrzekają się swego dotychczasowego redaktora naczelnego i współoskarżonego b. wojewody Wrony-Lamota.

Krwawe starcie z policją

Detroit, 8. 3. (PAT). W czasie starcia między policją a 3 tys. manifestujących bezrobotnych 3 osoby zostały zabite a 20 odniosło rany. Manifestanci usiłowali wtargnąć do biur zakładów Forda.

Pod Protektoratem J. E. X. KARDYNALA A. HLONDA PRYMASA POLSKI I J. M. P. REKTORA U. P. PROF. DR. J. SAJDAKA

„OGNIWO“

przyjacielski Związek Studentek U. P.

urządza w niedzielę, dnia 13 marca r. b. o godzinie 17,15 w sali 18 Coll. Minus

Zebrań uroczyste

poświęcone zagadnieniu nowego projektu ustawy małżeńskiej.

Uwaga: O jaknajliczniejszy udział prosi Zarząd „OGNIWA“

Święta za pasem! - kup wódek, likierów i win krajowych "Rektyfikacji Warszawskiej"!

Francuski projekt paktu bezpieczeństwa

Przedstawiony obecnie Lidze Narodów projekt francuski ustalenia bezpieczeństwa, a w konsekwencji możliwości rozbrojenia drogą utworzenia armji międzynarodowej, oddanej do dyspozycji Ligi, jest zdarzeniem doniosłym.

Trudno przypuścić, by przy obecnym układzie stosunków międzynarodowych projekt ten mógł być przyjęty, ale po raz pierwszy od czasu istnienia Ligi została wskazana przez Francję jedyna droga utrwalenia pokoju, tylko bowiem siła zbrojna, użyta w chwili odpowiedniej, celowo i stanowczo może zmusić powodujących wciąż nienawiść burzycieli pokoju do powstrzymania wojowniczych zakusów.

Przed trzema miesiącami omawiałem tę sprawę w „Kurjerze Poznańskim” na tle myśli, rzuconych w prasie przez sen. de Jouvenela o możliwości utworzenia międzynarodowej armji lotniczej, ale projekt francuski idzie dalej, a opracował go sztab generalny pod przewodnictwem niezapomnianego ministra śp. Maginota przy najbliższym udziale marszałka Petaina i generała Weyganda: trzy wielkie nazwiska. Dają one rękojmię powagi projektu, mającego olbrzymie znaczenie i dla Polski, która z powodu swego położenia geograficznego i politycznego musiałaby przyjąć przy jego realizacji poważny udział. Należy zatem przyrzeć mu się bliżej.

Rzeczywiście przy danej organizacji Ligi sankcje zbrojne, przewidziane przez artykuł 16 paktu, są fikcją. Żadne mocarstwo, silne militarnie, nie przyjmie wyroku, a zaimprowizowanie armji międzynarodowej, mającej na celu ukaranie napastnika, jest przy obecnym zaognieniu politycznym zadaniem niewykonalnym, poczynając od trudnej sprawy nominacji wodza naczelnego, ustalenia jego pełnomocnictw i zależności od władz Ligi.

Przypomnę, że w okresie wojny światowej trzeba było czterech lat, by sprzymierzeńcy uznali wreszcie konieczność utworzenia wspólnego dowództwa naczelnego, i nawet wtedy Belgja i Włochy uchyliły się od przyjęcia tej decyzji. Duże trudności wywoła również utworzenie doraźnego sztabu generalnego i organizacja jego pracy, wreszcie wykonanie ekspedycji przez organizm wojskowy niezgrany. Jeżeli nawet udało się stworzyć taką armję, spóźni się ona niechybnie z przybyciem na teatr wypadków, gdzie tymczasem zajdą niechybnie „fakty dokonane”, z którymi polityka liczy się niesłychanie.

Projekt francuski dąży do unieвозмоżliwienia wszelkich zamachów, wynikających z czyjejkolwiek złej woli, oddaje więc do dyspozycji Ligi Narodów wszystkie samoloty, przystosowane do rzucania bomb, proponuje, by tylko sygnatarjusze paktu bezpieczeństwa mogli posiadać ciężką artylerię, wojenne statki linjowe i nurkowe z obowiązkiem przekazania ich Lidze na jej żądanie, omawia sprawę utworzenia stałej armji międzynarodowej, składającej się ze ściśle określonej ilości jednostek, które przebywałyby na terytorjum danego państwa do czasu wezwania przez Ligę, wreszcie ustala zasadę ochrony ludności cywilnej przed atakami lotniczymi.

Memoriał ten posiada ogromną siłę, jasność i wymowę, odbija jaskrawo od wszystkich dotychczasowych deklaracji, omawianych w Lidze, mąskających mgławicą frazesu obłudę fałszywych pacyfistów. Utworzenie takiej armji jest pod względem technicznym zupełnie możliwe, chociaż niełatwe. Marszałkiem jej mógłby naturalnie zostać tylko generał jakiego neutralnego państwa, posiadającego pełnomocnictwa Rady Ligi co do wyboru sankcyj, zablokowania komunikacji państwa napastniczego, represyj zbrojnych przeciwko jego ważnym obiektom. Ustalenie takich pełnomocnictw będzie niełatwe pod względem poli-

tycznym i gospodarczym, boć kapitał międzynarodowy przenika wszędzie i może być w razie zablokowania portów lub bombardowania ośrodków przemysłowych narażony na straty.

Zaznaczyć należy, że rejonem działań armji Ligi może być tylko Europa, północna Afryka i zachodnia Azja. Wyłączony byłby cały obszar Ameryki, gdzie działa zresztą pod opieką potężnych Stanów Zjednoczonych doktryna Monroe, nie dopuszczająca wkraczania Europy w sprawy zachodniego kontynentu. Ze względu na oddalenie niemożliwym jest również stosowanie sankcyj karnych na obszarach oceanu Indyjskiego lub Spokojnego. Zaangażować się zbrojnie w konflikcie japońsko-chińskim mogłyby tylko Stany Zjednoczone, i to z nader wątpliwym rezultatem. Potęga morską Japonji ustępuje w pewnym stopniu flocie wojennej Ameryki, ale główna baza wojenna Stanów, San Francisco, leży o dwa tygodnie drogi morskiej od wybrzeży azjatyckich, co osłabia niemiernie szanse akcji zaczepnej Stanów na wodach morza chińskiego.

Dyskusja nad projektem francuskim w Genewie wykazała już, że inicjatywie Francji przeciwne są Sowjety, Niemcy, Włochy, Anglja i Ameryka, a są jej przychylnie Belgja, Polska oraz większość państw mniejszych. Porozumienie zatem nie będzie pewnie

osiągnięte. Skutki jednak wystąpienia Francji będą poważne. Przedewszystkiem sprawa realnego utrwalenia pokoju została nareszcie wyluskaną z powijaków frazesu obłudnego dotychczasowych poczynań państw niemieckie, zarzucające Francji na obydwóch półkulach świata, jakoby tylko ona była zaporą do ustalenia stałego pokoju.

Postawiono też w Genewie na porządku dziennym sprawę zakazu używania gazów i bakterji, ograniczenia używania ciężkiej artylerji i czołgów, zmniejszenia pod kontrolą wydatków na materiał wojenny, sprawę środków, ochraniających ludność cywilną.

Polityka Niemiec — głównego hordowcy nienawiści międzynarodowej — jest wyraźna. Żądają one równouprawnienia w dziedzinie zbrojeń. Niemcy potrafiły tajnie i jawnie postawić swe pogotowie wojenne na tak wysokim poziomie, że Lidze należałoby może żądać od Niemiec obniżenia ich uzbrojenia do poziomu innych państw. W tym kierunku miałby przedstawiciel Polski wdzięczne zadanie zademonstrowania przed wysokim trybunałem olbrzymiego rejestru wszechstronnego przygotowania Niemiec do zbrojnej akcji zaczepnej, poczynając od nastawienia duchowego całego narodu poprzez wszystkie dziedziny twórczej pracy.

DE HENNING-MICHAELIS,
generał.

Co się dzieje w Charbinie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Charbin, w lutym.

Przeżywaliliśmy tu wrzuszające chwile. Wypadki, jakie się tu rozgrywały, są zbyt skomplikowane. Po rozpaczliwych walkach w bezpośredniej okolicy naszego miasta, znaleźliśmy się pod ochroną Japończyków. Trzeba zaznaczyć, że wojska japońskie nie małe boje musiały stoczyć. Wojska chińskie bowiem stawiały gwałtowny opór, co właściwie nie jest w ich zwyczaju. Ale opór to był beznadziejny: niewykształcone, obdarte, głodne i właściwie bezbronne masy wojsk chińskich „walczyły” z nowoczesną uzbrojoną armją japońską...

Wbrew przypuszczeniom wojska chińskie w czasie odwrotu nie uległy rozkładowi. Nie grabiły tak jak w roku 1929, ale w największym porządku cofały się na północ, gdzie prawdopodobnie rozprószą się lub rozpoczną walkę partyzancką.

Japończycy zwyciężyli więc na całej linji. Dalszy rozwój wypadków jednak nie zależy od tego zwycięstwa, wszyscy bowiem obywatele miasta, cała ludność zadaje sobie pytanie: Co będzie dalej?...

Japonja chce przywłaszczyć sobie Mandzurję. Obecny gabinet w Tokio otwarcie i konsekwentnie prowadzi politykę imperialistyczną. Nie można oczywiście zaprzeczać, że stosunki gospodarcze Japonja dostosowuje do swej polityki imperialistycznej. Nie chodzi o chwilowy kaprys lub o awanturę, ale o niezbędną konieczność. Chiny jednak nie kierują się temi względami. Cały naród chiński solidaryzuje się w swej nienawiści do japońskiego zaborcy.

Konflikt mandzurski jest nadzwyczaj dramatyczny.

Co znaczy opanować i przywłaszczyć sobie Mandzurję, obszar równający się obszarowi dwóch Francji, zamieszkały przez 30 milionów mieszkańców chińskiej narodowości, a doliczywszy „irredentę” 400 milionów? To rzecz nie tak łatwa, zwłaszcza w naszych czasach. To jest historia bardzo skomplikowana, niż swego czasu na Korei.

Japońska akcja niewątpliwie jest czynną pobudką do narodowo-rewolucyjnego procesu w Chinach. Trzeba pamiętać o tem, że przeszło 60 milionów

ludności chińskiej żyje pod rządami sowieckimi, a rząd sowiecki oświadcza, że tylko Chiny sowieckie mogą odeprzeć napór imperialistów. Ale i w innych częściach Chin daje się zauważyć żywiołowy odruch przeciwko imperializmowi.

Obecnie jasnym już jest, że w Tokio chętnie zrezygnowaliby z planu tworzenia państwa mongolsko-mandzurskiego i zadowoliliby się zastosowaniem 21 artykułu w stosunku do Mandzurji, gdyby Nankin okazał gotowość do wszczęcia bezpośrednich rokowań z Japonją. Chińczycy jednak są nieustępliwi.

Tutejsi „biali” z radością oczekiwali przybycia Japończyków, będąc przekonani, że okupacja doprowadzi do zupełnego zaniku sowieckich wpływów na kolei wschodnio-chińskiej. „Młodrosjanie” lub też ci, którzy tak siebie nazywają, witali oddziały japońskie okrzykami „Banzaj”, powiewając trójkolorowymi chorągiewkami rosyjskimi. Życzenie jest ojcem myśli i niejeden widzi już siebie na fotelu ministra buforowego państwa na Dalekim Wschodzie.

Wkrótce jednak przedstawiciele japońscy puścili zimny tusz na rozgrywane głowy. Naczelnik oddziałów okupacyjnych demonstracyjnym a zarazem przyjacielskim gestem oznajmił ludności miejscowej, że dowództwo japońskie otrzymało dyrektywę, według której nie może dotknąć interesów sowieckich. Tak przedstawia się rzeczywistość. Przywłaszczyć sobie Mandzurję nie tak łatwo, upokorzenie Chin nie jest również rzeczą łatwą. I czy Japonja pragnie dojść jeszcze do konfliktu z Rosją sowiecką? W interesie tutejszej emigracji politycy tokijscy nie poświęcą ani jednego żołnierza. Szanse antysowieckiej akcji z japońskiej strony w dzisiejszych warunkach są bardzo niskie, chociaż pomiędzy japońskimi czynnikami wojskowymi znajdują się zwolennicy czynnej akcji przeciw so-wietom.

W Charbinie śledzimy z napięciem wypadki, rozgrywane się pod Szanghajem. Czy znajdujemy się w przededniu wojny amerykańsko-japońskiej? Trudno dziś przypuszczać, by wypadki w tym kierunku się rozwijały. Sta-

ny Zjednoczone obecnie zbyt zaangażowane są w Ameryce Południowej, a również Japonja nie chce zaryzykować zatargu z Stanami Zjednoczonymi. Zobaczymy, jak sytuacja się rozwinie. Narazie trudno przewidzieć nawet najbliższą przyszłość.

Z Stronnictwa Narodowego Koło w Chartowie.

Plenarne zebranie koła w Chartowie odbyło się w mieszkaniu prezesa p. Antoniego Augustyniaka przy licznych udziale członków. Po zagajeniu zebrania przez p. Augustyniaka i odczytaniu protokołu przez sekretarza p. Józefa Kopaczewskiego zabrał głos wiceprezes zarządu na m. Poznań p. insp. Michalski. W treściwym referacie wysłuchanym z wielkim zainteresowaniem prelegent zanalizował gospodarkę dzisiejszego systemu w Polsce, który prowadzi państwo na kraj przepaści.

W ożywionej dyskusji przemawiało kilku mówców, którzy zdecydowanie wypowiadali się zwłaszcza przeciw wniesionym przez rząd do Sejmu projektom zmiany systemu ubezpieczeń społecznych.

„Szczerbiec”

W ostatnim numerze (5) narodowego dwutygodnika „Szczerbiec” znajdujemy w doskonałym wstępnym artykule p. t.: „Papierowe Łańcuchy” krytykę ustaw, dających rządowi możliwość nieograniczonego ingerowania w życie społeczeństwa. „Japońska Nauka” p. Czesława Sulimczyka wskazuje na wielkie zalety taktyki politycznej Japonji i zachęca do naśladowania jej niektórych posunięć. P. St. Pięnkowski w art. „Głos Krwi” ukazuje nam na tle pracy literackiej właściwe oblicze rasowe Boy'a Zelenkiego. „Sejmy Polskie a Sejmy Żydowskie” to jeszcze jedna garść faktów, stwierdzonych dokumentami, że Żydzi działali i działają na szkodę Polski. Dział: „Z życia Młodych” obok wiadomości z prowincji, obrazujących wzrost wpływów Obozu i jego prace, znajdujemy krótki zwięzły artykuł o konieczności materialnego popierania swojej organizacji. Ks. St. Krawczyk zwraca uwagę na przejmowanie przez rząd polski wpływów obcych destrukcyjnych, miast wzorowania się na przykładach zagranicznych o cechach dodatnich dla narodu i państwa, pisząc o tem w art.: „Burzący Bolszewizm”. Zamyka zeszyt jak zwykle, znakomicie zredagowany dział „Z Kraju i ze Świata”, a uzupełnia ten numer wiersz p. J. Grzędy, pełen zapału i entuzjazmu.

Szczerbiec jest do nabycia we wszystkich kioskach Ruchu, oraz u sprzedawców ulicznych. Prenumerata wynosi 2 zł. kwartalnie. Adres redakcji i administracji: Warszawa, Lwowska 15 - 3, konto w P. K. O. 13975.

Z konferencji rozbrojeniowej

Genewa, 8. 3. (Tel. wł.) Komisja główna konferencji rozbrojeniowej rozpoczęła swe dzisiejsze posiedzenie manifestacją na cześć Brianda. Wspomnienie pośmiertne wygłosił przewodniczący Henderson. Postanowiono w sobotę nie odbywać żadnego posiedzenia, aby członkom komisji umożliwić udział w pogrzebie Brianda.

**WODA KOLONSKA
MAJOLA**

Łapać wężozie

**DOSKONAŁA
ORZEŻWIAJĄCA**

DZIAŁ GOSPODARCZY

Doniosła zmiana przepisów licytacyjnych

Nr. 15-ty „Dziennika Ustaw“ zawiera ważną dla życia gospodarczego ustawę zmieniającą niektóre przepisy niemieckiej ustawy z dnia 24 marca 1897 roku o przetargu przymusowym i zarządzie przymusowym. Zmiany te dotyczą przymusowej licytacji nieruchomości.

Według ustawy niemieckiej można było sprzedać nieruchomość za każdą cenę, pod warunkiem, aby ta cena pokrywała sumę wierzytelności, które istniały przed wystąpieniem jednego z wierzycieli o wystawienie nieruchomości na licytację, plus koszty postępowania, które z ceny kupna winny być pobrane. Przepis ten okazał się w praktyce niewystarczającym: ogromna ilość nieruchomości osiągnęła na subhastach ceny wprost śmieszne, niestające w żadnej proporcji do rzeczywistej wartości. Licytacje rujnowały dłużników, co tem bardziej było pożałowania godne, że większość dłużników nie należy do kategorii dłużników złośliwych, a popadła w trudności płatnicze wskutek przyczyn koniunkturalnych.

Wspomniana na wstępie ustawa, nosząca datę 25 ub. m., bierze w obronę właściciela nieruchomości wystawionej na licytację. Jak wynika z postanowień, które w streszczeniu podajemy poniżej, ustawa wprowadza następujące przepisy:

Wystawiona na licytację nieruchomość winna być oszacowana przez komornika, przy pomocy biegłego. Na podstawie protokołu oszacowania właściwy sąd ustala uchwałą wartość nieruchomości, cenę wywoławczą oraz wartość praw, które z sumy, uzyskanej z przetargu, mają być zaspokojone przez przyznanie odszkodowania pieniężnego. Nieruchomość można sprzedać na licytację, o ile osiągnie cenę nie niższą od 2/3 sumy oszacowania. Jeśli na pierwszej licytacji nieruchomości nie osiągnie 2/3 taksy, wówczas wyznacza się drugą licytację, która odbywa się według przepisów obowiązujących przy pierwszej licytacji. Jeżeli także druga licytacja jest bezskuteczna, to postępowanie zostanie uchylone.

Jak widzimy ustawa chroni bardzo stanowczo praw dłużnika i stanowi dalekoidące utrudnienie w dochodzeniu roszczeń wierzycielskich. Trudno doszukiwać się odpowiedzi na pytanie: czy korzyści, jakich ustawa przysparza dłużnikom, „równoważą“ straty, jakie z tego tytułu wynikną dla wierzycieli? Pozostawiamy ocenę ustawy Szanownym Czytelnikom.

Mowa była dotychczas o licytacji nieruchomości. A co się stanie z przymusowymi przetargami nieruchomości? Czy i one ulegną ograniczeniom na korzyść dłużników? Na te pytania odpowiada uzasadnienie dołączone do przedłożenia rządowego, w którym ministerstwo powołuje się na rozporządzenie (niemieckiej) Rady Związkowej z dnia 8 października 1914 roku (Dz. U. Rzeszy, str. 427), uznając to rozporządzenie za bezsprzecznie obowiązujące w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu oraz sądu okręgowego w Katowicach. Wspomniane rozporządzenie postanawia, że na licytacjach przymusowych wolno sprzedawać ruchomości nie niżej połowy sumy oszacowania, przeprowadzonej przez komornika wzgl. rzeczoznawcę.

Charakterystyczna różnica zachodzi między ustawą z dnia 25 II. 1932 i rozporządzeniem z dnia 8. X. 1914: ustawa polska postanawia uchylenia postępowania, na wypadek gdyby druga licytacja była bezowocna; natomiast rozporządzenie niemieckie tak dalekoidącego postanowienia nie zawiera, głosząc że wierzyciel „kann jederzeit die Anberaumung eines neuen Versteigerungstermins... beantragen“.

W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 15 z 29 lutego br. została ogłoszona ustawa o zmianie niektórych przepisów ustawy postępowania sądowego cywilnego z r. 1864 i ustawy o przetargach przymusowych i zarządzie przymusowym. Artykuł pierwszy ogłoszonej ustawy odnosi się do ustawy o postępowaniu sądowym cywilnym z r. 1864, obowiązującej w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie Lublinie i Wilnie.

Artykuł 2 ustawy z dnia 25 lutego 1932 dotyczy zmiany niektórych przepisów ustawy o przetargu przymusowym i zarządzie przymusowym z dnia 24 marca 1897 r. w brzmieniu obwieszczenia z dnia 20 maja 1898 r. (Dziennik Ustaw Rzeszy str. 713)

obowiązującej w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i w Toruniu, oraz sądu okręgowego w Katowicach. Zmiany w tej ustawie interesują szczególnie ziemie zachodnie.

Otóż do wspomnianej ustawy niemieckiej wprowadza się po paragr. 34 osobny dział pt.: „II a oszacowanie nieruchomości“. Pod tym tytułem znajduje się określenie formalności, związane z dokonywaniem oszacowania nieruchomości dłużnika.

Po upływie miesiąca od zawiadomienia dłużnika o zarządzeniu przymusowej licytacji sąd zarządzi oszacowanie nieruchomości o czym zawiadamia dłużnika i wierzyciela, popierającego egzekucję oraz uczestników (par. 91 i 41 ust. 3) z wyznaczeniem czasu i miejsca oszacowania. Oszacowanie przeprowadza komornik za przybyciem biegłego, a w razie potrzeby kilku biegłych, którzy złożyli przed sądem

przysięgę. W oszacowaniu biegły podaje osobno wartość nieruchomości, jej urządzeń przynależności i praw do nich przywiązanych, a osobno wartość w całości. W razie potrzeby biegły podaje również wartość pieniężną poszczególnych praw, które z sumy uzyskanej na licytacji za nieruchomość, mają być zaspokojone przez przyznanie odszkodowania pieniężnego. Z czynności oszacowania sporządza się protokół. Na podstawie wyniku oszacowania sąd ustala uchwałą: a) wartość nieruchomości (sumę oszacowania), b) cenę wywołania, poniżej której nieruchomości nie będzie na licytacji sprzedana, a którą stanowi dwie trzecie sumy oszacowania, a o ile najniższa oferta (par. 44) przewyższa dwie trzecie sumy oszacowania cenę wywołania stanowi najniższą ofertę; c) wartość praw które z sumy uzyskanej z przetargu mają być zaspokojone przez przyznanie odszkodowania pieniężnego.

Konjunktury

Pieniądz i papiery wartościowe

Światowe giełdy papierów wartościowych nie wykazywały w tygodniu ubiegłym naogół większego ożywienia. Spekulacja bowiem wstrzymywała się od zawierania poważniejszych transakcji, czekając na wyjaśnienie sytuacji politycznej w Niemczech i na Bałkaim Wschodzie.

Na giełdzie nowojorskiej obroty były małe przy tendencji niejednolitej. Pożyczki polskie miały usposobienie zwykłe.

Na giełdzie londyńskiej dała się zauważyć lekka haussa, wywołana wiadomością o mającym nastąpić lada dzień obniżeniu stopy dyskontowej Banku Angielskiego do 4 proc. oraz oświadczeniem kancлера skarbu, Chamberlaina, o rychłym zniesieniu ograniczeń dewizowych. Poza tem na zwykłe kształtowanie się notowań wpłynęły także większe zlecenia banków paryskich na kupno papierów angielskich. Giełda paryska wykazywała wskutek dużych realizacji usposobienie słabsze.

W Amsterdamie kursy przodujących papierów spadły o 3 do 5 proc., a to głównie w związku z ostatnią obniżką cen cukru i kauczuku.

Giełda berlińska miała tendencję niejednolitą; początkowo przeważał nastrój słaby, w końcu tygodnia jednak pod wpływem wiadomości o rychłej obniżce dyskonta angielskiego i bardziej optymistycznej oceny sytuacji wewnętrzno-politycznej Rzeszy, kursy popularniejszych papierów osiągnęły dość znaczną poprawę.

Na Warszawskiej giełdzie akcyjnej trwał w dalszym ciągu zupełny zastój. Obroty ograniczały się tylko do dwóch lub trzech papierów, przyczem ca. 80 proc. transakcji zawierano akcjami Banku Polskiego. Natomiast w dziale papierów procentowych dało się zauważyć znacznie ożywienie, szczególnie w grupie pożyczek państwowych.

Zapotrzebowanie dewiz, ze względu na większe płatności zagraniczne było silniejsze. Cały przydział luskoteczni prawie wyłącznie Bank Polski. W ostat. dekadzie lutego zapas dewiz Banku, zaliczonych do pokrycia zmniejszył się o 9,9 milj., a w ciągu całego miesiąca o 18,3 milj. do kwoty 51,3 milj. zł., natomiast zapas złota wzrósł o 4,1 milj., względnie o blisko 6 milj., względnie o blisko 6 milj. do kwoty 606,4 milj. zł. Pozycja dewiz, niezaliczonych do pokrycia zwiększyła się w stosunku do stanu z końca drugiej dekady o 566 tys. do 124,1 milj. zł. Portfel wekslowy wykazał wzrost o 9,2 milj., natomiast w stosunku do ultimo stycznia spadek o 22 milj. do 845,2 milj. zł.

Obieg biletów bankowych zwiększył się w ostatniej dekadzie o 82 milj. do 151 milj., natomiast natychmiast płatne zobowiązania spadły o 52,5 milj. do 191,3 milj. zł.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub tygodniu następująco:

	19.2.	1.3.	2.3.	3.3.	4.3.	5.3.
Pazienica						
Warszawa	27,50	27,50	—	27,50	27,50	—
Poznań	24,50	24,25	24,50	24,25	24,50	24,00
Lwów	21,75	—	—	—	—	—
Lublin	25,00	—	25,00	25,00	25,00	—
Żyto						
Warszawa	25,00	25,00	—	25,00	25,00	—
Poznań	23,50	23,50	23,50	23,50	23,50	23,50
Lwów	—	—	23,00	—	—	—
Lublin	22,60	—	23,00	23,00	23,00	—
Jęczmień						
Warszawa	22,00	22,00	—	22,00	22,00	—
Poznań	22,00	22,00	22,00	22,00	22,00	22,50
Lwów	18,75	—	—	—	—	—
Lublin	18,50	—	18,50	18,50	19,50	—
Owies						
Warszawa	25,00	25,00	—	25,00	25,00	—
Poznań	20,75	20,75	20,75	20,75	21,00	20,75
Lwów	—	23,50	—	—	—	—
Lublin	22,50	—	23,00	23,00	23,00	—

Według ostatnich danych, powierzchnia zajęta na świecie pod pszenicę ozimą uległa w stosunku do poprzedniego roku zwiększeniu. Z krajów europejskich powiększono obszar uprawy we Francji, w

Niemczech i w Italji tak znacznie, że nie wyrównało tej zwykłej zmniejszenia arealu pszenicy w Polsce, Rumunji i Hiszpanji. W Rosji nastąpiło kolosalne zwiększenie zasiewów pszenicy, bo o 1.300.000 ha., t. j. o 11,4 proc. w stosunku do roku poprzedniego. Zasiewy żyta ozimego objęły większą powierzchnię w stosunku do roku poprzedniego w Polsce, w Niemczech i we Francji, natomiast mniejszą w Ameryce Północnej (o 134.000 ha.) i w Rosji (o 1.900.000 ha.) Ta ostatnia cyfra zdecydowała, że światowy areal żyta uległ zmniejszeniu.

Zapotrzebowanie zbóż na rynkach amerykańskich było duże. Podaż na rynkach europejskich doznała wyraźnego, osłabienia z powodu braku ofert z Rosji i krajów nadunajskich. Zdaje się, że państwa te nie będą mogły oddawać swoich zbóż na rynki europejskie, z powodu całkowitej wyprzedzającej partyj przeznaczonych na eksport. Jedynie Jugosławia rozporządza jeszcze 250.000 tonn pszenicy na eksport. Większa część tego zboża została zakontraktowana do Austrii, Czechosłowacji i Grecji, a ostatnio do Francji. Na kontynencie europejskim Francja jest obecnie najpoważniejszym odbiorcą pszenicy; zapotrzebowanie jej ocenia się na 8,5 milj. kwintali na najbliższe 5 miesięcy.

Wyniki rosyjskiej kampanji zbożowej na r. 1931/32 są słabe. Dostawy zboża na rzecz państwa zostały wykonane w 90 proc. Zgromadzenie ich na partje eksportowe napotkało na trudności z powodu braku środków komunikacyjnych, niewykończenia elewatorów, niedostarczenia worków itp. Zapasy rosyjskie są teraz niewielkie; nie zaciągną na sytuacji rynkowej.

Nastroje na rynkach krajowych nie uległy zmianom. Cena żyta utrzymała się w Poznaniu na poziomie 23,50 zł., w Warszawie 25,00 zł. Natomiast cena pszenicy w Poznaniu uległa niższe o 0,50 zł. na kwintal; w Warszawie bez zmiany. Dla jęczmienia była na rynku poznańskim tendencja mocna.

Jaja

Tydzień sprawozdawczy był pod znakiem tendencji zwykłej, spowodowanej obniżaniem się temperatury w centralnej i wschodniej Europie. Na większości rynków ceny zwykowały, notowania berlińskie podniosły się o 1/2 do 1% fen na sztuce. Rynek angielski jest spokojny. Wobec obowiązującego od 1 bm. cła przywozowego w wysokości 10 proc. ad valorem kupcy zajmują stanowisko wyczekujące wobec sytuacji.

Na rynku krajowym przy zmniejszonej podaży tendencja się wzmocniła. W Warszawie płacono za towar wyborowy 150 do 160 zł. w Łodzi 155 zł za 1 skrzynię. Z nastąpieniem łagodnej temperatury daje się zauważyć osłabienie tendencji.

Bydło i mięso

Tendencja na rynku żywa w kraju jest niejednolita: W Mysłowicach notowania były utrzymane, w Krakowie zanotowano lekką zwykłą trzody i bydła. Giełda mięsna w Warszawie notowała ostatnio towar w zaofiarowaniu przy tendencji utrzymanej. Na targowicy poznańskiej wszystkie gatunki bydła i trzody zwykowały o 2—4 zł na 100 kg.

Manufaktura

Wprowadzenie ceł ochronnych w Anglii przyczyniło się do znacznego pogorszenia sytuacji w łódzkim przemyśle czesankowym. Podczas, gdy produkcja w r. ub. utrzymywała się jeszcze, dzięki eksportowi, na tym samym poziomie, co w ciągu roku 1930, to pierwsze miesiące br. przyniosły w tym kierunku niekorzystną zmianę.

Eksport do Anglii, który wyrażał się przed wprowadzeniem ceł okazał się około 300.000 kg. zamari zupełnie; rynek ten narazie zamknięty jest dla wywozu polskiego. Zmniejszył się również wydatnie eksport do Japonji.

W dziedzinie eksportu przemysł wełniany uważa wprowadzenie zwrotu cła za czesankę za decydujące posunięcie, które mogłoby przynieść poprawę sytuacji.

W dziale towarów białych w tej chwili panuje w Łodzi jeszcze sezon. Obroty obecne, w porównaniu z rokiem ub. są znacznie mniejsze; cenę towarów białych w porównaniu z cenami zeszłorocznymi zmniejszyły o blisko 30, a nawet 40 procent. Obecny sezon na towary białe normalnie winien trwać jeszcze w ciągu miesiąca marca.

Nikt z cierpiących

na reumatyzm, podagrę i bóle nerwowe nie powinien wątpić w możliwość swego uzdrowienia, gdyż już wiele cierpiących odzyskało przy pomocy Togału swe zdrowie. Tabletki Togał bowiem skutecznie zwalczają te niedomagania, wstrzymując nagromadzenie się kwasu moczowego, który, jak wiadomo, jest przyczyną tych cierpień. Nieszkodliwe dla serca, żołądka i innych organów. Spróbujcie i przekonajcie się sami, lecz żądajcie we własnym interesie tylko oryginalnych tabletek Togał. We wszystkich aptekach. nw 9 207

W handlu włókienniczym stolicy, stwierdzono w styczniu spadek obrotów w porównaniu ze styczniem 1931 w granicach 30 do 40 proc. Sezon karnawałowy zaznaczył się lekkim ożywieniem obrotów. W pierwszym rzędzie zakupywano jednokowóz wyroby tańsze; dotyczy to szczególnie handlu tkaninami wełnianymi i jedwabnymi. Zamówienia na sezon wiosenny wpływają w powolnym tempie.

Polska polityka pieniężno-kredytowa

Sekcja ekonomiczna Towarzystwa Prawniczego i Ekonomicznego w Poznaniu organizuje we czwartek, dnia 10 marca rb. o godz. 20-tej w sali 17 Uniwersytetu (Collegium Minus) odczyt znakomitego znawcy zagadnień pieniężnych, prof. U. P. dr. Edwarda Taylora n. t. „Polska polityka pieniężno-kredytowa“.

Aktualny temat jak i osoba prelegenta niewątpliwie zachęca szerokie koła społeczeństwa do udziału w odczytce. Wstęp dla członków wolny, dla gości 1,— zł dla studentów wyższych szkół 0,50 zł.

Akcja likwidacyjna Banku Przemysłowców

Komitet wierzycieli Banku Przemysłowców S. A. w Poznaniu prosi nas o umieszczenie następującego komunikatu:

„Sąd Grodzki w Poznaniu zatwierdził dnia 15 czerwca 1931 układ zapobiegawczy, przyjęty przez wierzycieli na ogólnym zgromadzeniu w dn. 27 maja 1931 r. Odnośna uchwała sądowa została opublikowana w „Monitorze Polskim“ nr. 153 z dnia 7 lipca 1931 r. Prawomocność układu nastąpiła, w myśl przepisów procedury cywilnej, dwa tygodnie później, czyli dnia 22 lipca 1931 r.

„Pierwsza 5-procentowa rata ugody płatna jest 9 miesięcy po uprawomocnieniu układu, czyli dnia 22 kwietnia 1932 r., dalsze raty płatne są w odstępach kwartalnych, ostatnia rata winna być wypłacona dnia 22-go lipca 1933 r.

„Program prac Banku jest obecnie nastawiony w kierunku spokojnej, planowej likwidacji. Dotrzymanie warunków ugodowych wymaga upłynnienia Banku przez możliwie szybką realizację różnych aktywów, szczególnie sprzedaż nieruchomości, ściąganie pretensyj od dłużników na rachunkach bieżących i dłużników wekslowych. Ciężki, stale pogarszający się kryzys gospodarczy, jaki przeżywamy, z natury rzeczy wpływa ujemnie na tempo akcji likwidacyjnej i na stan majątkowy instytucji oraz mobilizację zasobów gotówkowych. Przedewszystkiem realizacja nieruchomości napotyka na trudności. Władze Banku w każdym razie dokładają starań, mających na celu możliwie sprawne wywindykowanie roszczeń, a termin wypłaty pierwszej raty będzie dotrzymany“.

(k) Rozpadnięcie się kartelu syropiarskiego. Dowiadujemy się, że kartel fabryk syropu ziemniaczanego na posiedzeniu rady dnia 4. 3. 1932 r. przyszedł do wniosku, że w ramach dotychczasowej organizacji nie może nadal egzystować i musi się rozpaść. Przemysł syropiarski na skutek powstawania nowych fabryk outsiderowskich znajduje się w obliczu nieopłacalności i ponosi ogromne straty z powodu szerzącej się dezorganizacji i zarywania przez odbiorców. Termin ostatecznego rozpadnięcia się egzystencji kartelu przypada w myśl konwencji na koniec bieżącego roku.

POPIERAJCIE TANIE KUCHNIE BO ONE KARMIA WSZYSTKICH GŁODNYCH!

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Zabrakło miejsca na ławach oskarżonych

Szajka 25 złodziei, bandytów i paserów przed sądem

Sala sądu okręgowego była dzisiaj widownią rzadko zachodzących wypadków. Na ławie oskarżonych zasiadła szajka złodziei i paserów, składająca się z 25 osób; oskarżeni stają pod zarzutem kilkudziesięciu włamań i kradzieży.

Przed sądem pod przewodnictwem p. dr. Japy zasiadli na ławie oskarżonych włamywacze Leon Stachowiak, karany 8 razy, Franciszek Stachowiak, występujący pod pseudonimem Beczka, karany 7-krotnie, Karol Szubczyński, 2-krotnie karany, Zygmunt Kujawa, 8 razy karany, J. Gościński, karany już 10 razy oraz Ludwik Głowacz i Marek Koliński. Na dodatkowych ławach zasiadło 16 paserów, oskarżonych o nabywanie i dalszą sprzedaż przedmiotów, pochodzących z kradzieży.

Notoryczni włamywacze, zorganizowani doskonale w szajkę, dokonali w Poznaniu i na prowincji zgórą 20 niezwykle zuchwałych włamań i kradzieży, uchodząc przez długi czas przed ręką sprawiedliwości. W r. ubiegłym zakradli się do ewiczni „Sokół”, gdzie zabrali garderobę ćwiczących na sali druchen. W spółdzielni kupieckiej, cechu obuwniczego zabrali obuwia i przed-

miotów szewskich na ogólną sumę 1600 złotych. W mieszkaniu p. Rozalii Wawrzyniak skradli przedmioty i gotówkę łącznej wartości 1400 zł, a z restauracji p. Henryka Juraszka przy Górnej Wildzie 15 zabrali aparat radiowy oraz większą ilość wódek, win, papierosów i czekolady, wartości 2700 zł, przy czym włamania dokonano dwukrotnie. — Wreszcie w Jarocinie zakradli się do drogerji p. St. Kilewskiego, gdzie zabrali 250 tabliczek czekolady, 116 paczek herbaty, większej ilości perfum, skórek, tytoniu, zegarków i gotówki o ogólnej wartości 21 tys. zł.

Dzisiaj odbywa się przesłuchiwanie oskarżonych, zaś przesłuchanie paserów odłożono wskutek ich wielkiej liczby na jutro.

Oskarżeni nie przyznają się do winy, w zeznaniach swoich obciążają się jednak wzajemnie. Oskarżeni cofają wstępne zeznania, złożone w śledztwie wstępem, przy czym oskarżony Beczka stwierdza, że zeznania te nie mają żadnego znaczenia, gdyż były wymuszone przez policjantów.

W chwili, gdy to piszemy, badanie oskarżonych trwa w dalszym ciągu. (z)

Kasiarze

grasują w gnieźnieńskim

Gniezno, 8. 3. (Tel. wł.). W nocy z niedzieli na poniedziałek nieznanymi kasiarzem dorwali się do kasy ogniotrwałej Kasy Chorych we Wrześni, gdzie skradziono 110 zł. Tej samej nocy prawdopodobnie ci sami sprawcy włamali się do mleczarni wrzesińskiej i szkoły powszechnej, gdzie z biurka wykradli mniejsze kwoty.

Sprawcy, widocznie niezadowoleni z wypraw wrzesińskiej, przenieśli się do Gniezna i w ubiegłej nocy włamali się do drogerji Lucjana Mikołajczyka przy ul. Warszawskiej. Kasiarze weszli do składu z podwórza, gdzie na samym wstępie wyważyli drzwi, weszli do kantoru, wywrócili szafę ogniotrwałą na ziemię, rozpruli i zrabowali z tresoru różne pamiątkowe złote monety oraz około 200 zł. w gotówce. (br)

Czy ślady dawnej zbrodni?

Przy kopaniu fundamentów na terenie należącym do młynów „Cerealia” przy Nadolniku na Główniej, wykopano kości ludzkie. W głębokości około 2 metrów znaleziono 3 czaszki ludzkie i inne części szkieletów, które leżały w ziemi już od długiego czasu. Wdrożono dochodzenia, mające na celu stwierdzenie, czy są to pozostałości po starym cmentarzu, czy też ślady masowej zbrodni. (k)

KALENDARZYK

Wtorek, 8 marca 1932.

Słońce: wschód 6,24; — zachód 17,43; — długość dnia 11 godz 19 min

Księżyc: wschód 6,46; — zachód 19,11; — po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw Pozn: Wtorek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana 0 st. C., pochmurno, wiatr zachodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 745 mm. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 4 st. C., najniższa 0 st. C. Ilość opadu 3 mm.

Kal. rzk.: Jan Boży; jutro Franciszka.

Kal. słow.: Miłogost; jutro Mściława Bł.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Resursa Kupiecka.** Roczne walne zebranie odbędzie się we wtorek, 15 bm. o godz. 18.30 w Domu Kupiectwa Polskiego przy ulicy Zwierzynieckiej 12. W razie braku quorum, drugie zebranie o godzinie 19.

— **Sodalicia Pań Konfekcyjnych w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 9 bm. o godz. 19 na sali sodalicyjnej. — Miesięczne nabożeństwo w niedzielę, 13 bm. o godz. 7.45 rano w kaplicy sodalicyjnej, wejście Dominikańska 8. I ptr.

— **Koło Nauczycieli Geografji w Poznaniu.** Zebranie Koła odbędzie się w sobotę, 12 bm. o godz. 18 w sali Instytutu Geograficznego, ul. Wjazdowa 3. Na porządku obrad referat p. Z. Janowskiej: Modelowanie na płaskownicy.

ZYCIE AKADEMICKIE

— **Akademickie Koło L. O. P. P.** Walne zebranie odbędzie się 9 bm. o godz. 20 w sali 17 Coll. Minus. Wstęp za okazaniem legitymacji członkowskiej (wzgl. legitymacji „Koła Chemików”).

ZYCIE SOKOLE

— **Baczność Sokolice!** W środę, 9 b. m. o godz. 19.45 odbędzie się w sali Stron Narodowego, św. Marcin 65. I. szósty wykład o obronie przeciwgazowej. Wszystkie drużyny mają obowiązek przybycia. Informacyjnych wykładów, poczem rozpocznie się kurs instrukcyjny.

— **Baczność Sokolice Wilda!** Z powodu wykładów przeciwgazowych zebranie plenarne gniazda odbędzie się w piątek, 11 bm. o godz. 20 u drh. Zawadki, G. Wilda 75.

— **„Sokół” Poznań IX. Staroleka.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, 9 bm. o godz. 19.30 w lokalu p. Pietrzonki.

WYKŁADY

— **W cieniu niebotyków.** W środę, 9 bm. o godz. 20 w sali Śniadeckich w Coll. Medicum przy ulicy Fredry wygłosi ks. rektor Cieszyński wykład n. t. „W cieniu niebotyków”, — wrażenia z podróży po Stanach Zjednoczonych. Dochód z wykładu, urządzonego przez T. C. L., przeznaczona się na urządzenie czytelnicy dla dzieci bezrobotnych.

WIECZORY, KONCERTY

— **Koncert p. Klary Kaulfussówny.** — W sobotę, 12 marca o godz. 20 na sali Domu Ewangelickiego przy ul. Wjazdowej 8 wystąpi z własnym koncertem młodzieżka wiołnistka Klara Kaulfussówna. W programie: Tartini, Bach, Haydn, Wieniawski, Sarasate, Hauser. Przy fortepianie prof. Sauer. Bilety od 1—3 zł u p. Szrejbrońskiego, ul. Gwarna 20 i w dniu koncertu przy kasie.

— **Z Ogniska Polek.** Wieczór dyskusyjny nie odbędzie się 9 bm., lecz dopiero w czwartek, 17 bm. o godz. 19 na sali „Adrii” — wejście z Al. Marcinkowskiego.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Z Koła Eucharystycznego Pańien. Poznań-Jeżyce.** Nabożeństwo miesięczne odbędzie się w czwartek, 10 bm. o godz. 19.30. Po nabożeństwie przyjmować się będzie nowych członków oraz wydawać karty wpisowe w salce parafjalnej. O liczny udział w nabożeństwie uprasza Zarząd.

PODZIĘKOWANIA

— **Po obchodzie ku czci Waszyngtona.** Zarząd Towarzystwa Polsko-Angielskiego pragnie wyrazić gorące podziękowanie wszystkim osobom, współdziałającym przy urządzeniu uroczystego obchodu ku czci Waszyngtona. W pierwszym rzędzie dziękuje p. Josephowi Flackowi, amerykańskiemu charge d'affaires w Warszawie, za łaskawe objęcie protektoratu nad akademją; pp. artystkom prof. Konatkowskiej i G. Linckównie oraz p. kpt. Chmielewiczowi i orkiestrze symfonicznej 58 p. p. za bezinteresowne uświetnienie obchodu produkcjami artystycznymi o wysokim poziomie; p. prof. Stefanowi bar. Roppowi i Mr. Warfieldowi za pełne głębokie treści przemówienia; Dyrekcji Ogrodów

Miejskich za bezpłatne udekorowanie sceny; firmie T. Maik za dostarczenie fortepianu Petrofa; wreszcie wszystkim tym członkom towarzystwa z pp. Michałowiczową i dyr. Ligockim na czele, których ofiarna i energiczna praca nad zorganizowaniem akademji przyczyniła się wybitnie do tak znakomitego sukcesu.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Cena chleba żytniego** w mieście Poznaniu wynosi z dniem 7 bm. 41 groszy za 1 kg.

— **Z Polskiego Powsz. Tow. Farmaceutycznego — Okręg Poznań.** Zrzeszeni właściciele aptek i aptekarze woj. poznańskiego udzieliłi na rocznym walnym zebraniu absolutorjum ustępującemu zarządowi i wybrali jednogłośnie nowego zarząd w osobach pp.: Antoni Majorowicz — prezes, Poznań; Walenty Mierzejewski — wiceprezes, Ostrów; Kazimierz Skarżyński — sekretarz, Poznań; Władysław Dzierżowski — skarbnik, Poznań; Edmund Mende — członek zarządu, Poznań; Tadeusz Moll — zastępca sekretarza, Inowrocław; Marjan Lakner — zast. skarbnika, Bydgoszcz, Komisja rewizyjna: Henryk Cegielski, Poznań; Albin Gramze, Swarzędz, Jan Stryczyński, Wronki. Sąd koleżeńcki: Walenty Mierzejewski, Ostrów; Jan Stryczyński, Wronki, Edmund Mende i Jan Galiński, Szamotuły. Delegaci na ogólne zebranie PPTF: Skarżyński, Moll, Lakner i jako członek głównego zarządu z Warszawy — prezes Antoni Majorowicz.

— **Poranek artystyczny w „Uśmiechu”.** Niedzielny poranek artystyczny, urządzony staraniem Sodalicyj Marjańskiej Akademickiej w sali teatru „Uśmiech”, był prawdziwą uczcą duchową. Protektorami poranku, który zgromadził tłumy wyborowej publiczności, byli ks. prałat Prądzyński oraz J. M. rektor U. P., p. prof. dr. Sajdak. Program poranku stał na wysokim poziomie artystycznym. Orkiestra Bratniej Pomocy W. S. H. odegrała symfonię h-moll Schuberta a p. H. Niedbałówna odśpiewała arję z Linde de Champaign — Donizettiego i warjacje Procha. Pan J. Kreczmar, artysta Teatru Polskiego recytował „Mój testament” Słowackiego, a p. Micyńska odegrała na fortepianie serenadę — Szubert-Liszt i Rapsodję Liszta. Po przerwie p. Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa wygłosiła recytację K. Makuszyńskiego „Jak Pan Bóg z góry patrzył na duszę” i wiersz Mochnackiego, dalej p. J. Turkowski odegrał Sarasatego „Tańce cygańskie” i Turkowskiego „Jento”, zaś p. St. Roy odśpiewał „Pieśń o Madonnie” — Chapięgo, „Pamiętam ciche, jasne dni” — Karłowicza i „Żeglarski” — Griega. W końcu orkiestra W. S. H. odegrała fantazję z op. „Aida” — Verdiego. Akompanjował p. Sauer. (z)

— **Na złodzieju czapka gore...** Na ul. Połnej patrol policyjny natknął się na dwóch nieznanymi osobnikami, niosących jakieś przedmioty. Na widok granatowego munduru zbiegli oni nieznani, porzucając 3 okna od altanek, 2 kosze do kwiatów, 2 lampy elektryczne z kloszami, ręcznik, suknię i dywanik. (k)

KRONIKA POLICYJNA

— **Na złodzieju czapka gore...** Na ul. Połnej patrol policyjny natknął się na dwóch nieznanymi osobnikami, niosących jakieś przedmioty. Na widok granatowego munduru zbiegli oni nieznani, porzucając 3 okna od altanek, 2 kosze do kwiatów, 2 lampy elektryczne z kloszami, ręcznik, suknię i dywanik. (k)

KRONIKA SADOWA

— **Za kradzież papierosów, wędlin, wódek i drobiu.** Przedmiotem rozważań sądu była sprawa Józefa Batkusa, który przed 3 laty zakradł się do lokalu p. Sobiesika, skąd wyniósł większe ilości tytoniu, wędlin i likierów. Sąd skazał złodzieja na rok więzienia. — Sąd rozpatrywał również sprawę Edmunda Zygmańskiego, który za kradzież drobiu w Sześciewie zasądzony został na 3 miesiące więzienia. Zygmański ma na sumieniu napad rabunkowy, którego dokonał wspólnie z dwoma kolegami. Ofiarą napadu

KRONIKA SADOWA

— **Za kradzież papierosów, wędlin, wódek i drobiu.** Przedmiotem rozważań sądu była sprawa Józefa Batkusa, który przed 3 laty zakradł się do lokalu p. Sobiesika, skąd wyniósł większe ilości tytoniu, wędlin i likierów. Sąd skazał złodzieja na rok więzienia. — Sąd rozpatrywał również sprawę Edmunda Zygmańskiego, który za kradzież drobiu w Sześciewie zasądzony został na 3 miesiące więzienia. Zygmański ma na sumieniu napad rabunkowy, którego dokonał wspólnie z dwoma kolegami. Ofiarą napadu

KRATKI SADOWE

Niezwykła eksmisja

Falszeryz biletów wyścigowych — Za kradzież ciastek i opór władzy

Procedura eksmisyjna jest, wiadomo, niezwykle przewlekła. Pani Z., urzędniczka poczty w Główniej, postanowiła uprosić ją na swój sposób i tak zrobiła: najęła dwóch krewkich chłopów, którzy niespodziewanie zaszli do mieszkania, zabrali ruchomości i ulokowali je razem z ich właścicielką, sublokatorką pani Z., której ta chciała się koniecznie pozbyć, na wozie. Sublokatorka, Zofja Madan ma lat 80. Bezradną staruszkę zawieziono przed dom deputacji ubogich i zostawiono ją tutaj wraz z gratkami.

Pani Z. stanęła przed sądem, zapłaciła 20 zł grzywny i koszty sądowe i jest zadowolona z siebie i wyroku: bo pozbyła się niewygodnej sublokatorki.

Marjan P. jest amatorem gry w totalizatora. Zna się dobrze na koniach i na fałszowaniu biletów wyścigowych. Poznaliśmy go jako znawcę tej drugiej sztuki. Na bilecie wyścigowym, opie-

Dla oczyszczenia krwi picie rano przez kilka dni z rzędu szklankę naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa”, nw 9 209

stał się rolnik, któremu zabrano gotówkę, przyczem napastnicy usiłowali razami go ogłuszyć. Rabaś został rozpoznany Miał on stanąć przed sądem doraźnym, lecz z powodu braku konkretnych dowodów, przekazano sprawę zwykłemu postępowaniu karnemu. (z.)

— **Rzeczoznawca uwalnia oskarżonych.** Na wokandzie sądu okręgowego znalazła się sprawa kupca Jana Zurkowskiego, aptekarza Stefana Zawdzkiego, kupca Wacława Białkowskiego, oskarżonym o to, że w r. 1924 i 1925 jako członkowie zarządu Konsumu Urzędników Polskich podrobili zaświadczenie, na mocy którego odebrać mieli z kasy Konsumu większą sumę pieniędzy. Odnosne pozycje podsądni jak mówi akt oskarżenia, wciągnęli do ksiąg handlowych, przywłaszczając sobie odebrane sumy pieniężne. Oskarżeni zgodnie stwierdzili, że podpis na kwitach nie sfalszowali i wskutek tego nie mogli odebrać z kasy pieniędzy. Oskarżony Białkowski twierdził, że podpisy te złożyła p. Blokowa sama względnie jej córka Iwaszkiewiczowa, które miały wspomniane pieniądze zdeponowane w kasie K. U. P. Oskarżony dzisiaj dziwi się, że obecnie p. Blokowa kwestionuje autentyczność podpisu. Rzeczoznawca pism red. Henryk Grudziński, wykażal, że jeden z trzech podpisów jest autentyczny, dwa inne są sfalszowane, lecz kto tego fałszerstwa się dopuścił, dziś na podstawie szczupłego materiału nie może powiedzieć. Sąd wobec tego na podstawie złożonego orzeczenia p. Grudzińskiego, uwolnił oskarżonych od winy i kary. (z)

— **Za napad rabunkowy i kradzież.** Na ławie oskarżonych zasiadli dwaj rabusie Ignacy Bulaś i Jan Laginszcuk. Akt oskarżenia zarzucał im napad rabunkowy i szereg kradzieży. Na drodze, zarosniętej licznymi krzewami, pomiędzy Bębniakami a leśniczą w pow. obornickim, jechał o godz. 6-tej rano mleczarz majątku Dąbrowka, Bronisław Ratajczak. Nagle z przedroźnych chaszcz wyskoczyli dwaj zamaskowani bandyci, którzy, po zatrzymaniu koni, wskoczyli na wóz, rozbili skrzynię i po zabraniu 20 kg masła, zbiegli. Akt oskarżenia zarzuca im w dalszym ciągu kradzieże u kilku gospodarzy, gdzie łupem bandytów padły różne narzędzia ciesielskie i stolarskie, jak siekiery i pily. Rabusie kradli również drób, który następnie sprzedawali. Ponieważ przewód sądowy wykazał, że zachodzi tutaj wypadek kradzieży, a nie rozboju, skazano obu bandytów każdego na 3 i pół miesiąca więzienia. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

— **Żyd, fałszerz weksli.** Maksymilian Zender, Żyd z Bojanowa, postanowił dorobić się majątku drogą nieuczciwą. Dostawszy do ręki weksel Wiktora Chmielewskiego z Zabikowa na 290 zł płatny 1 stycznia, zamienił termin płatności na 31 stycznia, puszczając go równocześnie w obieg. Zender stanął przed sądem w Lesznie, gdzie jednak został uwolniony; na skutek apelacji zasiadł wczoraj ponownie na ławie oskarżonych i skazany został na miesiąc więzienia z zawieszaniem. (z)

Nasi korespondenci donoszą

Z WIELKOPOLSKI

— Modrze pow. poznański. (Ze „Zgody“.) W niedzielę odbyło się na sali parafjalnej przy licznych udziałach członków, roczne zebranie sprawozdawcze „Zgody“. Bardzo obszernie sprawozdanie wygłosił p. Nowakowski. W wolnych głosach wywiązała się dyskusja na temat rozwoju „Zgody“ w Poznaniu. Zwłaszcza podkreślić wypada przemówienie ks. prob. Dzierżkiewicza o korzyściach, jakie daje ludności spółdzielnia. Na delegatów wybrano pp. St. Dominiczaka i St. Szymkowiaka I, z Modrza.

— (Wieczornica misyjna.) W niedzielę odbyła się wieczornica na rzecz misyj zagranicznych. Uczestniczyli w niej ks. prałat Bajerowicz, ks. dyr. Lewandowski, ks. proboszcz Dzierżkiewicz i liczni parafianie. (j)

— Mosina. (Z działalności Młodych Polek.) Miejscowe Stow. Młodych Polek zorganizowało w lutym kurs gotowania dla swych członkin. W niedzielę 28 lutego odbyło się na sali p. Hoffmanna uroczyste zakończenie kursu. O godz. 4 po południu odbyła się kawa z udziałem gości i matek druch. Kawę urozmaiciłono śpiewem i monologami.

— (S. M. P.) Stowarzyszenie Młodzi Polscy odegrało w niedzielę 28 lutego na sali p. Hoffmanna dramat religijny w 7 odsłonach p. t. „Bolesław“ czyli dalszy ciąg sztuki „Genowefy“, napisany przez miejscowego autora p. Fabjana Rozsaka. Amatorzy wywiązały się z swego zadania doskonale.

— Oborniki. (Napad rabunkowy.) — Na szosie Obrzyckiej tuż za miastem dokonali niewyślędzeni bandyci dnia 1 bm. wieczorem napadu rabunkowego na woznicę p. Henryka Fajansa z Stobnicy. Napastnicy, pobawiwszy p. F. w straszliwy sposób, zrabowali z wozu 7 i pół ctr. żyta. — Podejrzanie padło na dwóch osobników, znanych na tut. bruku.

— (Kradzież.) W nocy na 2 bm. włamali się niewyślędzeni złoczyńcy przez piwnicę z ul. Dworcowej do sklepu drogerijnego p. Ludwika Weichmanna z Obornik i skradli większą ilość koniaków, czekolady i innych towarów, wartości 500 złotych oraz 200 zł gotówki z kasy. Dochodzenia w toku. (hko.)

— Rogoźno. (Akademja papieska.) fji gębickiej. (m)

Staraniem Ligi katolickiej odbyła się w niedzielę 28 ub. m. w sali Hotelu Centralnego uroczysta akademja ku uczczeniu rocznicy koronacji Ojca św. Po zagajeniu odśpiewał chór kościelny hymn papieski. Po deklamacji wygłosił odczyt na temat „Dziesięciolecie rządów papieża Piusa XI“ p. prof. Melcer. Odśpiewano kilka pieśni, poczem przedstawiono obraz sceniczny. Całość wieczoru wypadła imponująco. Frekwencja publiczności była bardzo liczna.

— (Bezrobocie.) Liczba bezrobotnych stale wzrasta. Fabryka mebli „Woltmann i Ska“ jest w dalszym ciągu unieruchomiona. Przy fabryce „Młynotwórnia“ unieruchomiono tartak i znalazło tam pracę kilku robotników. Razem oblicza się rodzin bezrobotnych na przeszło 400. — Liczba robotników korzystających z zasiłków z ubezpieczenia na wypadek bezrobocia nie jest znaczna. Dożywianie rodzin, nie objętych ubezpieczeniem, przez komitet do spraw bezrobocia odbywa się regularnie. W szkole powszechnej otrzymują dzieci ciepłe śniadania.

— (Ruch sportowy.) Obok ruchliwego towarzystwa szachistów, rozwija się również młody klub tenisowy. Na ostatnim walnym zebraniu wybrano do zarządu: p. prof. Barszczyńskiego prezesem, p. sekretarza m. Mikołajczaka wiceprezesem, p. Maćkowiaka sekr., p. Cz. Sztubę skarbnikiem, p. M. Nowaka kierownikiem gry, p. Baranowskiego gospodarzem i p. Janikowską zast. sekr. W przyszłym sezonie przewiduje się rozgrywki z klubami miast sąsiednich. (aka)

— Środa. (Z parafji.) Dnia 21 ub. m. odbyło się zakończenie wielkiej uroczystej Misji św. i ustawienie Krzyża pamiątkowego, jak również pożegnanie Najprzebieżniejszego ks. biskupa Dymka. Po przyjęciu urzędzonym na plebanji, ks. biskup podziękował ks. prob. Meissnerowi jak i wszystkim, którzy przyczynili się do odbycia Misji św. Ze Środy ks. biskup udał się do ks. dziekana Rochalskiego w Macznikach.

— Gębica. (Jubileusz kapłaństwa.) Z okazji jubileuszu kapłaństwa ks. prob. Wierzbickiego odbyła się uroczysta akademja, w której prócz władz z burmistrzem oraz towarzystw kościelnych i szkolnictwa brały liczny udział rzesze obywatelstwa. Tow. śpiewu „Lutnia“ odśpiewało piękną kantatę jubileuszową. Małutka Wojciechowska wygłosiła okolicznościowe przemówienie, wręczając Jubilatowi wspaniałe koszy kwiatów. Życzenia w imieniu szkoły składał także maly Edward Drelak, który wręczył ks. proboszczowi artystycznie wykonany obraz. Nastąpiły deklamacje, po których znowu Tow. Śpiewu „Lutnia“ śpiewało. W imieniu parafjan złożył Jubilatowi hild i życzenia p. Mieczysław Łagiewski z Gębicy. Potem zabrał głos ks. prałat Kowalski, który serdecznie podziękował zebranym za przywiązanie do ich proboszcza i Kościoła kat. Na koniec ks. prob. Wierzbicki dziękował zebranym, obiecując w miarę możliwości i sił pracować dla dobra par-

— Mogilno. (Z życia młodzieży męskiej.) Plenarne zebranie Młodzieży męskiej odbyło się w salce parafjalnej. Obszerny referat wygłosił patron ks. Kubicki o życiu Ojca św. Piusa XI. Referat o działalności ks. Piotra Wawrzyniaka wygłosił druh Maciejewski.

— (T. C. L.) Walne zebranie Tow. Czytelnicy Ludowych na powiat Mogilno odbyło się w sali „Domu Katolickiego“. Zagaił je prezes ks. prob. Nowicki z Pałędzia. Na przewodniczącego wybrano ks. prob. Nowickiego, który do pióra poprosił aptekarza p. Fr. Nowaka a na ławników pp. Hoppowa ze Skubarczewa i ks. prob. Jagodzińskiego z Wylatowa. — Uchwalono zakupienie książek nowych za sumę 1500 złotych. Poza tem udzielono ustępującemu zarządowi absolutorjum. Do komitetu na rok 1932 wybrano na przewodniczącego ks. prob. Nowickiego, na zastępcę aptekarza p. Fr. Nowaka, na sekretarza kierownika szkoły p. Grylewicza, na skarbnika p. dyr. Chojnackiego, na bibliotekarkę p. Z. Janowską, do komisji rewizyjnej pp. burmistrza Tyrczewskiego i aptekarza Nowaka. Delegatami na Sejmik oświatowy są ks. prezes Nowicki i p. Schulcowa z Kawki.

— (Z Czerwonego Krzyża.) W salce starostwa odbyło się walne zebranie miejscowego Czerwonego Krzyża, które zagaiła przewodnicząca p. Stepińska. Do prezydium walnego zebrania powołano p. starostę a do pióra p. Chmiela. Ze sprawozdania sekretarza wynika, że P. Cz. K. Koło Mogilno liczy 116 członków, a po przyłączeniu Kół Trzemeszno i Pakosć liczy P. Cz. K. 227 członków. Do drużyny ratowniczej należy 46 członków, ćwiczenia przeprowadzał harcerz p. St. Głowacki z Mogilna. W skład nowego zarządu wybrało walne zebranie jednomyślnie ponownie pp. starostę Stepińską, Filisiewiczównę W., Szulcową z Kawki, Brodowską, oraz Jaczyńską z Bielec. Budżet na rok bież. ustalono na 5 410 złotych.

— (Z Bractwa Kurkowego.) W dniu 26 ub. m. odbyło się w lokalu p. Klesy walne zebranie miejscowego Bractwa Kurkowego. Zagaił je II starszy brat p. Paprotny. Następnie wygłosił ustępujący zarząd swe sprawozdanie, poczem na wniosek komisji rewizyjnej udzielono skarbnikowi i zarządowi absolutorjum. — Do nowego zarządu weszli jako I starszy brat p. Kostecki, II starszy brat p. Paprotny, na sekretarza wybrano nauczyciela Niewiadomskiego, skarbnikiem na czas przejściowy p. Fr. Klesę. Komendantem został wybrany p. Borys Franciszek. Przez aklamację wybrano kajutanem brata Majchrzyckiego oraz 6 radnych i to braci Lisieckiego, Kukockiego, Borysa J., Wojdyłę, Thiela M. oraz Fritzkowskiego Bonifacego; chorążym obrano brata Wojdyłę, podchorążymi braci Krauzę i Pierzyńskiego Kazimierza. Do sądu honorowego weszli bracia Skrzypczak J., Skubiszak Kaz., Kranz Antoni, Nawrocki Leon i Gniewkowski Czesław. Komisję strzelniczą tworzą bracia Borys Fr., Majchrzycki i B. Fritzkowski.

— (L. O. P. P.) Walne zebranie miejscowego Komitetu Ligi Obrony Powierzonej Państwu odbyło się w salce Wydziału Powiatowego. Do zarządu weszli w wyborach uzupełniających pp. inspektor Raimer i radca Szumlański z Hiatna. (m)

— Ostrzeszów. (Kurs sanitarny.) Polski Czerwony Krzyż organizuje z dniem 7 bm. w auli gimnazjalnej kurs sanitarny. Jako prelegenci zapowiedzieli swój udział miejscowi pp. lekarze.

— (Walne zebranie T. C. L.) W salce Banku Ludowego odbyło się roczne walne zebranie T. C. L. pod przewodnictwem prezesa p. dyr. Prusinkiewicza. Nowy zarząd stanowią pp.: dyr. Prusinkiewicz — prezes, prof. Balcerek — sekretarz, prof. Łukasik, J. Rosada i Kwiatkowski. (k)

Instrumenty orkiestry współczesnej

Przypominamy, że w dniu dzisiejszym odbędzie się, w ramach cyklu muzykologicznego, urządzanego przez Powszechne Wykłady Uniwersytetu Poznańskiego, odczyt dr. K. Zielińskiego Wykl. na U. P. p. t. „Instrumenty orkiestry współczesnej“. Odczyt, połączony z demonstracją niektórych instrumentów, odbędzie się o godzinie 20-tej w sali 22 Coll. Minus (II pt.). Wstęp 50 groszy dla dorosłych, 20 groszy dla młodzieży uczącej się i woj-

Stronnictwo Narodowe

Koło Stare Miasto
Zebranie walne odbędzie się w czwartek 10 b. m. o godz. 20 w lokalu p. Pohlowej, Chwaliszego 37. Referat wygłosi p. red. Jerzy Herniczek p. t. „Potęga organizacji“. Uprasza się o punktual. i liczne przybycie.

Koło Jeżyce
Zebranie plenarne odbędzie się w środę 9-go b. m. o godz. 20 w lokalu p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18. Na porządku obrad referat p. red. Ehrenbergap. t. „Z chwili politycznej“. Poza tem jest do omówienia szereg ważnych spraw, wobec czego uprasza się o liczne i punktualne przybycie.

skowych niższych stopni. W czwartek 10 marca wygłosi odczyt prof. U. P. dr L. Kamiński n. t. „Geneza melodji“ (z ilustracją fonograficzną).

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: L. S. z podziękowaniem za pomoc z prośbą o dalszą opiekę, 3 zł. — Antoni Domański, Kostrzyn, 10 zł. — M. Starońka w intencji Bogu wiadomej, 5 zł. — Radziszewska 5 zł. — A. D., Chodzież, z podziękowaniem najpokorniejszem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 1,50 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 152,65 zł.

Na chleb św. Antoniego: M. Starońka w intencji Bogu wiadomej 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 15 zł.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Związek Samoobrony Społecznej „Rozwój“ oraz Hufiec Rozwojowców przypomina panom prezesom, zaproszonym na zebranie, że odbędzie się ono dziś, 8 b. m. o godz. 20 na salce Domu Księgarni św. Wojciecha, Al. Marcinkowskiego 22.

— Tow. Przemysłowców — Jeżyce. — Plenarne zebranie odbędzie się 9 bm o godz. 20 w lokalu p. Jaszka, ul. Kraszewskiego 16.

— Koło Śpiewu im. Paderewskiego w Poznaniu. Zebranie plenarne odbędzie się 9 bm. o godz. 20 na sali drh. Zaka, ul. Strumykowa 37.

— Sekcja Sceniczna Tow. św. Władysława Poznań-Wilda. Zebranie miesięczne odbędzie się 9 bm o godz. 19,30 na salce drh. Grotowskiego, Dolna Wilda 71.

— Stow. Młodzieży Polskiej Poznań — Zmartwychwstanie. Zebranie plenarne odbędzie się 10 bm. o godz. 19,30 w ognisku przy parafji OO. Zmartwychwstańców na Wildzie.

— Zrzeszenie Wykw. Techn. SII Laboratorijnych. Posiedzenie odbędzie się 13 bm. o godz. 11 w Zakładzie Mikrobiologii Lek. U. P. przy ul. Wajły Wazów 25 — Wykład wygłosi p. dr. Lapa o przygotowaniu płynów mianowanych do makro- i mikro-analizy.

— Chór Kościelny pod wezwaniem św. Kazimierza przy kościele św. Wojciecha. Roczne walne zebranie odbędzie się 10 b. m. o godz. 20 na salce parafjalnej.

— Klub Mandolinistów „Lira“. We wtorek, 8 bm. o godz. 20 odbędzie się roczne walne zebranie w lokalu p. Soleckiego, ul. Masztajarska 7.

— Zrzeszenie Kół Absolwentek i Absolwentów poznańskich szkół wydziałowych. Zebranie Zrzeszenia odbędzie się 9 bm. o godz. 19,30 w Ognisku Kola Absolwentów i szkoły wydziałowej przy ul. Działyskich 4, parter, lewo.

— Zawodowy Związek Pracowników Ubezpieczeń Społecznych w Polsce — Oddział w Poznaniu. Walne zebranie odbędzie się 11 bm. o godz. 18,30 w Domu Rzemieślniczym ul. Ratajczaka 21.

— Koło Absolwentów I. szkoły wydziałowej im. Działyskich. Dnia 8 bm. o godzinie 19,30 wygłosi p. prof. Kłitka wykład n. t. „Wielki Post — obrzędy Wielkiego Tygodnia — Narzędzia Męki Pańskiej“.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 7 marca zgłoszono: Jakób Kałkol, murarz kolejowy, 59 l. Bronisława Śliwińska, szwaczka, 30 l. Władysław Trawiński, agronom, 68 l. Stanisława Walentowa, z domu Kochanowska, wdowa, 71 l. Albina Schmidtowa, z domu Szafranska, wdowa, 85 l. Leokadja Zajączkówna, krawcowa, 25 l. Stefania Lissonowa, z d. Herwichówna, 54 l. Julianna Weidnerowa, z domu Höthówna, wdowa, 79 l. Czesława Pijanowska, z domu Mikołajczakówna, 24 l. Stefan Kroll, komisarz, 45 l. Danuta Buczkowska, 7 mies. 21 d. Haryzyków (bez imienia), 2 dni. Mikołaj Górzyński, kupiec podr., 58 l.

SKRZYNIKA DO LISTÓW

— P. Malolepszy, Pleszew. Dewaluacja niewątpliwie była, i to w stosunku 1,72 zł nowych za 1 zł dawnego, jednak zwracamy uwagę, że sady polskie stanęły na stanowisku, iż przy umowach, opiewających na złote polskie, tej różnicy wartości uwzględniać nie można, chyba, że to wyraźnie umówiono. Przy obliczeniu na franki szwajcarskie według daty 16. 11. 26 różnica będzie mniejsza, gdyż średni kurs wynosił wtedy ca. 1,28 zł za 1 fr. Według tych cyfr łatwo przeliczyć należność. Zwracamy jednak uwagę, że ew. żądanie dopłaty jest obecnie już przedawnione. (aK)

— J. Ł. Łazarz. Radzimy zapytać się w Dyrekcji Szkoły Morskiej w Gdyni. (K.)

— Bezrobotny emigrant z Belgii. Bardzo niewielką wartość. Cyfry wymienić nie możemy, bo nie podał Pan miesiąca, w którym Pan pieniądze złożył. (K.)

— S. Z. Poznań. Oczywiście nie potrzebuje już nalepieć znaczków. (K.)

— M. K. Rogoźno. Wobec wyrażonej zgody na zwolnienie z kontraktu, a ponadto wobec rozporządzania lokalami, a nawet przebudowania ich, gospodarz nie może już mieć pretensji do Pana. Sądziemy, że proces zakończy się dla Pana korzystnie. (K.)

— P. K. Polcyn, Budzyń. Owszem, może Pan skarżyć o wynagrodzenie za poniesione straty. (K.)

— M. Rebus w Poznaniu. Nie wiemy. (K.)

— Podatki. Zależy od brzmienia kontraktu. Zasadniczo za podatek obrotowy tak, za inne podatki nie. Jeżeli jednak stosuje się najnowsze orzecznictwo Sądu Najwyższego, to nawet za podatek obrotowy nie. (aK)

— P. P. B., Wielichowo. Zabieranie przedmiotów nie było potrzebne, natomiast trzeba wezwać urząd skarbowy do zwolnienia tych przedmiotów z pod egzekucji ze względu na to, że nie należą do dłużnika i wyznaczyć czasokres na to, np. 2 tygodnie. Potem trzeba złożyć w sądzie grodzkim wniosek o wstrzymanie egzekucji i skargę interwencyjną i opisać sposób nabycia danych przedmiotów. Zaleca się oddać sprawę adwokatowi. (aK.)

— Pokrzywdzona M. z Szoskich, Odolanów. 5 000 mk. z marca 1929 wynosi 200 zł, a 120 000 mk. z sierpnia 1922 wynosi 120 zł. (aK.)

— K. W. 99. Koncesji żadnej nie potrzeba. Czy należy wykupić świadectwo przemysłowe zależy od rozmiarów obrotu. Nie możemy tego ocenić. Najlepiej byłoby poinformować się bezpośrednio u miejscowych władz skarbowych, przedstawiając szczegóły. (aK.)

— M. K. 13. Prawdopodobnie kontrakt będzie zawierał postanowienie, że w razie niewypowiedzenia przedłuża się automatycznie na dalszy okres. Jeżeli tego nie ma, wypowiedzenie jest trzymiesięczne. Można żądać zapłaty aż do terminu, w którym wypowiedzenie było dopuszczalne. Nie widząc kontraktu, nie możemy z całą pewnością powiedzieć, do kiedy termin biegnie. (aK.)

— W. B. Pierwsza hipoteka jest względnie najpewniejsza, gdyż w razie subhasty (przymusowej sprzedaży) nieruchomości jest splacana przez nabywcę w pełnej wysokości, albo musi być przez niego przyjęta. Zależy to jednak od ogólnej wartości nieruchomości, bo jeżeli pierwsza hipoteka wynosi więcej, niż wartość nieruchomości, to może się zdarzyć, że przy subhastie wierzyciel hipoteczny musiałby przejąć nieruchomość na własność, nie chcąc stracić swej części. Rzecz inna, że czasem trudno taką hipotekę spieniężyć, bo jeżeli właściciel hipoteki nie zapłaci, to subhasta nie zawsze przyniesie odpowiednią gotówkę. (aK.)

WŁADYSŁAW WALTER w Poznaniu. WŁADYSŁAW WALTER, znakomity i tak popularny w całej Polsce humorysta, świetny wykonawca niezliczonych kracji, typków i typów, znanych ze sceny, płyt gramofonowych i Polskiego Radja oraz filmu dźwiękowego „Ulani, Ulani Chłopcy Malowani“ przybywa wraz ze swoim zespołem do Poznania i wystąpi jedyny raz w sobotę, dnia 12 marca r. b., o godzinie 11-tej wiecz. w teatrze „Słońce“.

Każdy występ tego znakomitego artysty znamionuje bogactwo niefrasobliwego humoru z uwzględnieniem aktualnej satyry, nie dziwnego, że wszystkie bez wyjątku monologi WALTERA budzą rześniste śmiech i buraganowe oklaski rozbowiałej widowni. W sobotnim Wieczorze w „Słońcu“ udział przyjmą ponadto: HALINA HULANICKA, europ. sławy tancerka, ADA OWIDEKA, świetna pieśniarka oraz wybitni artyści stołeczni BRONISŁAW ROMANISZYN, wirtuozny piosenkarz, KAZIMIERZ CHRZANOWSKI, konferencjer i piosenkarz oraz doskonały komik JÓZEF WINTASZKIEWICZ.

Zarówno nazwiska powyższych artystów, jak też i arcyciekawy dobór programu — są najlepszą rekomacją, że sobotni Wieczór Humoru, Tańca i Piosenki w „Słońcu“ należeć będzie do najładniejszych imprez bieżącego sezonu. Ze względu na ogólny kryzys ceny biletów najniższe od 1,50 do 4 zł. Przedsprzedaż biletów w składzie cygar p. Szrejbrovskiego, ul. Gwarna 20, telefon 56-38. zw 13307

Teatr Polski

DZIS — „1 000 000 udręk“.
Środa, 9. 3. „1.000 000 udręk“

Teatr Nowy

DZIS — „Ten, którego biją po twarzy“.
Występ Stępowskiego i Węgierki.
Środa, 9. 3. „Jastrząb“ — występ Stępowskiego.
Czwartek, 10. 3. „Włamanie“ — (premjera).
Występ Stępowskiego.
Początek o godzinie 8 wieczore

Teatr Wielki

DZIS — „Rozwódka“ (Premjera).
Teatr Wielki — Koncerty symfoniczne
Środa, 9. 3. — Ostatni koncert symfoniczny. Dyrygent: Grzegorz Fitelberg. Solista: Mikołaj Orłow, światowej sławy pianista.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

JUTRO OSTATNI KONCERT SYMFONICZNY

Pierwszy sezon koncertowy Orkiestry Symfonicznej m. Poznania dobiega kresu z jutrzejszym wieczorem. Będzie to wielki koncert śródowy pod batutą Grzegorza Fitelberga, solistą zaś jest znakomity pianista Mikołaj Orłow.

Sezon kończy się ściśle według planu, zakreślonego przez władze miejskie przy tworzeniu Orkiestry Symfonicznej. Zajął jesień i zimą, nie przeciągnięto go, bardzo słusznie, na wiosnę i lato, kiedy na odpowiednią frekwencję nie można było liczyć. Koncerty miały słuchaczy licznych i wspaniałych. Utworzył się jakby trzon wielbicieli muzyki, którzy zapełniali Teatr Wielki, śledząc z uwagą przebieg pro-

dukcyj, które pogłębiały kulturę muzyczną miasta i wysunęły je do pierwszego szeregu środowisk muzycznych polskich. Poznań — jak wiadomo — jedyny z miast naszych utworzył własną orkiestrę symfoniczną i z funduszy miejskich ją utrzymywał.

Do sezonu, obecnie zamkniętego, przyjdzie powrócić. Trzeba będzie przedstawić jego dorobek w zakresie poważnej sztuki. Tymczasem zamieszczamy poniżej, jak zwykle, rozmowy szkic jutrzejszego programu, który zamyka nasz sezon produkcją odpowiadającą wysokiemu poziomowi, na jakim utrzymywały się przez cały czas koncerty symfoniczne.

CO USŁYSZYMY JUTRO WIECZOREM ?

Symfonia III. (F-dur) Brahmsa powstała zdaje się w latach 1882/3; ściśle terminu ustalić się nie da. Wykonano ją po raz pierwszy 2 grudnia 1883 w Wiedniu, przyczem nie obeszło się na koncercie bez wrogich manifestacji, jakie urządzili przeciwnicy Brahmsa; w rezultacie oponenti przegrali, gdyż trzecią część symfonii (scherzo) odegrano poraz drugi na wyrażne życzenie publiczności. Nadzwyczaj oryginalne było szóste z rzędu wykonanie symfonii w Meinigen w 1884 r. Mianowicie program w ten sposób zestawiono, że symfonię grano dwukrotnie, na początku i na końcu koncertu; środkowa, część programu zawierała jedynie wielką fugę z kwartetu Beethovena op. 133, odegraną przez orkiestrę smyczkową.

Formie poematu symfonicznego, tak jak go stworzył Berlioz a udoskonalili Liszt, groziło jedno poważne niebezpieczeństwo, mianowicie to, że struktura formalna, zagubi się w opracowaniu szczegółów ilustracyjnych czy dźwiękowo-malarskich. Już Liszt to rozumiał, jednak nie zawsze udało mu się połączyć „treść“ ilustracyjną lub programową z zagadnieniem formalnym. Dopiero R. Strauss potrafił oba czynniki ze sobą uzgodnić i problem programowy (nieraz bardzo realistycznie pojęty) rozwiązać w ramach allegro sonatowego, formy warjacyj lub rondo. Tak np. świetny „Till Eulenspiegel“, którego jutro usłyszymy powtórnie w obecnym sezonie, ma właśnie formę rondo. Do poprzednich danych objaśnień warto dodać jeszcze parę szczegółów. Zaczyna się „Till“, czyli jakby po polsku trzeba pisać: „Dyl Sowidzrał“, prologiem, niby wstępem do bajki, mniejszej słowami: „Był sobie raz...“ Prolog ten powraca jako zakończenie, podniesiony

do godności apoteozy humoru. Między temi dwoma członkami zawiera się cały cykl przygód Sowidzrała, zakończonych smutnie, bo postawieniem go przed sąd i... powieszeniem. Ale chociaż Dyl sam zakończył życie, lecz reprezentowany przez niego humor i ironiczny pogląd na świat będzie żył wiecznie w sercach i mózgach ludzkich — i o tem właśnie mówi końcowa apoteoza.

Sergiusz Rachmaninow posiada sławę jednego z największych pianistów współczesnych. Tak jest niewątpliwie i kto słyszał grającego Rachmaninowa przyznać musi, że pod jego palcami fortepian staje się innym instrumentem (to samo czarodziejstwo posiada Paderewski). Zresztą styl jego gry jest bardzo osobisty i indywidualny, ale porywający. Natomiast w kompozycjach Rachmaninow nie potrafił tak silnie zaznaczyć swej indywidualności, pomimo wielu własnych cech stylistycznych. Utwory Rachmaninowa noszą pomimo wszystko na sobie cechy epigonizmu romantyków. Z czterech koncertów fortepianowych, koncert jutrzejszy c-moll jest bardzo popularny, pomimo trudności technicznych.

Z najmłodszej generacji polskiej prezentuje się tym razem Jan Adam Maklakiewicz w „Tango“ orkiestralnym. Twórczość jego obraca się w ramach muzyki absolutnej; inwencja mocna i szczerą, popartą dużą wiedzą i opanowaniem rzemiosła, czynią z Maklakiewicza artystę o pierwszorzędnych danych do zajęcia b. wybitnego miejsca w muzyce polskiej. Należy on do grupy kompozytorów polskich, zrzeszonych w Stowarzyszeniu Młodych Muzyków Polaków w Paryżu.

Dr. T. S.

NA TLE KONCERTU „ECHA“

Od pierwszych dźwięków produkcji „Echa“ narzucająca się refleksja jest pytanie: Dlaczego ten wspaniały zespół tak ogranicza swe ambicje do wąskiego zakresu łatwego stosunkowo piosenkarstwa (uroczyście to się nazywa „pieśniarstwo“); dlaczego szczytem jego działalności jest doroczny koncert, udział w akademjach (ach, te akademje!) i od czasu do czasu wyjazdy z koncertami na prowincję, gdzie się śpiewa oczywiście znane od wieków i najpopularniejsze pieśni.

Oczywiście, że gdzie się tylko pojawi „Echa“, powodzenie murowane. Ale czy słusznym jest marnować na te łatwe zdobycze tak wspaniałe walory wokalne, jakimi dysponuje „Echa“ i czy używanie do tych celów Nowowiejskiego jako dyrygenta nie jest równoczesnym marnotrawieniem jego sił i swoich?

Takiej już dostałem na punkcie „Echa“ manji, że nigdy mi nie jest dosyć tego, co daje — ale cóż, kiedy rzeczywiście daje tak mało tego, co by mogło dać?

Ma śliczne głosy, brzmi zawsze pięknie, szlachetnie — ale to nie jego zasługa. Marnuje to swoje piękne dziedzictwo niczem płochy panicz ma-ątek po ojcu.

Ale przechodząc do samej produkcji, uznać trzeba, że pod względem brzmienia prawie na całej przestrzeni była ona pierwszorzędna.

Wykonanie „Stepu“ Wallek - Walewskiego (jednej z najlepszych pod względem inspiracji i faktury kompozycyj tego autora), „Śpiewaka-zwycięzcy“ H. Jareckiego oraz „Chóru Strzelców“ Wł. Zelenieckiego świadczy-

ło o bardzo wysokich możliwościach wykonawczych zespołu, który zresztą tym razem był bodaj w wyjątkowo dobrej formie.

Z rzeczy pierwszy raz produkowanych zwraca uwagę pieśń Harasowskiego („A trawa mówi zielona“, „Którzy idziemy“), pisane w sposób eksperymentalny (jak na nasze stosunki oczywiście) i śmiało. Brzmiały interesująco. Następnie dłuższa pieśń Rizzi'ego „Pokoń Wam“ — dobrze brzmiąca, ale przechodząca bez wrażeń, Czesława Marka „Marsz zbójnicki“ — nielatwy i nieco twardy w brzmieniu i wreszcie „W górach“ Świerzyńskiego, napisane efektownie dawną manjerą.

Banalna piosenka I. Stysia „Zdradziła mię“ i dwie bez wysiłku napisane rzeczy W. Walewskiego („Serenada“ i „Balada ludowa“) nie wywoływały zainteresowania.

Uzupełnił program p. Roy dwiema pieśniami solowymi Nowowiejskiego, napisanymi bardzo efektywnie na głos z tow. orkiestry (słyszano się ciągle oddzielne instrumenty i tło orkiestrowe) i znaną już arję z „Legendy Bałtyku“ — „Czy ty mię kochasz“, która się bardzo podobala.

P. Roy śpiewał jak zwykle ładnie, chociaż z pewnym wysiłkiem.

Partje solowe w utworach chóralnych dzielił z p. Royem p. Heising. Dobrze wypadły pieśni chóralne z towarzyszeniem trąb.

Powodzenie koncertu zawdzięcza „Echa“ w wielkim stopniu swemu znakomitemu dyrygentowi, Feliksowi Nowowiejskiemu.

St. Wiechowicz.

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

W środę, dnia 9 marca br. o godz. 18 odbędzie się w Sem. Hist. U. P. posiedzenie Poznańskiego Oddziału Polskiego Tow. Historycznego. Dr. Juliusz Willaume wygłosi odczyt o misji politycznej Morskiego w roku 1812 na podstawie źródeł z archiwów francuskich. Mg. Janus Staszewski referat o powojennej historjografii wojkowej w Polsce. Oba referaty poprzedzi dyskusja nad komunikatami prezesa Oddziału w sprawie Międzyn. Zjazdu Historyków w Warszawie. Dyskusje tego rodzaju odbywać się będą odtąd na wstępie każdego posiedzenia.

Na dorocznym walnym zebraniu Poznańsko-Pomorskiego Koła Związku Bibliotekarzy Polskich w dniu 29. II. 1932 r. obrano nowy Zarząd w następującym składzie: Dyr. dr. S. Wierczyński — przewodniczący; p. radca Zaleski — zastępca przewodniczącego; dr. B. Szule-Golska — sekretarka; Wł. Wróblewska — skarbniczka; dyr. dr. Wojtkowski — gospodarz Koła.

Z Tow. Filozoficznego. Koło krakowskie odbyło posiedzenie z referatem dr. W. Golebskiego: „Etyka destrybutywna a kolektywna“.

Polskie Tow. Neofilologiczne. Oddział wileński odbył posiedzenie z odczytami: prof. St. Glixellego „O prologu w Roman de la Rose“ oraz p. W. Sienickiego „O nauczaniu gramatyki języka francuskiego w szkole średniej“.

Polskie Tow. Geograficzne. Oddział krakowski odbył walne zebranie z odczytem prof. dr. Bogdana Zaborskiego „Dorobek naukowej literatury geograficznej w Polsce za ostatni rok“.

TEATR

Grzymały-Siedleckiego „Ich synowa“ została wystawiona w Warszawie przez szymonowski „Teatr Polski“. Sztuka — jak nam z Warszawy donoszą — zyskała wielki sukces. Obsadę dał Teatr Polski pierwszorzędna, „Cherie“ grała p. Przybylko-Potocka, jej męża p. Stanisławski, syna Pawłowski, sklepikarkę Czaplińska, jej córkę Modzelewska. (tw)

OCHRONA PRZYRODY

Wielką wystawę owadów i motyli urządził krakowski oddział Polsk. Tow. Przyrodników im. Kopernika. Mieści ona tysiące okazów i odbywa się w gmachu Akademii Umiejętności. Okazy pochodzą z zakładów naukowych oraz z zbiorów prywatnych. Wystawa obejmuje owady i motyle obce oraz krajowe, w tem 1500 odmian motyli z samej okolicy Krakowa.

Z Ligi Ochrony Przyrody. Oddział krakowski odbył zebranie z odczytem prof. dr. Władysława Szafera pt. „Praca młodzieży szkolnej na polu ochrony przyrody“.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Dobra metoda szerzenia kultury plastycznej. Z Bydgoszczy donoszą nam: Istnieje tutaj od roku Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych chwyciło się dobrej metody, aby zainteresować ogół sztuką i szerzyć zrozumienie jej istoty. W Muzeum Miejskim odbywają się wystawy dzieł sztuki polskiej. Towarzystwo urządza na tych wystawach wieczory dyskusyjne. Polegają one na tem, że zebrani członkowie wysłuchują fachowego odczytu o wystawionych dziełach, poczem odbywa się dyskusja. Dzięki takiej metodzie, słuchacze zostają wprowadzeni w taki tryb patrzenia na dzieła sztuki i zastanawiania się nad nimi, jakiego potrzeba, aby plastykę właściwie odczuwać i oceniać. Nie trzeba dodawać, jak jest ważnym takim pogłębianie poglądów na sztukę, a przez to wyrabianie smaku i właściwego ustosunkowania się do dzieł sztuki. Ostatnio odbyły się takie wygłoszone przez art. mal. p. Turwidą odczyty z powodu wystawy krakowskiego Towarzystwa „Sztuka“ i wystawy plastyków pomorskich, niedawno zaś urządziło Towarzystwo żywy dziennik, po którym zapisało się doń od razu 40 nowych członków, tak że razem liczy ich teraz około 200, co jak na rok istnienia jest cyfrą zupełnie pokazną. (bp)

POLONICA WŁOSKIE

Włoski przekład Pana Tadeusza. Swego czasu podaliśmy tu wiadomość o tem, że prace nad wierszowanym przekładem arcydzieła Mickiewicza rozpoczął zastulony około szerzenia wiedzy o Polsce dr. Tłuchowski z Florencji. Obecnie dochodzą nas dalsze wieści o postępie jego pracy. Okazuje się, że tłumacz ukończył już przekład siedmiu pieśni. Nadesłane jako próbki fragmenty tj. parafraza koncertu Wojskiego i obrazek „Zosia wśród drobiu“ — wprost doskonale odtwarzają pierwowzór, oddają go wierszom niemal bez reszły, nie zatracając też muzycznych walorów wiersza. Jeśli całość tak będzie wyglądać jak te dwa fragmenty to będzie to najlepszy chyba z orzekładów Pana Tadeusza na zachodnie języki. (P)

RUCH REGJONALISTYCZNY

„Gryf kaszubski“, jest to pismo dla ludu pomorskiego, wychodzi jako miesięcznik w Kartuzach, obok kwartalnika poświęconego kulturalnym sprawom kaszubskim pt. „Gryf“. Nowe to pismo w sposób popularny podaje obrazki z przeszłości Kaszub, legendy, wiersze, nowelki itp. kulturalną strawę, podkreślając silnie związek Kaszub z Polską. (J. St.)

OCHRONA ZABYTKÓW

Kurdyban dla Wawelu. Piszą nam z Krakowa: Kurdybanem nazywa się w uproszczeniu polskiem wytlaczana i malowana skóra, która wzięła nazwę od hiszpańskiego miasta Cordoba, gdzie była wyrabiana w dawnych wiekach. Wawel ma okazję nabyć kilkaset metrów autentycznego starego kurdybanu, który przydałby się jako wspaniała ozdoba, zastępując na ścianach niektórych sal prowizoryczne obicia bawelnyane, np. w sali „pod płakami“ w kaplicy, w gabinecie w wieży zegarmontowskiej itd. Pochodzi ten kurdyban ze zbiorów Augusta Mocnego, ma więc i wartość pamiątki historycznej. Wykonany był w końcu XVII wieku dla tego króla. Sum potrzeba znacznych, dotychczas ofiarowała P. K. O. 10,000 złotych. Sal obitych kurdybanem jest w Europie niewiele, w Czechach ma pałac Wallensteina jedną. Gdybyśmy zdołali nabyć ten kurdyban na Wawel, pokryło by się nim ściany siedmiu sal. (kt)

KRAKÓW BĘDZIE REGULOWAŁ SWÓJ WSPANIAŁY RYNEK

Z Krakowa donoszą nam: Jest nadzieja, że miasto rozpisze niedługo konkurs na uregulowanie Rynku głównego. Poparła tę myśl ostatnio okręgowa komisja konserwatorska. Istotnie, nasz Rynek główny, ten „śliczny o śliczny“, któremu „dziwuje się lud okoliczny“ jak chce piosenka, nastroje cały szereg pilnych problemów, które załatwienie by mogły tylko wtedy, gdy będzie istniał plan regulacyjny. Brak jest bowiem ustalonych poziomów niwelacyjnych, a to utrudnia każdą pracę potrzebną, których jest wiele. Tak np. trzeba by odkryć romańskie mury kościółka św. Wojciecha i założyć przy nim rezerwat, tak samo trzeba uregulować plac Marjański. Dawniej też istniała myśl, aby usunąć z Rynku odwach austriacki i przenieść go np. na Plac Gwardji Narodowej, czyli Szepepański. Do tego wszakże trzeba by konkurs regulacyjny rozszerzyć i na ten ostatni plac.

Tutaj jednak mała uwaga: regulacja Rynku... bardzo pięknie. Ale trzeba też czuwać jeszcze pilniej nad tem, aby Rynek nie sześceno ziemi budowlami, tak jak to stało się ze słynnym już dzisiaj drapaczem chmur na rogu ul. św. Jana. Nieodżałowana szkoda, że do tego doszło i że ten najpiękniejszy plac w środkowej Europie został zaopatrzony w podobnie szpepną latarnię z żelaza i betonu i to takich rozmiarów. P. Szyszko-Bohusz, autor tego projektu, zarobił sobie na dobrej pamięci u miłośników Krakowa. (kt)

VARIA

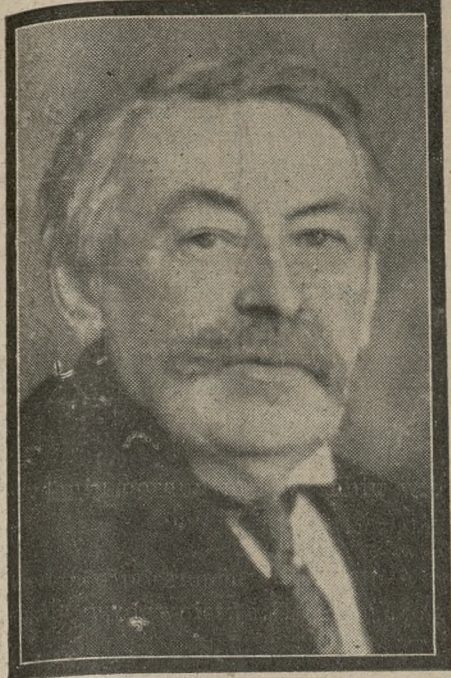
Gazety angielskie uprawiają na szeroką skalę zjednywanie abonentów i czytelników przez dodawanie do wydawnictw premij, kuponów oraz ogłaszanie przez pisma różnych konkursów itp. Obecnie, jak donosi „Przegląd Graficzny“ przeciwko takim systemom występują liczni przedstawiciele sfer parlamentarnych, jak i wydawniczych. Poseł Mooze-Brabazon ma zgłosić w najbliższym czasie odpowiedni wniosek w parlamencie. Wybitny przedstawiciel wydawców, Sir Charles Hyde wypowiada się również przeciw tej niezdrównej konkurencji. (vl)

Pisma nadesłane

„Nowiny Społeczno-Lekarskie“, Nr. 5. Treść: Nowe Zarządy Obwodów Związkowych. — „Antoni Puławski. 1856—1932“ — Z życia Związku Lekarzy Państwa Polskiego. — Prof. dr. T. Janiszewski: „Jeśli do Ministerstwa Zdrowia“. — Statut Kasy Chorych. — Dr. R. Kleber-Dakowska: „Ubezpieczenie emerytalne lekarzy czechosłowackich“. — VI sesja A. P. J. M. — Sprawozdanie z Kongresu Międzynarodowej Opieki Społecznej. — List dr. Falkowskiego. — Kronika. — Z pism i książek. — Adr. Red. Warszawa. Chmielna 58 m. 1.

„Przyjaciel Szkoły“, Nr. 5. Treść: Dr. St. Papee: „O Kazimierzu Tetmajerze“. — A. Urbański: „Na marginesie drugiego powszechnego spisu ludności“. — W. Turros: „O nowy system wychowawczy“. — St. Czarna: „Z psychologii młodzieży żeńskiej“. — St. Kamiński: „Typowe nachylenia psychiczne chłopców“. — J. Szpunar: „Cud uśmiechniętego oblicza“. — H. Gawrońska: „Seminarja dwutypowe“. — Nasi współpracownicy. — K. Króliński: „Kto miał rację?“ — Co robia nasze druzyny harcercy? — Przegląd czasopism. Adr. Red. Poznań, ul. Dominikańska 4.

„Encyklopedia Wojskowa“, Tom II Zeszyt 12. Treść: Czolg — Deklaracja londyńska. — Adr. Red. Warszawa. Ul. Nowolipie 2.

Arystydes Briand

zmarły francuski mąż stanu i długoletni minister spraw zagranicznych

Psychika miliardera

Morgan w sądzie — Natarczywy reporter Naiwny celnik

O życiu prywatnym amerykańskiego multimilionera Pierpont Morgana wiadomym jest znacznie mniej, aniżeli o życiu jego ojca. Morgan młodszy wcale sobie nie życzy, aby o nim pisywano w gazetach i w żadne wywiady z dziennikarzami się nie wdaje. Należy zatem zadowolić się paru anegdotami, rzucającymi pewne światło na psychikę tego arcybogacza. Swe powinności obywatelskie Morgan spełnia bardzo skrupulatnie, ale wymaga też w zamian, aby państwo swoje obowiązki względem niego spełniało niemniej sumiennie. Przed pewnym czasem wypadło mu stawać jako świadek przed sądem nowojorskim. Po skończonej sprawie, udał się wraz z innymi pozwanymi świadkami do kasy sądowej, gdzie przedłożył swoją likwidację kosztów. Ta ostatnia składała się z dwóch pozycji: cztery dolary za stratę czasu i jeden dolar tytułem zwrotu kosztów podróży. Ów dolar miał stanowić ekwiwalent za zużycie benzyny jego luksusowej limuzyny, którą miliardier przybył do sądu.

Oszacowanie straty czasu w tym wypadku mogło wydawać się niezmiernie niskie, gdyż przed kilku laty Morgan swój „czas” otaksował znacznie drożej. — Oto dziennikarz angielski, korzystając z pobytu głośnego przemysłowca amerykańskiego w Londynie, prosił go o — dwuminutową tylko rozmowę. Lecz Morgan odmówił, nadmieniając, że na wizyty takie nie ma czasu, gdyż każda minuta życia jego warta jest pięćdziesiąt dolarów. Dziennikarz był jednak uparty i oświadczył, że gotów jest zapłacić „odszkodowanie” w podanej przez Morgana wysokości. Amerykanina zainteresowała niezwykła natarczywość przedstawiciela gazety, którego w końcu zdecydował się przyjąć.

— Czego pan sobie odemnie życzy? — zapytał wchodzącego reportera.

— Chciałem panu tylko zapłacić za dwie minuty rozmowy, któreś pan mi sprzedał. Oto sto dolarów!

Morgan „zdębiał” i po chwili rzekł nieco urażony:

— No, pan przecie chciał najwidoczniej mieć o coś zapytać?

— Zapewniam pana, że zupełnie nie!

— Więc po cóż starałeś się o rozmowę ze mną?

— Ponieważ założyłem się o pięćset dolarów, że ją uzyskam od pana. Zapłaciłem oto panu sto dolarów, zatem zarobiłem czterysta, czyli o sto pięćdziesiąt dolarów na minutę więcej, aniżeli pan, panie Morgan!

Innym razem, bawiąc na kontynencie europejskim, Morgan miał zdarzenie, które mu „ad oculus” zademonstrowało, że nawet najgrubsze miliony nie zawsze zdają się ułatwić sytuację w życiu. Morgan zwykł nie nosić przy sobie większych kwot gotówkowych, lecz wyręcza się książeczką czekową. Wie przecież, że niema władzy państwowej w Europie, która nie przyjąłaby czeku, podpisanego przez Pierpont Morgana! Niestety, niższe organa administracyjne nie zawsze ujawniają należyty respekt przed takimi papierkami. I tak, francuski urzędnik celny wzdrzyał się przyjąć czek wielkiego finansisty amerykańskiego, gdy ten, powracając z Włoch, miał uścić kaucję dziesięciu tysięcy franków za wóz luksusowego samochodu do Francji. Celnik francuski, obejrzawszy zaprezentowany mu czek bardzo dokładnie, oświadczył:

— Nie mogę przyjąć, bo nie wiem, czy czek ten będzie w banku honorowany!

— Czek Pierpont Morgana nie ma być honorowany?! — zawołał urażony miliardier. — Czy pan wiesz, że ja jestem tym, który Francję uratował przed bankructwem?

— Ale celnik widocznie o tem nie wiedział, bo czeku nie przyjął i zasekwestrował limuzynę.

„Wybawca Francji” musiał, chcąc nie chcąc, zrezygnować z dalszej podróży w wykwinnym samochodzie i przesiąść się

do plebejuszowskiego autobusu, którym dojechał do najbliższej stacji kolejowej. Kr.

Jakie pożywienie jest najzdrowsze?

Wartość spożywcza środków żywnościowych oceniano dawniej wyłącznie podług ilości jednostek ciepłych (kaloryj), wytwarzanych przez nie podczas procesu trawienia. W drugim rzędzie uwzględniano także jeszcze pewne sole odżywcze i składniki pomocnicze, jak witaminy. Nowsze badania wykazały, że wartość użytkowa artykułów żywnościowych jest w wysokim stopniu zależna od stopnia rozgrzania i od czasu jakie rozgrzanie trwa. Doświadczenia naukowe wykazały, że organizm ludzki tem więcej przybiera i tem mniej wymaga, im mniej pożywienie zdenaturowane zostało przez proces gotowania. Najwyższą wartość użytkową posiadają potrawy w stanie surowym. Już np. trzymi-nutowe gotowanie jajka obniża znacznie jego wartość spożywcza w stosunku do jajka surowego. Karmione gotowanymi jajkami zwierzęta wykazały o połowę mniejszą wagę ciała, niż karmione surowymi, mimo że te ostatnie o połowę mniej jadły, ażeby się nasycić. Tak np. wykazały trzy szczury o równych warunkach fizycznych karmione strawą surową, 2 i 4 godziny gotowaną, po 50 dniach przyrost na wadze o 102, 75, i 50 gramów.

Dochodzenia te są ważne nie tylko dla jednostek, lecz także dla gospodarki ogólno narodowej, ile że przy spożywaniu strawy surowej wzgl. mało gotowanej osiągnąć możnaby oszczędności dochodzące do 30 i więcej procent.

Badania te posiadają także poważne znaczenie dla hodowli bydła opasowego. Wip.

Higieniczne okna

Wiadomą jest rzeczą, że niewidoczne dla oka naszego promienie ultrafioletowe posiadają pewne właściwości lecznicze i stąd też doznają szerokiego zastosowania w medycynie. Dobrodziejstwa promieni tych pozabawiają nas niestety w wielkiej mierze nasze okna, ponieważ szkło zbyt nie przepuszcza promieni ultrafioletowych. Dla tego to coraz szerszego doznaje zastosowania szkło, przepuszczające te promienie. W pierwszym rzędzie posługują się szkłem takim szpitale, sanatoria, szkoły itd. Okazało się wszelako, że właściwość przepuszczania promieni ultrafioletowych u szkła tego zmniejsza się w miarę wystawiania go na działanie promieni słonecznych. Zjawisko to nazywa się solaryzacją. Badania amerykańskiego instytutu Bureau of Standards wykazały, że solaryzacja wywołana jest przez promienie o pewnej długości fali, podczas gdy promienie o fali innej długości solaryzację likwidują. Praktyczny wynik badań tych polega na tem, że szkło, które utraciło właściwości przepuszczania promieni ultrafioletowych, poddaje się procesowi naświetlania promieniami lampy rtęciowej. Wip.

Bałwochwalstwo w Niemczech

Wychodzący w Królewcu organ hitlerowski „Preussische Zeitung” na pierwszej stronie numeru z 29 stycznia rb. umieścił fotografię ołtarza, jaki u siebie w domu urządziła jedna z czcielek Hitlera. Najcharakterystyczniejsze jest jednak umieszczenie obok ołtarza tej czcicielki, niejakię Idy Wegener. Brzmi ona: „Hitler jest Alfą i Omegą naszego światopoglądu, nieusuwalny punkt ośrodkowy naszej myśli politycznej i naszego działania. Każdy dom narodowo-socjalistyczny posiadać winien miejsce, gdzie Wódz uchwytynie będzie nam bliski i gdzie myśli nasze widocznie koło niego będą mogły krążyć. W takim miejscu chętnie dłonie i serca muszą codziennie składać mały hołd w postaci kwiatów i postępków, tak samo, jak to czynimy wobec wizerunków nam drogich, aby okazać, jak są oni nam mili i szanowni. Ołtarz taki zakładajmy bynajmniej nie w jakimś odległym pokoju, lecz w pokoju, najczęściej przez nas używanym, aby dostępny był także dla osób obcych.

Dokument wystarczający dla psychiatri.

Lew w salonach

W tych dniach z menażerji, która rozłożyła się obozem na placu w Bloxwich, przedmieściu miasteczka Walsall, w hrabstwie Stafford (Anglja) wymknął się lew i przeskoczywszy mur sąsiedniego z pałacem ogrodu, powędrował w stronę domu, do którego ogród należał.

Pomiędzy godz. 6 a 7 wieczorem, gdy ciemność panowała już zupełna, właścicielka tego domu, niejaka pani Parsons, wyszła z kuchni do ogrodu dla wylania imbryka po herbacie i spostrzegła, że coś się porusza w ciemności, a sądząc że to jedno z dzieci sąsiadów, podeszła ku rzekomemu dziecku, aby je pogłaskać po głowie.

Jakże się jednak przeraziła, gdy spostrzegła utkwione w siebie polyskujące ślepią i dotkniętą ręką futra jakiegoś zwierzęcia. Coprędzej więc cofnęła się do kuchni, ale nie zdążyła drzwi zamknąć i zagadkowe zwierzę wkroczyło za nią do kuchni. Dopiero wówczas przy świetle lampy, po-

znała lwa, krzyząc więc rzuciła się wgląd domu.

Na krzyki pani Parsons przybiegł jej mąż, ujrzawszy lwa, zatrzasnął drzwi kuchni, poczem oboje wybiegli na ulicę, wzywając policji.

Sprowadzono wreszcie właściciela menażerji wraz z pogromcą zwierząt, ci zaś, dowiedziawszy się o sytuacji, zabarykadowali drzwi i okno kuchni, poczem przytoczyli z menażerji klatkę, w której znajdowała się lwica dorosła i ustawili ją przed otwartymi drzwiami frontowymi domu.

Tymczasem lew zdołał otworzyć drzwi kuchni, prowadzące wgląd do domu i krążył po pokojach, zoczywszy zaś stojącą pod drzwiami frontowymi klatkę z lwicą, podeszedł do niej. W tej chwili podniesiono kraty w ścianie klatki i lew najspokojniej w świetle zajął miejsce obok lwicy.

Oględziny pokojów zwiedzanych przez nieproszonego gościa, wykazały, że lew szarpnął tylko pazurami futro leżące na krześle, biorąc je widocznie za wrogię zwierza, tudzież rozbił zwierciadło, w którym zapewne ujrzał swą postać, przyczem uległ stłuczeniu niewielki wazonik, stojący przy zwierciadle.

Jutro w środę pożegnalny koncert symfoniczny

Jutro w środę dnia 9 marca 1932 r. w Teatrze Wielkim odbędzie się ostatni w bieżącym sezonie koncert symfoniczny Orkiestry stoł. m. Poznania. Celem godnego zakończenia świetnego sezonu koncertowego, zaproszono do współdziałania dwóch znakomitych artystów o światowej sławie a to, Grzegorza Fitelberga jako dyrygenta i Mikołaja Orłowa jako solistę. Grzegorz Fitelberg jest nam dostatecznie znany jako świetny dyrygent, pod którego dyktando orkiestra nasza odnosi niecodzienne zwycięstwo. Mikołaj Orłow, to pianista z Bożej łaski, jakich mało mamy sposobność usłyszenia w Poznaniu. Artystę tego zalicza cała prasa zagraniczna do najwybitniejszych pianistów, to też występy jego cieszą się olbrzymim powodzeniem.

Program jutrzejszego koncertu jest bardzo interesujący i tak usłyszymy: Brahmsa „Symfonię F-dur”, Rachmaninowa „Koncert nr. II” na fortepian w świetnym wykonaniu Orłowa, Maklakiewicza „Tango” i Straussa „Till Eulenspiegel”. Ostatni utwór, który był już wykonany pod dyktando Fitelberga i cieszył się olbrzymim powodzeniem, powtórzony zostanie na jutrzejszym koncercie na skutek nadesłanych do orkiestry licznych życzeń P. T. publiczności. Wobec tego, projektowany pierwotnie „Don Juan” Straussa nie będzie znajdował się na programie.

RADJO

Programy radijofoniczne:

Środa, dnia 9 marca 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 11.45 (Warszawa); godz. 13.05 koncert gramofonowy; godzina 14.00 notowania giełdy; godz. 14.30 kwadrans Tow. Ziemianek Wielkopolskich; godzina 15.25 (W); godz. 15.50 (W); godz. 17.10 (W); godz. 17.35 (W); godz. 19.15 koncert Sokolego Zespołu Śpiewaczego z Czechosłowacji; godz. 19.45 (W); godz. 20.00 (W); godzina 20.15 (W); godz. 21.15 (W); godz. 21.30 (W); godz. 22.30 (W); godz. 22.35 sygnał czasu, komunikaty; godz. 22.50 płyty; godzina 23.00 (Warszawa).

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 muzyka z płyt; godz. 13.35 muzyka z płyt; godzina 15.25 odczyt dla maturzystów — „Prawa rozwoju istot żywych” — prof. St. Sumiński; godz. 15.50 „Rozwój demokracji greckiej i rzymskiej” — prof. B. Dunikowski; godz. 16.10 muzyka z płyt; godz. 16.20 „Wśród książek”; godz. 16.40 muzyka z płyt; godz. 16.55 lekcja języka angielskiego; godz. 17.10 „W nieznanym podziemiach

F. M. Hradil dyrygent

Sokolego Zespołu Śpiewaczego, urodził się 8 grudnia 1892 w Vsetinie na Morawach. Po ukończeniu seminarjum nauczycielskiego poświęcił się całkowicie muzyce. Zdał egzamina państwowe z muzyki, uzyskując dyplom na wydziale kompozytorskim państwowego konserwatorium w Pradze.

Jako kompozytor, który wyrósł w tradycji kompozytora Ph. dr. Leona Janáčka, objawia wybitne cechy tego kierunku: artystyczną oryginalność i gorą w pociąg do sztuki ludowej. Jego kompozycje poświęcone są twórczości symfonicznej, kameralnej i wokalne. Na tem polu osiągnął Hradil nadzwyczajne rezultaty i to nie tylko jako kompozytor ale również jako znakomity dyrygent chórów. Hradil jest dyrektorem zakładu muzycznego, a dzięki swej oryginalnej indywidualności zajmuje wybitne miejsce w artystycznym życiu czeskosłowackim.

Koncert Sokolego Zespołu Śpiewaczego pod batutą Hradila odbywa się dziś wieczorem o 20 w auli uniwersyteckiej.

polskich Tatr Zachodnich”; godz. 17.35 koncert popołudniowy w wyk. orkiestry; godz. 19.35 muzyka z płyt; godz. 20.00 feljton muzyczny; godz. 20.15 „Trzecia podróż po świecie” — wesela audycja muz. w układzie Michała Jaworskiego, konferencjer Jerzy Roland; godz. 21.00 kwadrans literacki: „Z pamiętnika żołnierza” — wspomnienia z wojny 1920 r.; godz. 21.30 koncert kameralny w wyk. Kwartetu Smyczkowego „Pro musica” (I skrzypce — Andre Cartler, II skrzypce Julius Baumann, alt Ladislaus Revesz, wiol. Ludwik Frank); godz. 22.45 „Religions liberty in polish History” — by Oscar Halecki; godz. 23.00 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne. Huizen (1875 m) 20.35 koncert chóru; **Koenigswusterhausen** (1635 m) 20.00 koncert symfoniczny; **Davenport** (1554 m) i **Londyn** (261 m) 21.15 koncert symfoniczny; **Motala** (1348 m) i **Sztokholm** (437 m) 20.00 koncert symfoniczny; **Oslo** (1083 m) 20.00 koncert chóru; **Budapeszt** (550 m) 20.15 koncert chóru; **Ryga** (525 m) 18.30 „Dama pikowa” op. Czajkowskiego; **Wiedeń** (516 m) 19.45 koncert, 20.45 audycja wesela; **Beromuenster** (459 m) 21.20 koncert; **Rzym** (441 m) 20.45 transmisja z opery.

Teatr Nowy daje we czwartek premierę głośnej sztuki A. Grzymały-Siedleckiego p. t. „Włamanie”, w której główne role kreują mistrz Junosza Stępowski i znakomita artystka p. Halina Cieszkowska. Zdjęcie przedstawia „czytaną” próbę z „Włamania”. Od lewej: Junosza Stępowski, p. Halina Cieszkowska, A. Grzymała-Siedlecki, dyr. Rudkowski.

Bobby

Liga Narodów do Japończyka: Przestańże już raz gnębić tych biednych Chińczyków.
Japończyk: Przecież ja się tylko bronię!

Rada Izb Rzemieślniczych wobec Państw. Urzędów Pośrednictwa Pracy

Rada Izb Rzemieślniczych w porozumieniu z Izdami Rzemieślniczymi opracowała opinię w sprawie projektu ustawy o obowiązku przyjmowania robotników za pośrednictwem Urzędu Pośrednictwa Pracy. W memorjale do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej Rada Izb Rzemieślniczych ustosunkowała się negatywnie do wspomnianego projektu ustawy.

Warsztaty rzemieślnicze nie zatrudniają robotników, jak to się dzieje w większych zakładach przemysłowych, lecz przyjmują do pracy mistrzów, czeladników, praktykantów i uczniów. Przyjmując do warsztatu pracownika, rzemieślnik zwraca przede wszystkim uwagę na świadectwa zatrudnienia w innych zakładach w okresie poprzednim, następnie zaś na dyplom mistrzowski lub czeladniczy kandydata.

Co się tyczy praktykantów, są oni zatrudniani w warsztatach rzemieślniczych tymczasowo, dopóki, po odbyciu terminu praktykant nie złoży egzaminu czeladniczego.

Terminatorów zakłady rzemieślnicze nie przyjmują do pracy, lecz na naukę zawodową. To też w danym wypadku nie może być mowy o jakimkolwiek pośrednictwie, gdyż w charakterze pośrednika występują ojcowie lub opiekunowie terminatorów.

Jak wynika z powyższego, w odróżnieniu od większych przedsiębiorstw przemysłowych, warsztaty rzemieślnicze muszą przyjmować wyszkolonych wszechstronnie w danym rzemiośle pracowników. Urzędy pośrednictwa pracy nie mają możliwości zorientowania się w specyficznych wymaganiach poszczególnych warsztatów rzemieślniczych i przeto, zachodzi obawa, będą kierowały kandydatów nieodpowiednich, którzy narażeni będą jedynie na stratę okazji znalezienia innej pracy. Ponadto warsztaty rzemieślnicze będą niemniej narażone na hamow tempo pracy w zakładzie wskutek zgłaszania się zbędnych osób. Wejście w życie omawianego projektu ustawy spowoduje powiększenie wydatków w warsztatach, które będą musiały utrzymywać odpowiedni personel dla załatwienia czynności administracyjnych z P. U. P. P.

Każdy warsztat rzemieślniczy musi indywidualnie oceniać kwalifikacje i zdolności fachowe kandydatów na pracowników. Urząd pośrednictwa pracy nie podoba temu zadaniu, wobec czego Rada Izb Rzemieślniczych wypowiedziała się przeciw rozciąganiu ustawy na rzemiosło. (PAT).

Kat. Tow. Ochrony Kobiet w Poznaniu

Od kilkunastu miesięcy jesteśmy świadkami coraz silniej szerzącej się klęski bezrobocia. Ofiary tej klęski skupiają się przedewszystkiem w barakach i schroniskach podmiejskich. Słusznym więc jest, że do tych rodzin spieszymy z pomocą i pociechą. Nie zapominajmy jednak o tem, że bezro-

bocie zatacza znacznie szersze kręgi i zagraża szczególnie młodym i niedoświadczonym dziewczętom. Wobec braku pracy na wsiach i w małych miastach przybywają one do Poznania, tudzież się nadzieję znalezienia służby lub miejsca w fabrykach. Tymczasem zastają wszędzie redukcje i ograniczenie personelu i po kilku dniach rozpaczliwego szukania, zostają w mieście naszym bez środków do życia.

Aby je uchronić od złych wpływów ulicy i niechybnego upadku moralnego, opiekuje się nimi Kat. Tow. Ochrony Kobiet, którego praca rozkłada się na Misję Dworcową, Schronisko, Biuro Strężeń i pensjonat „Gościńce”. Towarzystwo istnieje w Poznaniu od lat 22 i jest społeczeństwu dobrze znane. Jednakże wobec grozy dzisiejszych stosunków i braku funduszy zwracamy się do naszego obywatelstwa z prośbą o poparcie tak moralne jak i materialne naszej instytucji.

W tym celu zapraszamy wszystkich życzliwych na walne zebranie w czwartek 10 b. m. o godzinie 17-tej na sali św. Wojciecha, Aleje Marcinkowskiego 22.

Zajmujący referat p. prof. dr. Gantkowskiego, pod tytułem „Zakres działalności Kat. Tow. Ochrony Kobiet”, w którym znakomity prelegent oświetlił te właśnie dziedzinę pracy społecznej, będzie dostateczną zachętą do przybycia dla licznych grona uczestników, słuchających zawsze z uznaniem jego słów doświadczonych, pełnych poważnej troski o dobro przyszłego pokolenia.

Zebrania T. C. L. i wykłady z,przeżroczami na Śląsku

W dniach od 10 do 20 marca odbędą się na Śląsku Zebrania TCL oraz wykłady z przeżroczami na temat „Śląsk i Pomorze — dwie najcenniejsze ziemie Rzeczypospolitej” w następujących miejscowościach:

10. III. — Szopienice, 11. III. — Mała Dąbrowka, 12. III. — Wielkie Hajduki, 13. III. — Radzionków, 14. III. — Mikolów miasto, 15. III. — Świętochłowice, 16. III. — Lipiny, 17. III. — Józefka, 18. III. — Łagiewniki, 19. III. — Nowa Wieś.

W zebraniach tych weźmie udział oraz wygłosi wykład delegat Zarządu Głównego TCL p. dr. Leon Bochenek.

„Dar Narodowy Trzeciego Maja”

Zarząd główny TCL podaje do wiadomości wszystkim Komitetom i Podkomitetom TCL, że ministerstwo spraw wewnętrznych pismem z dnia 24 lutego 1932 roku Nr. AP. 2/10 zezwoliło jak corocznie na zbiórkę na „Dar Narodowy 3. Maja” w czasie od 3 do 9 maja w lokalach, a w dniu 3 maja i na ulicach i placach.

Zarząd główny zwraca się już obecnie z gorącym apelem o troskliwe przygotowanie uroczystości, by święto to narodowe i państwowe wypadło pod każdym względem najokazalej.

Materiał obchodowy uroczystości znaleźć można w zeszlorocznych „Przeeglądach Oświatowych” oraz w najnowszym „Przeeglądzie Oświatowym”, który wyjdzie w pierwszych dniach kwietnia.

Wystawa misyjna przy parafii Bożego Ciała

W niedzielę przed południem odbyło się uroczyste otwarcie wystawy misyjnej „Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary” przy parafii Bożego Ciała. Otwarcia dokonał wobec licznie zgromadzonych parafjan i towarzyszy kościelnych protektor wystawy ks. prał. Raczkowski w auli Państw. Szkoły Budownictwa przy ul. Łąkowej 11.

Po występie miejscowego chóru, przemówił do zgromadzonych ks. prał. Raczkowski, który podkreślił, że wystawa ta powstała wspólnym wysiłkiem parafjan, towarzyszy i poszczególnych jednostek. Wielkie zasługi położyło tu Pap. Dzieło Rozkrzew. Wiary. Ks. prał. wyraził uznanie ks. Koszewskiemu, podziękował w gorących słowach paniom, które dużo trudu i pracy poświęciły dla wykonania pięknych eksponatów.

Po przecięciu wstęgi zwiedzono wystawę, która przedstawia się imponująco. Widać tu misterne roboty Stow. Młodych Polek Żeńskiego Stow. „Straznica”, Pap. Dzieła Rozk. Wiary, Sodalicji Pań Urzędniczek, Koła Senjorów, Stow. Dzlec. P. Jezusa, Zw. Misyjnego Polek i t. d. Poza tem wszędzie pełno eksponatów w postaci bielizny kościelnej, szat liturgicznych, szkaplerzy, poduszek i t. d.

Uderza wspaniały ołtarz z księdzem murzynem, dalej eksponaty ks. prof. Posadnego przywiezione z Ameryki Połudn. W innym miejscu jest b. plastycznie przedstawiona chała murzyńska, do której do chorego zdążył ksiądz murzyn, prowadzony przez murzyńskiego chłopca. Bardzo starannie wykonana została kopja katedry, przed którą gromadzą się wierni. Mistrzami okazali się tu bracia Kurpińscy ze Stow. Młodzieży Polskiej. Nie brak też „autentycznego” tygrysa i szeregu innych niespodzianek.

Wystawa trwać będzie do 13 bm. włącznie, przyczem wstęp jest bezpłatny. Z wystawą jest połączona loterja z której dochód przeznaczony jest na misję. Warto tedy zobaczyć tę wystawę misyjną, która jest otwarta codziennie od 14,30 do 19,30, a 13 bm. od 10 do 19,30. (z)

Nędza polska we Francji

Znany literat krakowski, Jan Wiktor, autor „Tęczy nad sercem” i „Zwarjowanego miasta”, wygłosił w sali 17-jej Collegium Minus, na zaproszenie Koła Polonistów U. P., odczyt p. t. „W zaułkach Paryża”. Autor kilka tygodni spędził wśród emigracji polskiej we Francji, dotarł do dna jej nędzy, pomiędzy nieszczęśliwych wyrzutków, pozbawionych pracy, papierów i możliwości powrotu do kraju, poznał najciemniejsze strony ich życia, a z odniesionych wrażeń powstała powieść, która wkrótce ukaże się w druku. Odczyt sobotni był niejako wstępem do tej książki. Autor naszkicował kilka smutnych obrazków z tego nieznanego życia Polaków w Paryżu, ale nie w tej stolicy świata, do której zjeżdżają turyści dla podziwiania arcydzieł sztuki i po emocjonujące wrażenia. Z paryskich zaułków, z pod mostów, z kamiennych brzegów Sekwany, noclegowisk dla nędzarzy, knajp dla biedaków. Tutaj nierządki słyszy się słowo polskie, tutaj błagają się wykołajęcy, którzy bądź stracili pracę, bądź

wyszli z więzień, bądź uciekli z robót, które były ponad ich siły i, straciwszy dokumenty, stracili prawo powrotu do kraju. Powieściopisarz odkrył kilka kart z niewydrukowanej powieści, kart nieraz ociekających gorzkimi łzami ludzi nieszczęśliwych. Powieść ta, jak widać z fragmentów, pisana jest wprost z życia, bez stylizacji i upiększeń. Na tem polega jej wartość artystyczna, a poza nią, powieść mieć będzie doniosłość społeczną: zwrócenie uwagi na mało znaną, bardzo zaniedbaną dziedzinę życia socjalnego. (t. kr.).

Z Stow. Właścicieli Domów

Ostatnie zebranie członków Towarzystwa Właścicieli Domów i Nieruchomości odbyło się przy bardzo licznych udziałach członków w sali p. Jarockiej. Obradom przewodniczył prezes stowarzyszenia p. radny Małkiewicz, który na wstępie uczcił pamięć zgasłego w ostatnich dniach śp. inż. Adolfa Suligowskiego z Warszawy, pierwszego prezesa warszawskiej rady miejskiej i zasłużonego organizatora i obrońcę praw własności nieruchomości w Polsce.

Poseł dr. Osada zaznajomił zebranych ze sprawami, dotyczącymi własności nieruchomości na terenie Sejmu. Omówił szczegółowo projekty opodatkowania nieruchomości i wywołującą tyle niezadowolenia sprawę meldunków policyjnych. Podkreślił że Klub Narodowy stawiał wniosek o zastosowanie przepisów dzielnicowych przy meldunkach a nowelą do ustawy opracowano na tej zasadzie, że lokator winien meldować się sam. Mimo, że na podkomisji wniosek przeszedł, na komisji Sejmu sprawa bezpośrednio meldunku upadła. Uzyskano jednak szereg zmian korzystnych dla właścicieli domów, m. in. zniesiono karę aresztu i obniżono granice wysokości grzywny za niezameldowanie lokatorów z 2 tys zł na 100 zł.

W dalszym ciągu zebrania prezes Małkiewicz referował aktualne zagadnienia i czynności zarządu Stowarzyszenia. Szereg wyjaśnień dorzucił następnie kierownik biura Stowarzyszenia p. radca Nowakowski. W dyskusji przemawiali m. in. p. radny Budzyński, Świnarski i dr. Grochowski. (k)

Wiec bankowców

W sobotę, 5 bm., odbył się na sali Domu Królowej Jadwigi wiec bankowców, zwolany przez Związek Pracowników Bankowych. Obrady zagal p. Jabłkowski, wskazując na ciężkie położenie gospodarcze kraju, które daje się we znaki także pracownikom bankowym.

Delegat zarządu głównego p. Kotoński, wyłuszczył następnie co Związek dotychczas uczynił dla dobra zrzeszonych, poczem przeszedł do omówienia projektowanych zmian w ustawodawstwie socjalnym na niekorzyść rzesz pracujących, a tem samem i bankowców. Projekt rządowy przewiduje m. in. przedłużenie czasu pracy, obniżenie normy płac przy godzinach nadliczbowych, ograniczenie urlopów itd. W sprawie tej obecnie na całym obszarze kraju odbywają się zebrania i wiece kół zainteresowanych, celem obmyślenia środków obronnych.

Po powyższym referacie zebrani przyjęli jednomyślnie rezolucję, zawierającą postulaty zrzeszenia tak w stosunku do pracodawców jak i ustawodawstwa. (z)

Kongres masonerji

(KAP) Międzynarodowy kongres masonerji odbędzie tym razem w Konstantynopolu. Wybór tego miasta nie jest bez znaczenia, świadczy mianowicie o ożywionej działalności masonskiej na Bałkanach i w Turcji, gdzie, jak wiadomo, wolnomularstwo w ostatnich czasach poczyniło znaczne postępy.

Masoński międzynarodowy komitet wykonawczy zbierze się na wiosnę r. b. w Wiedniu celem wdrożenia prac przygotowawczych do kongresu w Konstantynopolu. Wiedeń jest obecnie ośrodkiem działalności masonskiej na Bałkanach i Bliskim Wschodzie.

Chcesz mieć Polskę potężną —

kupuj tylko towar krajowy!

Związek Obrony Przemysłu Polskiego.

POZNAŃ ulica Rzeczypospolitej 1.

Z WIELKOPOLSKI

Gniezno. (Poparzenie dziecka.) W poniedziałek p. W. z Leśniewa udala się do chorego sąsiada. Jedno z pozostawionych w domu bez dozoru dzieci 3-letnia dziewczynka zbliżyła się do pieca tak, że zajęła się na niej sukienki. Dziecko doznało tak ciężkich poparzeń, że już nie ma nadziei utrzymania go przy życiu.

(Aresztowanie.) Policja gnieźnieńska ujęła Bronisława Nowaczyka, Franciszka Nowaczyka, Ludwika Nadolskiego, Wojciecha Skrobackiego i Kazimierza Szymańskiego, jako silnie podejrzanych o dwa napady bandyckie. Wymienieni podobno w dniu 1 bm. pomiędzy godziną 20 a 21 dostąpili do idącego ulicą Jeziorną p. Antoniego Kmita w Świnarach i w podstępny sposób zwabili go w stronę ogrodu Wenecja, a następnie rzucili się na niego, powalili go na ziemię i odebrali mu pod groźbą śmierci 34 zł. — Niejaki Szymon Świejkowski z Jarocina przybył do Gniezna i będąc na ulicy Tumskiej, zapytał się tam o drogę do Konikowa. Ofiarowano się zaprowadzić go do samego Konikowa, lecz zamiast udać się we właściwym kierunku, nieznanym wprowadzili go na szosę w kierunku Dziechocin. W pewnym momencie dwóch z nich pochwyliło p. S., a trzeci przeprowadził rewizję kieszeni i zabrał mu zegarek z łańcuszkiem i zapalniczkę. O obydwu te rabunki podejrzewa się właśnie aresztowanych.

(Z Chóru Farnego.) W środę 2 bm. odbyło się roczne walne zebranie Tow. Chóru Farnego. Z referowanych sprawozdań wynika, że Tow. liczy 145 członków, w tem 61 nieczynnych. Stan kasy w dochodach 602 zł, zaś w rozchodach 426 zł. Nowy zarząd tworzą pp.: prezes Budzbon, wiceprezes R. Zdrojewski, sekretarz Poppek, zast. sekretarz Karzanka, skarbnik Ciesiolka, bibliotekarz Kropaczewski, ławnicy pp. Wiśniewski i Pejka. Komisję rew. tworzą pp. Bartkowiak i Marlin (br)

Czarniejevo. (Aresztowanie.) Policja ujęła Mieczysława Mieszczyka i Antoniego Kapitana, obu z Kosmowa, którzy zapomocą fałszywych i podrobionych zaświadczeń grasowali przez dłuższy czas w powiatach średzkim, wrzesińskim i gnieźnieńskim i zbierali jatkunę, jakoby byli pogorzelniami. Pomysłowych oszustów odstawiono do więzienia sądowego w Gnieźnie. (br)

Ujście. (Nieszczęśliwy wypadek.) W poniedziałek przy saneczkowaniu od cmentarza ewangelickiego do ul. Czarnkowskiej wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. 17 letni Walter Schmidt, w wielkim rozpędzie wpadł pod konie przejeżdżającego ulicą wozu i odniósł poważne okaleczenie głowy od uderzenia kopytem konia. Odstawiono go w stanie poważnym do szpitala w Chodzieży. Nieszczęśliwy wypadek ten będzie przestroją dla rodziców, którzy swe dzieci wysyłają bez nadzoru na saneczkowanie. (um)

Chodzież. (Ze Stow. „Promyk“.) Walne zebranie Stow. Młodych Polek „Promyk“ w dniu 18 lutego zagał przy udziale 55 druchen patron ks. E. Frackowiak. Sprawozdanie sekretarki przeniosło myśl druchen do tych pięknych minionych dni, które druchny spędzały na zjazdach, kursach, wycieczkach, zawodach, hartując ducha i ciało. Obecnie Stowarzyszenie pracuje pod protektoratem ks. prob. L. Kurpisa, patrona ks. E. Frackowiaka, wicepatronki p. Klary Budnowskiej, p. Haliny Lipińskiej i p. kpt. Berkowskiego. Ufne w pomoc patronki naszej Królowej Korony Polskiej rozpoczyna Stow. z wiarą rok nowy.

Margonin. (Zmiany w policji.) Tut. kierownik policji państwowej, przod. p. Władysław Nalewski przeniesiony został z dniem 26 ub. m. do Warszawy. — (Osobiste.) Srebrne gody małżeńskie obchodzili w dniu 1 bm. pp. apt. Hmocy z Margonina. Jubilat na dalszej drodze życia „Szczęść Boże!“ — (Z „Lutni“.) Roczne walne zebranie Koła śpiew. „Lutnia“ zagał prezes p. Maliszewski, który z zadowoleniem stwierdza, że wyniki pracy w ub. roku osiągnę-

te zadowolają się zgodnej współpracy zarządu oraz członków. Na przewodniczącego wybrano p. Kurlńskiego, na sekretarza p. Site. Po sprawozdaniach udzieleno ustępującemu zarządowi absolutorium. Do nowego zarządu weszli pp.: Kurlński M. — prezes, Szymanowski Z. — zast. prez., Zbieralski F. — sekretarz, Plewa J. — skarbnik, Michalski — bibliotekarz. Dyrygentem pozostał nadal p. Maliszewski. Koło liczy obecnie ponad 50 członków i odbyło w ub. roku przeszło 100 lekcji. Na nowych członków zgłosili się pp.: G. Rajkówna, E. Zaworska i M. Kresłowiak (hz)

Leszno. (O Sąd Okręgowy.) Na ostatnim swym posiedzeniu wybrała Rada miejska delegację, która ma się udać do Warszawy w sprawie pozostawienia w Lesznie Sądu Okręgowego. Jest bowiem w planie likwidacji tego sądu, co by dla naszego miasta było wielką ujmą. Miasto jest gotowe zaoferować na rzecz sądu świadczenia rzeczowe n. p. światło, wodę, opał i t. d.

(Z Kół Śpiewaczych.) W ub. niedziele odbył się zjazd delegatów Kół Śpiewaczych okręgu leszczyńskiego. Obrady wskazały na świetny rozwój Kół Śpiewaczych. — Doroczne zawody śpiewacze postanowiono urządzić w dn. 12. 6. bm.

Z POMORZA

Świecie n. W. (Z Sejmiku Powiatowego.) Na odbytem we wtorek posiedzeniu Sejmiku Powiatowego przyjęto bilans i wyczerpujące sprawozdanie Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu świeckiego, którą to sprawę referował dyrektor tej instytucji p. Donarski. Głównym przedmiotem posiedzenia była sprawa budżetu na rok 1932-33. Po wyczerpującej i ożywionej dyskusji uchwalono: budżet szpitala powiatowego na 140 699 zł. Pow. Zakładu Opieki Społecznej w Gólszycach 57 401 zł, powiatowego ziółka 17 610 zł, zaś budżet administracyjny powiatu uchwalono w kwocie 984 283 zł.

(Ze Związku Towarzystw.) Ostatnio odbyło się w lokalu „Dwór Magdaleny“ walne zebranie Związku Towarzystw, skupiającego w swym gronie blisko 30 organizacji naszego miasta. Marszałek zebrania p. dyr. Jagła przeprowadził wybór generalnego sekretarjatu Związku, przy czym stanowisko sekretarza generalnego powierzono p. rektorowi Makille, pierwszym sekretarzem został p. Kozłowski, drugim p. prof. Habel, skarbnikiem p. Fr. Domachowski, zaś pp. dyr. Braun i Chelstowski tworzą komisję rewizyjną. Na zakończenie obrad uchwalono wyasygnować z kasy 100 zł na pomoc bezrobotnym.

(Z Kurkowego Bractwa Strzeleckiego.) Na nadzwyczajnym walnym zebraniu Kurkowego Bractwa Strzeleckiego został wybrany prezesem p. Jędrzejewski, jego zastępcą p. Fr. Domachowski, sekretarzem jest p. M. Klein, zast. p. Megger, skarbnikiem p. Kunath, komendantem p. Komorowski, strzelmistrem p. Werner. Ławnikami są pp.: A. Lewandowski, Maczkowski i Czarnecki. (tts.)

Czersk. (Z Rady miejskiej.) Głównym tematem obrad ostatniego posiedzenia Rady miejskiej było uchwalenie budżetu na rok 1932-33. Budżet gazowni ustalono na 75 110 zł, zaś budżet miasta po dłuższej dyskusji i zaprowadzeniu daleko idących oszczędności, na 151 615 zł. — (Teatr.) Miejskowe Tow. Śpiewu „Lutnia“ utworzyło sekcję teatralną, która pod kierownictwem p. Czajkowskiego dbać będzie o godziwą strawę duchową dla obywatelstwa naszego miasta. Sekcja przygotowuje wielkie misterjum pasyjne p. t. „Nazarejczyk“ i wystawi je na scenie tutejszej w niedzielę palmową. (tts)

Starogard. (Katastrofa lotnicza.) Podczas lotu na aparacie typu „Breguet“, pilotowanym przez pilota Faryńskiego z obserwatorem ppor. Durkiem z Torunia, samolot zmuszony był lądować w okolicy Błędno, przyczem aparat doszczętnie się rozbił. Lotnicy na szczęście ocaleli. (x)

Nowe n. W. (Dziesięciolecie.) Burmistrz p. Władysław Jabłoński obchodził

10-lecie swego urzędowania w Nowem. Na uroczystym posiedzeniu rady miejskiej i magistratu mianowano p. Jabłońskiego senjorem i honorowym obywatelem miasta Nowego.

(Śmierć wskutek zakażenia.) We wsi Sienica mężatka Anna Błanek zmarła krótko po połogu wskutek zakażenia krwi.

Jablonowo. (Nowa parafia.) W Sumowie, wiosce kolonizacyjnej, utworzona została z dniem 1 stycznia r. b. nowa stacja duszpasterzka, która obecnie powierzona została ks. kuratorowi Paluszkiemu. Sumowo i wioski okoliczne, przed kilku jeszcze laty zamieszkałe przez protestanckich kolonistów, którym pruska kolonizacja w S. wystawiła zbór, są obecnie niemal zupełnie spolszczone. (x)

Toruń. (Żydowski trik.) Małopolskie firmy żydowskie, którym wysokie portorium nie jest wygodne, wysyłały często niefrankowane listy, a zaopatrzone pieczęcią: „Opłatę pocztową uiszczałem“, przypomniawszy urzędowe przesyłki pocztowe z pieczęcią: „Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem“. Zdarzyło się w kilku wypadkach, że listy takie przez nieuwagę na poczcie doręczone zostały adresatom bez opłaty. (x)

SFORT

Atrakcja wiosennego sezonu

Regulamin biegu na przelaj „Kurjera Poznańskiego“

1. Bieg na przelaj o puchar wędrowny „Kurjera Poznańskiego“ organizuje Poznański Okręgowy Związek Lekko - Atletyczny w niedzielę, dnia 3 kwietnia 1932 r., o godz. 12.
2. Udział w biegu mogą brać wszyscy obywatele państwa polskiego, a również Polacy z zagranicy, którzy ukończyli 17 r. życia i zostali przez lekarza uznani za zdolnych do biegu.
3. Start i meta na boisku „Sokoła“ przy Drodze Dębińskiej.
4. Długość trasy wynosi około 4 000 m.
5. Każdy zawodnik musi być ubrany w kostium lekko atletyczny dowolnych barw.
6. Podczas biegu obowiązują regulamin P. Z. L. A.
7. Zawodnik, przybywający pierwszy do mety, zdobywa puchar srebrny na przeciąg jednego roku, oraz eżton pamiątkowy.
8. Puchar staje się własnością zawodnika, o ile zdobędzie go trzy razy, niekoniecznie z rzędu.
9. Następnym 9 zawodników otrzymuje żetony pamiątkowe.
10. Wpisowe wynosi od zawodnika 50 groszy. Zgłoszenia (ważne tylko z załączeniem wpisowem) przyjmuje redakcja „Kurjera Poznańskiego, Poznań, św. Marcin 70, do dnia 31 marca 1932 r. włącznie.
11. Badanie lekarskie zawodników odbędzie się w dniu biegu o godz. 10 w szatni, gdzie również winni się stawić wszyscy uczestnicy biegu najpóźniej o godz. 11.30. Bez badania lekarskiego nikt do biegu dopuszczony nie będzie a orzeczenie lekarza jest dla kierownictwa obowiązujące.

Poznański Okr. Związek Lekko - Atletyczny.

Gry sportowe

W turnieju siatkówki pań K. S. „Warta“, rozegranym w hali „ośrodku“ zwyciężyła drużyna „Sokoła“ I. pokonawszy w finale „Wartę“ II 24:22. Poszczególne wyniki pierwsze koło: „Warta“ II i „Sokół“ II 21:18 (15:3), „Sokół“ I i „Start“ II 30:17 (15:5), „Start“ I i „Warta“ III 30:10 (15:5); drugie koło: „Warta“ II w. o., „Sokół“ I i „Start“ I 29:20 (14:15); finał „Sokół“ I i „Warta“ II 24:22 (15:7).

W turnieju pocieszenia, do którego stawały drużyny mające po jednej przegranej w głównym, zwyciężył „Start“ I bijąc w finale „Wartę“ II 30:18 (15:12). Poszczególne wyniki: pierwsze koło: „Sokół“ II i „Start“

II 28:21 (13:15), „Start“ II i „Warta“ III 30:25 (15:14); finał: „Start“ I i „Warta“ II 30:18 (15:12).

Hokej na lodzie

Po odmowie Szwecji wzięcia udziału w tegorocznych mistrzostwach Europy rozpoczynających się w końcu marca w Berlinie zawiadomił organizatorów również z wążek węgierski, że nie może wysłać swej drużyny.

Lekka atletyka

Zawody „Sokoła - Jeżyce“ odbyły się przy dość licznych udziałach startujących i osiągnięto poniższe dobre wyniki: 60 m: 1. Adamkiewicz 7,2, 2. Czaja Br. 3. Górski; 1500 m: 1. Sikorski 4:51,2, 2. Bartkowiak 3. Górski; skok w dal: 1. Górski 5,76, 2. Kubiak 5,68; 3. Adamkiewicz 5,47; skok w wyż: 1. Czaja Br. 1,56, 2. Sikorski 1,51, 3. Kubiak i Górski 1,46; kula (7½ kg.): 1. Czaja R. 9,85, 2. Adamkiewicz 9,72, 3. Czaja Br. 9,33.

Łyżwiarstwo

Wielką sensację wywołała w czasie pokazu w jeździe figurowej w Filadelfiji młodociana Huthen (Szwecja), która w nieoficjalnej punktacji zajęła pierwsze miejsce przed mistrzynią świata Sonią Henie.

O puchar Davisa

Rumunja wycofała się z tegorocznych rozgrywek oddając tamsam punkty Anglii w. o.

Pięściarstwo

Przed mistrzostwami Polski Prace przygotowawcze do mistrzostw Polski które jak wiadomo rozpoczynają się już w przyszły piątek, dobiegają końca. Nadal wpływają jeszcze zgłoszenia zawodników poszczególnych okręgów. Badanie i ważenie odbędzie się w piątek nie w poradni sportowej, lecz w hotelu „Monopol“ gdzie wszyscy uczestnicy zamieszkają. Bilety nabywać będzie można w przedsprzedaży od jutra w firmie „Dom Sportowy“ przy św. Marcynie i w firmie „Camera“ przy ul. Fr. Ratajczaka. Nagrody dla zwycięzców wystawione będą w oknie firmy „Dom Sportowy“.

Różne

Turniej „ośrodku“ o mistrzostwo indywidualne w ping - pong rozpocznie się w środę w sali ośrodku. Udział w turnieju bierze ogółem przeszło 50 zawodników klubów poznańskich, którzy podzieleni na 10 grup staną do walki systemem punktowym (każdy z każdym). Mistrzowie grup, których wylosowanie odbyło się w niedzielę walczyć będą następnie w finale o tytuł mistrza. Turniej potrwa cały tydzień.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

SAMOOBRONA przed skutkami neracjonalnego odżywiania się. Przy częstym spożywaniu mięsa które w obecnych kryzysach jest stosunkowo najtańszym artykułem spożywczym organizm zwiększa ilość cholesterolu w krwi starszym podlega stopniowemu samozatruciu wskutek nagromadzenia się w ustroju kwasu moczowego. Wzrost choroby nerek, pecherza, wroby wadliwej przemiany materii, bóle artretyczne i podagryczne wzdęcia brzucha odbijane się i skłonność do obstrakcji. Nie zmieniając dotychczasowego sposobu odżywiania się m. zn. unikając tych tak przykrych a często i przewlekłych dolegliwości, stosując napój przyrządzony z ziół „Diuroł“ (oryginalne Ziół „Diuroł“ usuwają wszelkie szkodliwe substancje, wytworzone w naszym organizmie Ziół „Diuroł“ zapobiegają i wycierpieniem przy nabyciu już chorobach, jak również przyspieszają powrót do zdrowia. Osłodzony napar z ziół „Diuroł“ jest smaczny a używany stale zamiast herbaty jest czynnikiem niezastąpionym zapobiegającym samozatruciu organizmu — jest samoobrona. Jeżeli zaniedbałeś chorobę broń się! Nigdy nie jest za późno jeżeli nie bedziesz ziół „Diuroł“ Sposób użycia na opakowaniu. Oryginalne ziół „Diuroł“ Gasek ego (z Kogutkiem) sprzedają apteki i składy apteczne Reg. M n Spr. Wewn. Nr 1486. nd 4373

W dniu 5 marca 1932 r. zmarła opatrzona św., Sakramentami ś. p.

Marja z Winiewiczów Kreglewska

sodaliska - jubilatka.

Prosimy Szan. Członków o modlitwę za duszę Zmarłej oraz o udział w pogrzebie, który odbędzie się w środę, 9. b. m., o godz. 16-tej z kaplicy św. Józefa na cmentarz św. Marcina.

Sodalicja Pań Zawodu Kupieckiego w Poznaniu, zw 13 730

Leokadja Zajączkówna

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 9. 3. 1932 o godzinie 4-tej po poł. z kostnicy w Dębce.

Tow. Pielgrzym pod wezw. Matki Bożej Wypadek 203 w Poznaniu, zw 13 732/3

Dnia 7. b. m., o godz. 2 po południu zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy ojciec i dziadek, ś. p.

Edward Dankowski

w 60 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 10. b. m., o godz. 16,30 z domu żałoby na cmentarz parafjalny w Chodzieży.

W ciężkim smutku pograżeni
żona, dzieci i rodzina.

zw 13 740

Chodzież, Poznań, Bydgoszcz, Ostrów Wlkp., Pleszew, Szamotuły i Rzadzwin. Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Dnia 7 marca r. b. zmarł nagle i nieoczekiwanie, ś. p.

Edward Dankowski

Dyrektor naszego Oddziału w Chodzieży.

W zacnym Zmarłym, zatrudnionym bez przerwy od r. 1921, przedsiębiorstwo nasze straciło zdolnego, sumiennego i zasłużonego pracownika.

Wdzięczną pamięć o Zmarłym zachowamy na zawsze!

Pogrzeb odbędzie się w Chodzieży w czwartek, dnia 10 b. m., o godz. 16,30 z domu żałoby.

nw 9213

**Rada Nadzorcza i Zarząd
Spółki Akcyjnej H. Cegielski w Poznaniu.**

Dnia 7 marca r. b. zmarł nagle, ś. p.

Edward Dankowski

długoletni dyrektor Oddziału naszego przedsiębiorstwa w Chodzieży

Straciliśmy w Nim życzliwego współpracownika i szlachetnego Przełożonego oraz wiernego Przyjaciela, który prawością charakteru zjednał Sobie należną Mu cześć.

nw 9214

**Urzednicy
Spółki Akcyjnej H. Cegielski**

Otwierajcie szafy!

Przeglądajcie garderobę!

Przybrudzona i znoszona odzież wygląda jak nowa po ufarbowaniu lub chemicznym wyczyszczeniu w **BARWIE**.

Tak jest a nie inaczej!

Pw 11 444/5-10.21/22

Najlepsza w kraju fabryka

PATENTOWANYCH SUWAKÓW BŁYSKAWICZNYCH

do torebek damskich, portfeli, sukien, botów, portmonetek i t. d.

„PERKO“ Sp. z o. o.

Warszawa, Bielańska 9, tel. 728-39 i 826-09.

Suwaki „Perko“ pod względem jakości i wykonania dorównują najlepszym zagranicznym wzorom. Powaznym firmom prowincjonalnym do oddania przedstawicielstwa rejonowe. nw 9 208

Ratunek dla skóro-chorych!

Krem na skóre „HEILWUNDER“ patent gdański Nr 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkuje z powodu swoich właściwości w rozpaczliwych wypadkach wszystkich liszaji, nawe: liszaji ropnych, ranach u nóg, egzenie, przyszcach, wyrzuciach, wszelkiego rodzaju czerwoności twarzy i nosa, odmrożeńiach itd. Przy zamówieniach uprasza się o cel użyteczności. Świetne uznania. Jeżeli bez skutku, zwrót pieniędzy. Cena 8,60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy zgóry, bez portorium. nw 4 425

Chem. Kosm. Laboratorium „KLOSSIN“, Gdańsk 2, Hundegasse 43

Nerwowi, neurastenicy

cierpiący na drażliwość, słabość woli, brak energii, melancholję, przesyty życia, bezsenność, ból głowy, wrażliwość nerwów, śledziennicę, nerwowe zaburzenia serca i żołądka otrzymają bezpłatnie broszurę dr. Weisego Słabość nerwów

Dr. GEBHARD i S-ka — GDANSK Nr. 22.

Pw 11 439-7,28

WIELKA NAGRODA

Celem rozpowszechnienia naszego przedsiębiorstwa między czytelnikami: niniejszego pisma firma nasza postanowiła rozdać tytułem wielkiej nagrody rozmaite towary. Każdy czytelnik może otrzymać

zupełnie bezpłatnie

(podług naszych warunków) premie w postaci kamizelki na ubranie, kostiumu damskiego, bielizny damskiej, maski, porcelany, lwa, koldry, wazony, zegarki, instrumenty muzyczne, aparaty fotograficzne, filmowe i inne przedmioty wartościowe. Jeżeli nadesłacie prawidłowe rozwiązanie niniejszego zadania

B-z p-a-y n-e-a k-i-cz-

Kresk: należy zastąpić literami: aby otrzymać powszechnie znane przysłowie. Udział w konkursie dla otrzymania nagrody jest bezpłatny. Nie ma żadnego ryzyka. Niepowodzenie wykluczone. Rozwiązanie prosimy nam przysłać w liście lub na zwykłej pocztówce z podaniem dokładnego adresu na co W P otrzymamy szczegóły: nieopodatkowane. Posiadamy dużo listów dziękczynnych

POLSKA SAMOPOMOC WŁÓKIENNICZA
Lódź 5, skrzynka pocztowa 7 oddział 392.

Fabryka śrub poszukuje zaraz wykwalifikowanego

kierownika ruchu

Warunki: 4-miesięczna praca bez wynagrodzenia, dalsze 2 miesiące próbnego, wymagane obywatelstwo polskie, znajomość języka polskiego i niemieckiego w słowie i piśmie. Zgłoszenia z dokładnym życiorysem, podaniem referencyjnych, niezwrótnymi odpisami, świadectwami, podaniem żądanego wynagrodzenia skierować pod zw 13 713 do Kurjera Pozn.

W poniedziałek, dnia 7 marca, o godz. 8-mej wieczorem zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., nasza najdroższa i najlepsza matka, siostra i babunia, ś. p.

z Zarembów

Prakseda Minczykowska

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 11 b. m., o godz. 3 po poł. w Ostrowie z domu żałoby przy ul. Zdunowskiej 5. Msza św. żałobna nazajutrz o godz. 9,30 rano.

nw 9212

W ciężkim smutku pogrążeni
dzieci, wnuki i rodzina.

Ostrów, 8. III. 1932 r.

Dnia 6 marca 1932 r. zmarła żona byłego długoletniego sekretarza Towarzystwa naszego, ś. p.

Michalina Jasicka

Pogrzeb odbędzie się w środę, 9. b. m., o godzinie 15-tej z zakładu św. Józefa.

O liczny udział członków w pogrzebie prosi

**Towarzystwo Młodych Przemysłowców
w Poznaniu, zw 13 722,3**

Wypadek 239

Zebranie Wierzyteli

firmy

W. Dałkowski, Chodzież

odbędzie się w przyszły piątek, dnia 11 marca o godz. 18 na salce Związku Fabrykantów w Poznaniu ulica Rzeczypospolitej 1, II piętro

**Ochrona Kredytu w Handlu i Przemysle Tow. zap.
w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31.**

Pw 11 450-10.46

Dnia 7 marca 1932, o godzinie 8-mej wieczorem zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, ś. p.

Stefan Papierz

mistrz drożdźniczy

przeżywszy lat 62.

Ś. p. Zmarły przez 27 lat spełniał swe obowiązki służbowe w naszym przedsiębiorstwie sumiennie i gorliwie i zasłużył sobie przez to na nasze szczerze uznanie.

Cześć Jego pamięci!

dw 2985

Luboń, dnia 8 marca 1932.

Zarząd
Lubońskiej Fabryki Drożdży
dawn. G. Sinner Sp. Akc.

W dniu 6 marca 1932 r. o godz. 10,30 spodobało się Panu Bogu powołać do grobu Swych aniołków, nasza najdroższa córeczkę zw 13 731

Danusię

w drugiej wiośnie życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 9 b. m. o godz. 17 z domu żałoby w Poznaniu, Pl. Lipowy 3, na cmentarzu w Dębcu.

W ciężkim smutku pogrążeni rodzice Burckowscy i rodzina.

W celu rozszerzenia składu

KONFEKCI DAMSKIEJ

poszukuję

WSPÓLNICZKI

dysponującej gotówką 20.000 zł. Znajomość branży pożądana, lecz nie konieczna. Łusk oferty pod zw 13 734 do eksp. Kurjera Poznańskiego.

Szafy

szyfonierki, stoły, parawany, biurko damskie, krzesła i inne sprzedaję Kozłowski, Szewska 15, zd 35 705

KINO

w Poznaniu mało, jako najlepsze uznane, korzystnie (dla poważnych reflektantów) na sprzedaż. Oferty do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 13 721

Dom

składający się z 4 ubikacji, morga ogrodu, zaraz sprzedam 11.000 gotówką Poznaniu. Adres Ordynik zd 35 522

W niedzielę, dnia 6 marca 1932 r., zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po ciężkich cierpieniach, moja ukochana żona, nasza nigdy niezapomniana matucha, siostra, ciotka, teściowa i babcia, ś. p.

z Piotrowskich

Michalina Jasicka

przeżywszy lat 52. Pogrzeb odbędzie się w środę, 9 b. m., o godz. 3-ciej z Zakładu św. Józefa na cmentarzu św. Marcińki przy ul. Bukowskiej. Msza św. żałobna za spójność duszy ukochanej Zmarłej, odbędzie się w czwartek, o godz. 9-tej w kościele św. Marcina, o czym donoszą w smutku pogrążeni

zw 13 726 7

Poznań, Piekary 25.

maż, córki, zięć i rodzina.

Dnia 7 marca r. b. zmarł po długich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy i nigdy niezapomniany maż, brat, szwagier i wujek, ś. p.

Stefan Papierz

przeżywszy lat 62. Eksportacja zwłok odbędzie się w środę, dnia 9. III. o godz. 3 po poł., z domu żałoby w Luboniu. Pogrzeb naza utrz w Kościele z kostnicy św. Zofji o godz. 4 po poł. na cmentarzu parafjalny

Pw 11 446-64.60

W ciężkim smutku pogrążona

Luboń, 8. III. 1932.

żona z rodziną.

Dnia 7 marca r. b. o godz. 7.30 rano zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza córka, siostra, szwagierka i ciocia, ś. p.

Stefania Kędziorzanka

w 21 roku życia, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni

rodzice i rodzeństwo.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 10 b. m., o godz. 17,15, z kostnicy cmentarza parafji Bożego Ciała w Dębcu.

Poznań, dnia 8 marca 1932 r.

ul. Różana 21.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Najskuteczniejsze i najtańsze

środki lecznicze — to

Zioła lecznicze Dr. Breyera

Zatwierdzone przez Min Zdrowia, odznaczone złotymi medalami w Nicei i Brukseli skuteczne w chorobach:

Zaflegmienie płuc, gruźlica, astma, kokałusz, wszelkiego rodzaju kaszle, reumatyzm, artretyzm, nerwobóle, skrofle, wszelkie zanieczyszczenia krwi, nieczystość cery, wypryski, skórne katarz żołądkowo-kiszkowe, hemocroidy, zatwardzenia, biegunka, żółtaczkę, wszelkie choroby wątroby i innych organów brzusznych, choroby nerwowe, bezsenność, bóle głowy, otyłość, zwapnienie tętnic i t. d. Można nabywać niemal w każdej aptece lub składzie aptecznym — albo w wytwórni

Polherba S-ka z o. o. Kraków-Podgórze

Kto chce leczyć się ziołami — niech zażąda darmo w wytwórni — broszurki „Jak odzyskać zdrowie”. nw 8 402

Oprawy kłazek
wszelkiego rodzaju
Introligatornia
drukarni Toruńskiej
T. A. w Toruniu
ul. św. Katarzyny 4.

Mam przy małym dworcu Łazarskim

4 morgi urodzajnej ziemi

które wydzierżawię w całości lub częściowo na ogródku. Oferty kierować proszę do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod nw 9 211

GOSPODARSTWO Z MŁYNEM

wodny - parowy, 3 piętrowy, przemiału 300 centnarów, do tego gospodarstwo 95 morg pszennej ziemi bez żywego i martwego inwentarza, wszelkie zabudowania masywne, dom siedmiopokojowy, położenie w miasteczku 18 kilometrów od Poznania, cena 100 000 zł, wpłaty 40 000 zł resztę spłaty na dłuższe lata sprzedam lub zamienię na kamienicę. Spieszne zgłoszenia Nowak, Poznań, Kramarska 15 przy Starym Rynku, telefon 16-89. zw 13 728

„RUMBA“

„RUMBA“

to egzotyczny taniec współczesny

„RUMBA“

„RUMBA“

to czekolada z egzotycznymi przysmakami

„RUMBA“

„RUMBA“

to najwykwintniejsze tabliczki czekolady z migdałami i rodzynkami w cenie zł 1,25 za sztukę, które poleca

SP. AKC.

„GOPLANA“

Fabryka Czekolady w Poznaniu.

Pw 11 441-10.14

Nadleśnictwo
Iwno per Kostrzyn
sprzeda ca. 100 m³

KLOCY

jesiona przydrożnego.
2 1/2—4 mtr. długości, 30 do 60 średnicy.

Do wydzierżawienia

wieś rycerska Braciszewo

należą do seminarjum Juchownego, tysiąc morg dobrej, wydrenowanej ziemi, przy szosie poznańskiej, 4 1/2 kilometra od Gniezna, z masywnymi budynkami. Zgłoszenia przyjmuje

Kurja Arcybiskupia w Gnieźnie.

nw 8 996

Wyłącznie krajowej produkcji
Hodowli Nasion „SPÓJNIA“ S. A.

nasiona rolne

warzywne

kwiatowe

Pw 11 446-10.28

Cenniki i oferty bezpłatnie na żądanie.

JAN WACHOWIAK i S-ka

Spółka Rolniczo-Handlowa ŚREM — pozn.

POLOWANIE

w gminie Suchylas, pow. poznańskiego, obszaru ca. 686 ha zostanie wydzierżawione przez publiczną licytację jednemu z trzech najwięcej dających w dniu 19 marca r. b., o godzinie 16-tej u pana Kusza.

Warunki dzierżawy do przejrzania u sołtysa w Suchymlesie od 12 marca. zw 13 736

Przewodniczący Spółki Lowieckiej
Gemander.

OGŁOSZENIE.

Magistrat wydzierżawi na bardzo dogodnych warunkach **Parowę Cegielnię Miejską** o produkcji przeszło 1 1/2 miliona cegły rocznie. Obszerny dom mieszkalny i budynki gospodarcze stoją do dyspozycji.

Wnioski należy kierować do Magistratu m. Obornik do dnia 15 marca r. b.
MAGISTRAT
(-) Marsfeld.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W środę, dnia 9. b. m., o godzinie 13.30 przy ulicy M. Focha 45 sprzedawcą będą najwięcej dającym za gotówkę: **oszkłony postument, 2 szklane gablotki, regał biały (oszkłony zamykany).**
Doroszewski, kom. sąd Poznań, ul. Szamarzewskiego 36.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: n 2395, z 21205, d 1311 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

1 SPRZEDAŻE

Parcele

od 50 groszy za mkw., kredyt budowlany 6%. Kościński Czartoria L. Pw 11 268-2,82

Tylko

14 dni. Pończochy, rękawiczki, skarpetki krawaty, detalizacje. Ceny hurtowe Atlantic. Wrocławskie 15 l. p. tr. Wzrostowe pończochy i skarpetki 15 procent rabatu. dw 2991 2

Ogród

pod wille na Jeźcach, 2 500 m² pięknie położony, ozdobny warzywo szparagi owoce przystanek tramwajowy w pobliżu na sprzedaż. Zgłoszenia „Par” Alje Marcinkowskiego 11 pod nr. 9,74 zw 35 006

Futro

prawdziwe świstaki okazynie sprzedam, 400 zł. Pawelek Ratajczaka 14. zw 35 883

Skład

kolonialny z towarem maglem, 2 pokoje kuchnia zaraz sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zw 35 805

Egzystencja

kolonialka hurtowna — mniejsza gotówka sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zw 35 910

„Centrala mebli“

Swarzędz naprzeciw poczty poleca meble po cenach niskich. Wielki wybór. Pw 11 261/2-30,35/2

Fortepian

Schröder Petersburg krzyżowy, okazynie sprzeda Fabryka Fortepianów Leszno. dp 2 890

Listwy

tapetowe firanowe, na ramy do obrazów oraz owalne ramy i welne drzwi polecia po cenach znizonych Przemysł Drzewny Stary Rynek 80 82. Pw 11 281-8,64

Drzewka

owocowe, ceny znizone Zakład Sadowniczy Glinka (wł. Krakowskiego Taw. Ogrodniczego) Pradnik Czerwony p. Kraków telefon 170-33. nw 9188

Meble

używane oraz inne przedmioty sprzedaje i kupuje Poznański Dom Komisowy. Dominiarska 5. telefon 24-42. Pw 11 250-1,65

Parcele budowlane

przy Szosie Warszawskiej w stronie Głównej bezpośrednio przy Osiedlach Dom Wlasny i „Praca” wodociąg kanalizacja dogodna komunikacja sprzedaje właściciel Malecki Droga Debińska telefon 11-90. Pw 11 277-53,428

Nowy

Dom Komisowy Woźna 16 sprzedaje i kupuje meble używane, garderoba różne inne przedmioty. Pw 11 285-54,14

Dywany

Imitacja perskich 175 x 250 od 42 — zł. bouclé 175 x 250 od 125 — zł. welur ang. prima 2 x 3 198 — zł. linoleum, dywany i z metra chodniki od 1,75 Serwety pluszowe i gobelinowe. Inlety, stolowizna i plotna po cenach znizonych. W. Groszkiewicz. Poznań, Wrocławskie 3 — Hurt. — Detal Pw 11 288-9,63

Meble w Swarzędzu

najkorzystniejsze źródło zakupu Wiktor Nowacki Dworcowa 15 zw 31 663

Meble

tanio wprost ze składnicy poleca K. Bakos ul. Wenerjańska 1 — Most Chwaliszewski przy krzyżu zw 29 527

Pończochy

taniej jak w Łodzi

Bemberga oryginalne 2.35; 2.65; prima Bemberg 3.25; złoty Bemberg 3.50; strzałka 2.75; 3.25; macco 0.85; skarpetki męskie Wigonjowe 0.25; niebianki 0.35; Chmizanka 0.75; nowość prima 1.35. Proszę korzystać z prawdziwie okazynych cen dotychczas jeszcze niebywałych. Tylko Warszawskim Składzie Fabrycznym. Jadwiga Podbielska Wielkie Garbary 40 naprzeciw Wodnej. zw 36 112

Parcele — Sołacz

dwie okolo 600 m lub w całości, 8 zł kw. drzewami owocowymi sprzedam Zgłoszenia Kurjer Poznański zw 36 075

Samochód

limuzyna w bardzo dobrym stanie marka „Oldsmobile” za gotówkę tania sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zw 36 074

Sprzedam

3 oszklone szafki, nadające się do sklepu lub piekarni. J. Dresler, ul. Kraszewskiego 30. zw 35 930

Kawiarnia - restauracja dobrze prosperująca, Poznań, sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zw 36 017

Trzy rowery

męski, damski i dziecięcy tania sprzedam oraz motocykl transparent elektryczny tablice do ładowania akumulatorów, części rowerowe. Nowy Rynek 6 wypożyczalnia. zw 36 091

Skład

przy ruchliwej ulicy sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zw 36 137

Meble

wszelkiego rodzaju repozytoria, stoly, składowe, biurka okazynie. Kapp. Podgórna 6. zw 30 104

Trzy pianina

fortepian krótki, używane, korzysnie. Sw. Marcin 22 parter, wysoki. zw 36 018

Pistolet

„Parabellum” sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zw 36 012

Parcele

przy ulicy Dąbrowskiego od właściciela do oddania. Oferty Kurjer Poznański zw 36 007

Bufoet

kredeps. Szamarzewskiego 1 mieszkanie 5. zw 36 045

Radjoodbiornik

6 lampowy DTW pod gwarancją bez bledu i jak nowy za 300 zł gotówka. Oferty Kurjer Poznański zw 36 029

Parcele

3 900 kw m na Łazarzu sprzedam. Półwiejska 25 mieszkanie 1. zw 35 931

Dywan

duży tania sprzedam. Działyskich 2 Brzozowski. zw 35 789

Fortepian

sprzedam 250 zł. Dąbrówki 13. mieszkanie 11. zw 35 957

Pianino

zagraniczne Kochanowskiego 5 mieszkanie 7. zw 35 980

Sto

skrzyń z butelkami piwnymi sprzedam tania Adres Kurjer Poznański zw 35 978

Bilard

francuski z urządzeniem tania sprzedam. Skowroński Pobjedzińska. zw 35 977

Wózek

dziecięcy sprzedam. Sw. Wojciech 2 a podwórze parter mieszcz. 11. zw 35 994

Najtaniej, bo po cenach ściśle fabrycznych materiały meskie na ubrania i płaszcze materiały damskie oraz materiały wojskowe nabyć można w składzie fabryki sukna Karol Jankowski i Syn Bielsko oddział w Poznaniu Plac Wojskości 2 I. piętro. zw 35 993

List

hip. 1.000 dol. 15% klauzula. — Oferty Kurjer Poznański zw 36 157

Posiadłość

sprzedam lub wydzierżawie tania powodu choroby budynki maszyn, ogród, z gruntem lub bez. interesy dobrze prosperującej restauracji, oświetleniem elektrycznym, miasteczku 24 kilometry od Poznania, wpłata upodowa. Oferty Kurjer Poznański rw 4 803

Skład

cukierków i kawy z powodu stosunków rodzinnych sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zw 36 175

Sprzedam

skład fryzjerski z całkowitem urządzeniem, w śródmieściu, z mieszkaniami. Oferty Kurjer Poznański zw 36 258

Złoty

łańcuszek do łorgnon. Długa 14, mieszcz. 5. zw 36 121

Wózek

dziecięcy Za Bramką 5 a. m. 5. zw 36 125

Urządzenie

składowe tania na sprzedaż. Masztalanska 5 a. zw 36 168

Lodownię

domowa, wanne kapielowa. Wielkie Garbary 5, m. 9. zw 36 167

Modele wiosenne płaszcze, ubrania artystycznie wykonuje

W. Relewicz
Poznań, Pl. Nowomiejski 3, wydział w materiach bielskich, ceny bardzo niskie, dogodne warunki. zw 36 107

Łóżka

nocne stoliki inne meble likwidacji Hotelu Francuskiego, Dąbrowskiego 79 biuro, po obiedzie. rw 4802

Gospodarstwa

każdej wielkości w Poznaniu bardzo korzystnie poleca Rutkowski, Poznań, Grobla 29. zw 36 126

Okazyjna

lokata pieniędzy 130 móg blisko Poznania sprzedam, Dom sześć-pokojowy. Adres Kurjer Poznański zw 35 992

Pięć kilometrów od Poznania gospodarstwo

60 móg pszennej ziemi, inwentarzem, zabudowaniem dom dwupokojowy, półmorgowym ogrodem położenie kościelnej wiosce prywatne bez wymiaru cena 17 000 zł. wpłaty 8 000, reszta dłuższe lata spieszenie sprzedam Nowak Poznań, Kramarska 15, telefon 16-89 zw 36 156

Aparat filmowy

w bardzo dobrym stanie do zdjęć na ulicy — ewtl chętnie wycze bezpłatnie filmowania sprzedam okazynie. Wierzbicie cice 15, l. dom ogrodowy, prosto mieszcz. 22. Tylko od godz. 3-5 po poł. zw 36 161

Futro

sealowe nowe 350. Półwiejska 37, mieszkanie 4. zw 36 183

Nie kupuj mebli

zanim zwiedzisz Centralę mebli Swarzędz. gdyż tam najniższe ceny. Pw 11 260/1-45,68/70

16 móg

ziemi pierwszej klasy, bez budynku, grunt pod budowę Polecie, Murowana Goślina, Miłniska 1. zw 34 195/6

Maszyny do szycia

nowe i okazynie. Kromczyński Poznań, Marcinkowskiego 5. zw 34 937/8

Sypialnie

sprzedaje najkorzystniej Stolarnia, Rybaki 15. nw 8857/8

Sypialnie

kompletne bardzo tania sprzedaje stolarnia Kwiatowa 6 zw 36 070

Maszynę

Singera damską jak nową, cena 220 sprzedam, Adres Kurjer Poznański zw 36 059

Sprzedam

bardzo dobrze utrzymaną kuchnię westfalską. Droga Urbanowska 2, mieszkanie 2. zw 36 046

Sypialkę

mało używaną tania, Górna Włda 26, mieszkanie 3. zw 36 035

Kilim

190x270 i browning mały sprzedam, Podgórna 13 mieszkanie 9. zw 36 028

Sprzedam

maszynę do wyrobu lodów 25 litr. Danielewicz, sw. Marcin 15 zw 36 103

Zamienie

gospodarstwo 60 móg na skład kolonialny Poznaniu lub prowincji, warunek, pokój kuchnia, cena 16.000, hipoteki pozostaje 4.000 pow. Szmatoty Sowiński, Poznań, sw. Marcin 22, tel. 18-97 zw 36 116/17

Maszynę

do pisania sprzedam Szkoła 7/8, m. 8. zw 36 193

Formy

do dachówek system Raupacha. Nowakowski, Gwarna 18. 7. zw 36 232

Cukiernię

skład cukierków sprzedam korzystnie. Zgłoszenia — Półwiejska 10, m. 5. zw 36 250

Smalec

wieprzowy 1 kg — 1 zł franco Oborniki Skrzyńce po 25 kg. — Kleinplatz, Oborniki, Rzeźnia. zw 36 288

Dom

Marcin Cegiółka, Poznań-Fabianowo. zw 36 219

Maszynę

do szycia sprzedam, Zwierzyniecka 1, m. 4. zw 36 221

Książki

powieściowe jak nowe polskie, niemieckie przeszło 100 tomów tania. Oferty „Par” pod 54,62 Pw 11 455-54,62

Pończochy taniej jak w Łodzi

tylko w Składzie Fabrycznym w adysawa Trojanowskiego — Wielkie Garbary 36 obok Wielkiej — Bemberga 2.35; 2.65; prima Bemberg 3.25; złoty Bemberg 3.50; strzałka 2.75; 3.25; macco 0.75; skarpetki 0.25; 0.35; kalessony macco 1.40; koszulki 1.95; gorsom 2.50; sportowe 3.00; pantalone jedwabne 1.75; kombalace 3.75; krawaty, szelki, paski za bezcen. Pw 11 443-54,55

Żelazną

ogniotr. szafe duża bardzo tania sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zw 36 269

Żyrandol

nowy, brzoza, 175 długość, ściągany, 6x6x3 płomień, waga 120 funtów, bardzo okazynie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. jw 2 691

Stół

składowy 4 mtr., 36 szufladek, eleganckie wykonanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański jw 2 690

Suknie, płaszcze, kapelusze, trzewiki

zupelna wyprzedaż za bezcen, — Jeżycki Dom Towarowy, Kraszewskiego 11. Pw 11 447-10,44

Pierścionki

damskie brylantami, duża kamienie, piękna oprawa, bardzo tania. — Zgłoszenia „Par” pod 54,66. Pw 11 451-54,66

Antyki

oraz meble używane wielkim wyborem Pocztowa 22. Pw 11 420-54,38

Skład

2 pokoje kuchnia z urządzeniem tania sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zw 36 276

Duży wybór pomoże Pani i Panu w załatwieniu zakupu

Omielowskiej Porcelany — Prima Alpaki — Najlepszego szkła szlifowanego, Serwisy stolowe z herbem monogramem — Serwisy jubileuszowe tania tylko wprost Hurtowna Porcelany Wroniecka 24, podwórze. zw 36 282

Motocykl

350 cm jak nowy ekonomiczny tachometr tania sprzedam Oferty Kurjer Poznański zw 36 289

Sztuciec

prawie nowy ciężki pięknie czyslowany najlepszy srebro 12 osób tania. Zgłoszenia „Par” pod 54,64. Pw 11 454-54,64

5 KUFNA

Kupię

gitare kontrabas, Oferty Kurjer Poznański zw 35 599

Filmowy

aparatu do zdjęć na normalną taśmę lekką nowszej konstrukcji z kasetami kupię okazynie Oferty Kurjer Poznański zw 35 646

Piec

Szrajbera w dobrym stanie za gotówkę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zw 35 123

Aptekę

obrót ca. 90.000 kupię za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański zw 35 489

Fortepian

zagranicznej marki w dobrym stanie kupię za gotówkę. Zgłoszenia z podaniem fabrykatu oraz ceny do Kurjera Poznańskiego zw 36 095

Kupię

dom czynszowy wpłacie 30—50 000 złotych. Oferty Kurjer Poznański zw 36 090

Kupię

wilke piętrowa dwumieszkanie przy tramwaju mały ogródek gaz elektryka kanalizacja. Wpłacie 30 000 zł. Zgłos

Pokój
kuchnia meblami, łyżce zaraz do objęcia. Adres Kurjer Pozn. zdw 36 118

2
pokoje, kuchnia, meblami, objęcie 1.400, dzierżawa 35. Adres Kurjer Poznański zdw 36 173

Trzy
kuchnie wskaże „Rex”. Stary Rynek 45. zdw 36 252

Mieszkania
trzy-pokojowe, czteropokojowe, pięciopokojowe, sześciopokojowe, siedmiopokojowe, ośmiopokojowe, dziewięciopokojowe, dziesięciopokojowe. wskaże „Bisno Agram”. Plac Wolności 9. zdw 36 207

2 pokoje
kuchnia, łazienka, niski parter, czynsz roczny. Baranowska, Grobla 17. Pw 11 442-54.66

5
II. odstąpię część mebli, centrum, soneczne, frontowe. Adres Kurjer Poznański zdw 36 176

Mieszkanie
2 pokoje i kuchnię za dzierżawę oddam Gen. Prądzyńskiego 47. mieszkanie 37. rw 4812

5
pokoje komfortowe zgoda gospodarza. Patrona Jackowskiego 86. Obejrzeć codziennie 4-5 Rydzewski. zdw 36 233

Dwu-
trzy-pokojowe wydzierżawi Czarnecki św. Marcina 62. II. zdw 36 304

9 SZUKA MIESZK

Pokoju
ewentl. pokoju z kuchnią za miesięczną dzierżawę poszukuje. — Oferty Kurjer Poznański zdw 35 928

Dwóch
pokoi kuchnia, łyżka, łyżka, miesięczna dzierżawa poszukuje. Zgłoszenia złożyć portiera sali bilardowej Esplanady. zdw 35 936

Urządnik
solidny staly posiadacz szuka pokoju kuchnia. Czynsz miesięczny zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 020

Urządnik
poszukuje mieszkania 1-2 pokoi z kuchnią od zaraz wprost od gospodarza dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 050

Poszukuje
pokoju ewentl. kuchnia wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 026

2
pokoje lub pokój kuchnia poszukuje od gospodarza posada stała. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 925

Poszukuje
większego mieszkania w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 988

2
pokoi kuchni poszukuje w śródmieściu od gospodarza rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 964

Poszukuje
mieszkania 2-3 pokoi, łazienka, światłem elektrycznym. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 908

Urzędniczka
państwowa poszukuje mieszkania trzy-pokojowego z łazienką, najchętniej w centrum. Czynsz roczny zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 184

Bezdziętne
małżeństwo na stałe posadzie poszukuje 1-2 pokojowego mieszkania, czynsz miesięczny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 194

Mieszkania
pokoju z kuchnią poszukuje wprost od gospodarza. Dzierżawa zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 076

Urządnik państwowy
na stałe posadzie poszukuje mieszkania. 2. wzdłuż 1. pokoi z kuchnią. Czynsz rok zgóry. Wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 200

Poszukuje
4-6 pokojowego za miesięczną dzierżawę w centrum. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 246

Kupiec
poszukuje mieszkania 2-4 pokoi z „przynależnościami” najchętniej na Łazurach. zapłaci zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 36 166

2
kuchnia, Grunwaldzka, Matejki, centrum, dobra płatniczka. do II. piętra. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 177

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
dla 2 panów blisko dworca i poczty telefon do dyspozycji woły Gąsiorowskich 10 drugie piętro. na prawo. zdw 35 054

Pokój
elektryczność 15 także obiady za korepetycje. Maleckiego 27. m. 4. zdw 35 667

Pokoju
jednospobowy inteligentnej osobie wynajmę. Jeżycka 45. mieszkanie 9. zdw 36 072

Pokoju
jednospobowy inteligentnej osobie wynajmę. Jeżycka 45. mieszkanie 9. zdw 36 072

Pokoju
jednospobowy inteligentnej osobie wynajmę. Jeżycka 45. mieszkanie 9. zdw 36 072

Słowackiego 37
pokój 1-2 osób, elektryczność, łazienka, odda Plebańska. zdw 36 079

Dwuosobowy
blisko dworca. Focha 29 I. prawo front. zdw 36 080

Pokój
1-2 inteligentnym. Stroma 7. mieszkanie 5. zdw 36 093

Niekrepujący
1-2 osoby. Młyńska 3. mieszkanie 11. zdw 36 092

Św. Marcin
59. m. 9. pokój 2 osób wolny. zdw 36 136

Pokój
dwuosobowy, słoneczny, pościel pożądana, elektryczność. Roman Szymańskiego 9. m. 8. zdw 36 146

Klatki
schodowej frontowy, dwuosobowy pokój. Św. Wojciech 25. III. lewo. zdw 36 049

Pokój
piętnastego wolny. Jeżycka 41. parter, lewo. zdw 35 946

Panience
wspólny. Św. Marcin 21. mieszkanie 11. zdw 36 602

Dwuosobowy
utrzymaniem. Wielkie Garbary 29. mieszkanie 8. zdw 35 846

Spokojny
dwuosobowy kuchnia. Matejki 45. mieszkanie 4. zdw 35 874

Pokój
zaraz. Św. Józefa 6. mieszkanie 9. zdw 35 931

Śliczny
pokój starszemu panu. Ogrodowa 4. parter. zdw 35 965

Czysty
jasny, łyżka, telefon. Siemiradzkiego 2. miesz. 8. zdw 35 957

Lepszy
pokój klatki schodowej. Małe Garbary 4. miesz. 7. zdw 35 936

Centrum!
Niekrepujący jedna, dwie osoby. D-rowsa Szubertowa Kreta 5. zdw 35 954

Niekrepujący
elektryka, lepszym. Łakowa 16. I. prawo. zdw 36 115

Pokój
klatki schodowej Kantaka 1. III zdw 36 120

Pokój
świeżo odnowiony, elektryczność, telefon, Matejki 53. m. 11. zdw 36 124

Pokój
wneblowany 2 osobowy zaraz. Zielona 7. miesz. 10. zdw 36 123

Małżeństwo
lub dwie osoby przyjmę. Matejki 6. mieszkanie 15. zdw 36 131

Dwuosobowy
pokój, duży, słoneczny, wynajmę zaraz lub później. Mickiewicza 6. miesz. 9. zdw 36 162

Pokój
inteligentnej osobie wynajmę zaraz lub później. Mickiewicza 7. miesz. 9. zdw 36 163

Pokój
Kozłowski, Focha 38. I. zdw 36 188

Centrum
pokój słoneczny, frontowy dwuosobowy od 15. Młyńska 13. II. miesz. 9. zdw 36 189

Panience
30. elektryczność Woźna 14 a 11 zdw 35 963

Inteligentowi
1-2 osobom. — Żupańskiego 8. parter, lewo. zdw 36 203

Pokój
Gnóbla 27. m. 8. zdw 36 213

Pokoju
dwuosobowy, też używanie kuchni. Łakowa 7. m. 12. zdw 36 217

Dwuosobowy
tamto zaraz. Szamanzewskiego 34. Augustyniakowa. zdw 36 223

Pokój
frontowy, czysty, słoneczny. Maleckiego 28. II. zdw 36 242

Niekrepujący
panu. Sapieżńskiego 8. II. lewo. zdw 36 247

Pokój
Wrocławska 33. II. m. 31. zdw 36 255

Pokój
1-2 studentów, studentek. — Szwajcarska 15. m. 4. zdw 36 257

Jednospobowy
niekrepujący słoneczny, mieszkanie 27. Aleje Marcinkowskiego 28 zdw 36 256

Frontowy
elektryczność biurko ewentualnie obiady. Wierzbicice 17. m. 9. front. zdw 36 261

Pokój
frontowy z utrzymaniem. Ul. Romana Szymańskiego 9. parter, m. 4. zdw 36 290

Elegancki
balconowy, elektryczność, centralne ogrzewanie. Jeżycka 45. mieszkanie 4. narożnik Mickiewicza. zdw 36 275

Pokój
umeblowany, dwuosobowy wolny. Prusa 19. mieszkanie 5. iw 2 687

Śródmieście
dwuosobowy, Rzeczypospolitej 2. mieszkanie 7. zdw 36 174

Pokój
Wielka 1. m. 12. rw 4809

Małżeństwu
parter, klatka schodowa. Pólna 3. m. 2. zdw 36 224

Wspólny
panience (pianino). Wojciecha 3. m. 5. zdw 36 271

Pokój
1-2 osobowy niekrepujący słoneczny tano. Kanakowa 7. II. prawo. zdw 36 236

Dworzec
dwuosobowy. Focha 29. m. 6. zdw 36 237

Elegancki
duży pokój. — Dąbrowskiego 33. m. 8. iw 2 683

Słoneczny
dobrze umeblowany. Prusa 21. III. iw 2 693

Wspólny
urzędnicze ewentualnie obiady. Wierzbicice 17. m. 9. front. zdw 36 202

Pokój
elegancki. Cieszkowskiego 8. m. 9. zdw 36 295

12 SZUKA POKOJU

Panience
taniego śródmieściu lub wspólnego. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 060

Dwóch
studujących poszukują pokoju. Zgłoszenia z ceną do Kurjera Poznańskiego zdw 36 088

Urzędniczka
poszukuje pokój umeblowany, najchętniej śródmieście. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 149

Panience
szuka pokoju wspólnego do 15 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 036

Pokoju
blisko Starego Rynku ciepło, taniego od 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 640

Tylko z klatki
czystego na cichej ulicy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 35 998

Starsza
pani poszukuje skromnego pokoju podaniem ceny. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 192

Poszukuje
pokoju 15 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 180

Pokoju
dobrze umeblowanego możliwie telefon, łyżka, śródmieście poszukuje kulturalny. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 275

13 LOKALE

Poszukuje
składu małego z mieszkaniem za miesięczną dzierżawę. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 096

Ubikacyj
handlowych (mieszkania) do 7 pokoi za dzierżawę szukam (po blizu Ratajczaka). Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 36 086

Lokal handlowy
słoneczny, centralne ogrzewanie, wolny 1. + Przecznicza 7. telefon 77-74. zdw 36 019

Dwie
ubikacje parterowe, wejście z podwórza na cele handlowe natychmiast do wynajęcia. Woźna 3. H. Walter. zdw 35 941

Skład
mniejszy poszukiwany. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 35 040

Na biura
2 pokoje frontowe, ewentl. trzeci I. piętro, centrum stosownie dla adwokata, lekarza do wynajęcia. Adres Kurjer Pozn. zdw 36 151

Poszukuje
składu kolonialnego małym mieszkaniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 36 160

Warsztat
z mieszkaniem do wynajęcia. — Bittner, Dąbrowskiego 79. rw 4 807

Próżny
duży, frontowy, przy pięciu Wolności wynajmę na lepsze biuro. Adres Kurjer Pozn. zdw 36 200

Ubikacyj przemysłowych
większych śródmieściu zaraz poszukuje. Zgłoszenia podaniem wielkości, ceny Kurjer Poznański zdw 36 223

14 DZIERŻAWY

Wydzierżawę
24 morgi ogrodu, ca. 100 drzew owocowych 2-3. pokoi kuchnia przy Poznaniu. Dogodny związek autobusowy, kolejowy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 36 023

Wydzierżawę
skład bławatny, mieszkaniem nadającym się na każde przedsiębiorstwo blisko rynku od gospodarza korzystnie. Marjan Tomaszewski Kostrzyn zdw 36 052.81

Śpichrz
od lat handel zboża, najlepsze położenie wydzierżawę. K. Marcinka. Pobiedziska. zdw 35 942

3
pokoje, kuchnia, stajnie, 2 morgi ogród, Jeżyce, wydzierżawę, 100 zł miesięcznie. Dzierżawa rok naprzód. Oferty Kurjer Poznański iw 2 696

Pewna egzystencja
Dla kupca branży spożywczej nadaje się dobra okazja przejścia w dzierżawę składu detalicznego i ewentl. hurt. z obszernym podwórzem oraz 3 pokojowym mieszkaniem z prawem pierwokupu nieruchomości. Mniejsze miasteczko Księstwa dobra okolica bez konkurencji. Zgłoszenia: Ochrona Kredytu w Handlu i Przemysle Tow. zap. Poznań ul. Mickiewicza 31. Pw 11 449-10.47

16 OSOBISTE

Radjoamatorowi
działają za radę. Aparatem 3 lampowym 311 G za niską cenę z 355.50 z lampami bateriami i materiałem antenowym kupionym w Poznaniu Tow. Telefonów, Poznań ul. Piękary 16/17 jestem zachwycony. Edward J. Pw 11 440-9.55

21 ZGUBY

Zgubiono
dnia 7. 3. w drodze Wodnej na Wile do portfel 300 zł dokumentami. Uczciwy znalazca zechce oddać, ponieważ pieniądze były własnością towarzystwa. Mieczysław Wesolek, ul. Czesława 1. miesz. 15. zdw 36 114

Zgubłem
3. 3. względnie 4. 3. portfel czarny różnymi papierami Łaskawe znalazca proszę zwrót Zygmunta Gruszczyńskiego Nowa 3 F-a K C Kaczmarek zdw 35 865

Indeks
L 10 720 zgubiłam. Uprzejmie znalazca proszę o złożenie go za ewentualnym wynagrodzeniem u peda w zamku. Szałkowska, Janina. zdw 36 199

22 ROZMAITE

Zegarmistrz
wykonuje sumiennie i tano. Kozłowski Półwiejska 1. miesz. 3. dw 2 963

Ceny dotąd niebywałe!
0,95 zł
koszula damska z klocka garnitur (koszula, pantalon) z Toledo od 3,90 koszula, kolorowy madapolam z Toledo od 1,90 koszula damska nocna od 2,90 pantalon trykotowy od 0,95 pantalon jedwabny od 2,50 halki jedwabne od 4,90 koszula trykotowa damska od 1,60 kombinacja trykotowa damska od 2,40 Bielizna trykotowa elastyczna meska damska i dziecięca poleca dopók zapas starczy po cenach niebywałe niskich. — Fabryka Bielizny J. Schubert Wrocławska 3. — Ceny niskie. — Towar trwały. Pw 11 380-9.25

23 OZENKI

Kawaler
blondyn lat 26 na kierowniczym stanowisku posiadający również własną nieruchomość z braku znajomości szuka miłej i sympatycznej towarzyszy życia. Łaskawe zgłoszenia wraz z fotografią, za której zwrót rece upraszam do Kurjera Poznańskiego zdw 36 081

Wdówka
wesola, inteligentna z własnym mieszkaniem szuka pana celu matrymonialnym, inteligentnego, wojskowi nie wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 36 099

Panna
skromna inteligentna, zasad moralnych z własnym mieszkaniem, szuka pana inteligentnego na stałym stanowisku. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 36 098

Paul
inteligentna, wesola z własnym mieszkaniem z braku znajomości szuka towarzysza inteligentnego. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 36 097

3,50
rękawiczki skórkowe
nowość kozłowe 5,50; Nappa meskie 4,90, torebki modne skórkowe od 3,50, polski nowość 0,65, kozłowe 1,75, kolierzyki nowość od 0,75, kryształki od 0,65 pantalon jedwabny w pasy 1,85, czysty jedwab milonex 3,50, kombinacja jedwabna 3,85, największy wybór najtaniej tylko Warszawskim Składzie Fabrycznym Jadwira Podbielska, Wielkie Garbary 40 naprzeciw Wodnej. zdw 36 113

Obiady
smaczne 60 groszy, abonament tanoj. Św. Marcin 52/53. zdw 36 066

Bielizniarka
działa poleca się w domu, także na wies. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 36 064

Chłopca
12-letniego spokojnego i dobrze się uczącego odka na wychowanie właściciel miłna zrujnowany przez kryzys. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 36 035

Książki
powieściowe naukowe, szkolne można nabyć przy ulicy Wodnej tanoj niż wszędzie nawet w takim tygodniu. Książka Antywarjat. Ulica Woźna 12 (dom Fry Kuźaj). zdw 35 095

Sukienki
od 3.— kostjunny, płaszcz od 15 zł wykonuje elegancko Wally Królowej Jadwigi 3 a. parter, lewo. zdw 36 134

Mleko
Kto dostarczy 100 litrów? Oferty Kurjer Poznański zdw 36 087

Bieliznę
pióre i prasuję w domu na żywność po domach. Ratajczaka 11 a. wejście 8. par. 119. zdw 35 932

Wykonuje
damską dziecięcą garderobę, praróbki tano. Polecam się domowo. Piotra Wawrzyniaka 41 mieszkanie 23. zdw 35 935

Krawcowa
dobrze polecona na wszelką garderobę w domu poszukuje pracy. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 119

24 NAUKA

Doktorat
całkowite studia akademickie we wszystkich dziedzinach wiedzy. Po ukończeniu studiów dyplom uniwersytecki — International Academic Office. Boite postale Nr. 524. Bruxelles (Centre) Belgia. dw 2075

Poznańskie
Kursy Budownictwa
(Szkoła Przygotowawcza) Krawczewskiego 11. mieszkanie 15. Pw 11 210 54.35

Krawcowa
wykonuje tano dobrze Plac Sądowy 3 miesz. 7. zdw 35 968

Dziewczynę
4 miesięczną bezdzietnemu małżeństwu na własne oddam. Adres Kurjer Poznański zdw 35 973

Modnie szyję
toalety damskie płaszcz — modernizuje ceny najniższe. Kursy kroju — szycia damskiego. Marij Magdaleny 1 m. 7. dpw 2970/71

Wyprzedaż
za bezcen sweterków dziecięcych, modnych bluzek, swetrów z lekkiej wełny. Wytwórnia trykotów Aleje Marcinkowskiego 7. zdw 36 210

Kilka
przedmiotów sztuki murzyńskiej gotz wojenny składany, manierka do prochu kubek do picia dzwonek, ceramika francuska, zegarek do prasowania. Wielkie Garbary 8. mieszkanie 11. 9-12 15-18. zdw 36 243

Na święta
przyjmuję jeszcze zamówienia na suknie, płaszcz, kostjunny. Salsan M6d. Marcina 34. II. zdw 36 259

Chiromantka
przyjeżdża przepowiada przyszłość, teraźniejszość, przeszłość, dobrze z rak kart. Romana Szymańskiego 8. podwórze parter, lewo przy Placu Świętokrzyskim. zdw 36 260

Obiady
domowe, smaczne. Zamówienia: Przecznicza 2. m. 4. iw 2 692

Krawcowa
wykonuje podług najnowszych żurnali suknie od 3 płaszcz, kostjunny 18. Gwarna 18. miesz. 7. zdw 36 231

Krawcowa
wykonuje garderobę damską dziecięcą, chłopców ubranka. Grobla 17. mieszkanie 10. zdw 36 233

Krawcowa
w domu 2 zł dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 235

23 OZENKI

Kawaler
blondyn lat 26 na kierowniczym stanowisku posiadający również własną nieruchomość z braku znajomości szuka miłej i sympatycznej towarzyszy życia. Łaskawe zgłoszenia wraz z fotografią, za której zwrót rece upraszam do Kurjera Poznańskiego zdw 36 081

Wdówka
wesola, inteligentna z własnym mieszkaniem, szuka pana celu matrymonialnym, inteligentnego, wojskowi nie wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 36 099

Panna
skromna inteligentna, zasad moralnych z własnym mieszkaniem, szuka pana inteligentnego na stałym stanowisku. Cel matrymonialny. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 36 098

Paul

Sierota
do wszelkich prac szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 100

Sila kupiecka
samodzielną znająca wszelkie prace zakresu kupiectwa wchodzące jak buchalterię korespondencję kalkulację zakupów sprzedazę znającą język niemiecki w słowie, piśmie przyjmie zaraz lub później posadę na skromnych warunkach. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 087

Posługaczka
uczciwa silna z poleceniem szuka pracy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 36 084

Sluząca
uczciwa, dobrze polecona, szuka posady od 15 marca. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 082

Magister
poznajskiej farmacji, katolik, z półroczną praktyką, — dobrimi świadectwami poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia z podaniem warunków Makuch Rohatyn, województwo stanisławowskie. zdw 36 054

Dziewczyna
młodsza z dobrimi świadectwami szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 135

Dziewczyna
chętna i uczciwa poszukuje posady w pierwsze miejsce. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 143

Pani
szuka miejsca, gdzie mogłaby się wyuczyć wykwalifikowanego gotowania za małą opłatą. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 147

Sluząca
do wszystkiego, dobrem poleceniem i dobrimi świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 148

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem samodzielnie lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 102

Ekspedjentka
branży kolonialnej, dobrimi świadectwami szuka posady. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 36 104

Gospodyni
szuka posady 15. III. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 008

Kucharka
z dobrem gotowaniem i zaprawa konserw poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 006

Kucharka
oraz wszelkich prac domowych od kwietnia poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 004

Poszukuje
posady do prac domowych lub pokojowej z szyciem. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 048

Dziewczyna
samodzielną z gotowaniem poszukuje od 15 posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 047

Wdowa
lat średnich szuka posady praktykantki w rzeźnictwie, bezpłatnie, za utrzymanie. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 041

Pani
szuka posady starszej ekspedjentki w składzie delikatesów. Przewidziana samodzielnie kilka lat składu kolonialny. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 040

Sierota
szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 038

Chemik
z wykształceniem politechnicznym, mający już praktykę fabryczno-administracyjną, energiczny i szybko orientujący tak w ruchu fabrycznym jak i laboratoryjnym poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 034

Posługaczka
uczciwa poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 263

DZISIAJ W KINIE

- Apollo: „Rok 1914”.
- Aurora: „Ken Maynard i Parada Zachodu”.
- Corso: „Ślad na śnieżnej pustyni”.
- Corso: „Triumf Cowboya i Lwie Serce”.
- Metropolis: „Romanse cygańskie”.
- Muza: „Z dymem pożarów”.
- Nowości: „Chrystus”.
- Odeon: „Sen o miłości”.
- Orzel: „Lokomotywa”.
- Renaissance: „Zagadkowy Zamach”.
- Roxy: „Mistrz świata”.
- Stońce: „Ronny”.
- Słońce: „Navy Blues (Marynarz szuka miłości)”.
- Tecza: „Porucznik Armand”.
- Wilsona: „Poganin”.

Przedpłata
na marzec 1932, za oba wydania razem wlicznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Podatku w eksped. z 4,00, w agencjach w miesiące z 4,50, z odnośnym znanym w eksped. z 4,70, z odnośnym przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie z 4,00, kwartalnie z 14,82, pod opaską miesięcznie w Polsce z 9,00, w innych krajach z 11,00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeskód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonego numeru lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoformatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiał poświęcony danej uroczystości.

Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476 i 3524, filija Stary Rynek 2305. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.

Przyjmę
posadę z gotowaniem na wyjazd do Gdyni lub na Hel. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 033

Poszukuje
posady samodzielnej do wszystkiego, najchętniej do jednej osoby od 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 032

Szofer - mechanik
lat 38 kawaler, 20-letnia praktyka, obeznany Niemczech, Francji, Belgii, Włoszech pierwszorzędnie świadectwa, szuka pracy. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 36 027

Panna
władająca biegle francuskim i niemieckim w słowie i piśmie, pisze na maszynie, poszukuje posady. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 35 938

Żelazniak
sanitariusz, pracujący sumiennie, przyjmie jakakolwiek pracę. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 35 072

Dobrze
polecona krawcowa wykonuje płaszczki, kostiumy suknie, elegancko szybko. Piotra Wawrzyńska 27, mieszkanie 6, zdw 35 895

Dziewczyna
uczciwa, skromna z gotowaniem szuka posady od 15. III. Oferty Kurjer Pozn. zdw 35 970

Przyjmuję
bieliznę do prania i prasowania. Stary Rynek 76 IV, piętro. zdw 36 016

Pracznica
w krytycznym położeniu prosi o pranie. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 982

Wielkopolanka
religijna młoda, zdrowa, z dobrej rodziny znająca języki polski, francuski, niemiecki i roboty ręczne, poszukuje posady do młodszyc dzieci na prowincji, najchętniej na wsi za bardzo skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 967

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem od 15. III. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 960

Poszukuję
posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 958

Polecam
swoją wyrecyzycielkę, która przez lat dwanaście była mi najidealniejszą współpracowniczką. Dzielna organizatorka, znajomość wykwalifikowanej kuchni krawieczyzny. Zietakowa, Matejki 45. I. zdw 35 955

Szofer - robotnik
kawaler poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 35 954

Osoba
w średnim wieku, inteligentna, zaufana, biegle w elegancjiem szyciu i gotowaniu szuka odpowiedniej posady. Wynagrodzenie dostosowane do kryzysu. Referencje Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 35 999

Osoba
inteligentna młoda, uczciwa, znająca gospodarstwo wiejskie i wiejskie, dobra kuchnie oraz szycie, szuka odpowiedniego zajęcia. Miejsce obojętne. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 35 989

Ogrodnik
szofer kawaler kilkoletnia praktyka poszukuje posady zaraz lub później. Michał Kulka, Wiaodki, poczta Ryczywół, pow. Oborniki zdw 36 106

Krawcowa
pierwszorzędna poleca się w domu. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 105

Czeladnik
krawiecki po wojskowości biegle w swym zawodzie poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 129

Młodszy
pomocnik zegarmistrzowski (samodzielny) biegle w swym zawodzie, obeznany w drobnych rep. złotniczych, syn zegarmistrza poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 36 130

Młoda
pielęgniarka, poszukuje posady w prywatnym domu, od 15. 3. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 159

Pomocnik
kupiecki branży kolonialnej i żelaznej poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 164

Sluząca
samodzielną gotowaniem i dobrimi świadectwami poszukuje posady od 15. 3. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 186

Poszukuje
posady za inkasenta, kaucja 500 zł. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 36 193

Sluząca
poszukuje posady od 15. 3. do wszystkich prac domowych. — Zgłoszenia upraszam do Kurjera Poznańskiego srw 71

Maszynistka
wolsko-niemiecka znajomośc buchalterji ewentualnie własna maszyna poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 972

Inwalida
człowiek uczelwy z dobrem poleceniem poszukuje posady woźnego, portera lub magazyniera, najchętniej z mieszkaniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 35 891

Pełna
sierota wojenne krawcowa poszukuje pracy również przyjmie prace do uprzątnia pokoi względnie do dzieci. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań Fredry 7 pokój 47, tel. 39-97. zdw 35 949/50

Inwalida
wojenny stolarz szuka pracy. — Wykonuje poleerowanie mebli oraz wszelkie naprawy po bardzo niskiej cenie. Zgłoszenia uprasza Towarzystwo Pomocy Inwalidom Wojennym Poznań Fredry 7 pokój 47, tel. 39-97. zdw 35 947/8

Dziewczyna
wiejska poszukuje posady do wszelkiej pracy. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 204

Dziewczyna
do wszystkiego, z gotowaniem, poszukuje posady w Poznaniu lub na wyjazd od 15. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 36 206

Dziewczyna
pracowita poszukuje posady do wszystkiego, z coşkolwiek gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 208

Posługaczka
uczciwa, pracowita, poszukuje posługi od zaraz lub od 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 211

Sluząca
wiejska, skromna, nawskroś uczciwa, poszukuje posady z gotowaniem, do wszystkiego do młodszej rodziny lub 2 osób z dzieckiem od zaraz lub 15. 3. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 216

Ogrodnik
sumienny, akuratywny poleca się do wszystkich prac wchodzących w zakres ogrodnictwa, wykonanie sumienne i akuratyne. Zgłoszenia Jan Siebert, ogrodnik Przemysłowa 37, m. 12. zdw 35 882

Młynarz
kawaler dzielny energiczny, samodzielny poszukuje stałej posady. Świadectwa dobre. St. Czekała, Gulca pow. Czarnków, zdw 36 237

Młynarz
kawaler z kaucją poszukuje posady lub dzierżawy najchętniej wodnika. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 240

Posługaczka
starsza polecona poszukuje posługi praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 244

Dziewczyna
dobrimi świadectwami szuka posady od 15. do wszystkiego. — Oferty Kurjer Poznański zdw 36 248

Gospodyni
kucharka młodsza, z kilkoletnią praktyką w poważnych majątkach, znająca doskonale swój zawód z zamiłowaniem do drobiu poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 270

Dziewczyna
uczciwa, bardzo czysta, z długoletnimi świadectwami, poszukuje od 15. posady do skromnego domu. Oferty Kurjer Poznański jw 2 694

Dziewczyna
spokojna, pracowita, była kuchnią przy gospodyni przez 2 lata, obecnie jako samodzielna kucharka w majątku, poszukuje posady od 1. 4. jako kucharka lub do wszystkiego, miejscowość obojętne. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 171

Farmaceutka
z egzaminem wojewódzkim szuka zastępstwa. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 178

Książkowa
maszynistka poszukuje posady — wynagrodzenie skromne. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 179

Posługaczka
młodsza, sumienna, pracowita poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 223

Dziewczyna
młodsza cokolwiek gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdw 36 225

Sierota
uczciwa milego usposobienia szuka posady coşkolwiek gotowania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 36 229

Ekspedjentka
z kaucją, z praktyką w rzeźnictwie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 230

Ogrodnik - szofer
poszukuje posady. Wymagania skromne. Mikolajczak, Poznań, ul. Skośna 9. zdw 36 296

Kawaler
lat 38 em sekretarz skarbowy poszukuje jakiegokolwiek posady biurowej, najchętniej w większym majątku ziemskim ewent. leśnym miejscowość obojętne. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 36 234

Technik
dentystyczny szuka od 15. 3. lub 1. 4. 32 posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 235

Dziewczyna
do wszystkiego lepszy dom, dziećci lub specjalnie do dziećci od 1. 4. szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 196

Uczciwa
pracowita dziewczyna poszukuje posady od 15. 3. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 197

Szyję
poza domem 150, Sielska 12, m. 5 zdw 36 279

Dziewczyna
gotowaniem do wszystkiego 15. 3. lub 1. 4. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 735

Panienci
do dziećci szyciem poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 909

Sierota
poszukuje posługi zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 886

Wypożyczyć
1000 lub dam 500 za posadę. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 35 853

Dziewczyna
z samodzielną gotowaniem do bremi świadectwami poszukuje posady od 15. lub 1. 4. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 854

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posługi na cały dzień. Oferty Kurjer Pozn. zdw 35 845

Posługi
poszukuje dwa razy w tygodniu. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 843

Pracznica
uczciwa poszukuje prania. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 842

Sierota
poszukuje posady do wszystkiego Stroma 7, u p. Jaracz, zdw 35 841

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdw 35 736

Dziewczę
szyciem poszukuje posady do dziećci lub wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 743

Cukiernik
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdy 35 744

Pracznica
poszukuje prania lub sprzątnia. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 747

Ekspedjentka
rzeźnica z 3 letnią praktyką poszukuje posady. Helena Bertholdowa, Smigiel ul. Matejki 10 zdw 34 804

26 WOLNE MIEJSCA

Praktykant
z ukończoną Szkołą handlową a conajmniej z wykończeniem 6 klas gimn. który z zamiłowaniem poświęcił się chęć zawodowi kupiectwu a w szczególności księgarstwu zechce się zgłosić z podaniem warunków — Stefan Knast, Księgarnia „skład papieru, Inowrocław. nw 9194

Urzędnika
gospodarczego, kawalera od 25 do 40 lat pod dyspozycją od 1. 4. zukaże się. Zgłoszenia tylko pisemne z kopją świadectw. Z cząd maj. Łaziewniki, p. Kobylin. zdw 35 624

8 złotych
dziennie otrzymują współpracownicy w każdej miejscowości przy łatwej pracy domowej. Przedsiębiorstwo Przemysłu Krajowego Gdynia-Port, skrytka pocztowa 4. nw-9 087

Gospodyni
znająca dobrą kuchnię i chów drobiu potrzebna do większego dworu od 1 kwietnia 1932. Zgłoszenia z odpisem świadectw do Kurjera Poznańskiego zdw 35 116

Pokojowa
z dobrą usługą i prasowaniem sztywnej bielizny potrzebna na wieś do dworu od 1 kwietnia 1932 lub później. Zgłoszenia z odpisem świadectw do Kurjera Poznańskiego zdw 35 17

Sluząca
do wszystkiego potrzebna zaraz lub od 15. III. do jednej osoby. Wymagana umiejętność starannej pielęgnacji dużego psa. Zgłoszenia ul. Ostrożna 3, II, piętro, w godzinach wieczornych między 20 a 21. zdpw 36 043

Dziewczę
do 7-letniego chłopca i do wszelkiej pracy domowej potrzebne zaraz. Wroniecka 11, rzeźnictwo. zdpw 33 000

Najmniej
500 zł zarobku stała posadę, pensje itd. dla osób mających szerokie znajomości. Fachowość zbyłeczna. Zgłoszenia Gozakred. Lwów, Wałowa 11. Pw 10 896-72.6

Fryzjerka
dzielna potrzebna. Szewska 19 posada stała. rw 4 795

Przedstawiciela
dobrze wprowadzonego poszukuje na miasto Poznań poważna fabryka mydlarsko-kosmetyczno-perfumeryjna w Warszawie. — Oferty „50% delcredere i gwarancją” do Biura Ogłoszeń „Papier” do Biura Marszałkowska 95, nr 9205

Bufetowa
z kaucją i ekspedjent do śniadani potrzebni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 36 011

Dziewczyna
wiejska z gotowaniem na 100 morgowe gospodarstwo potrzebna. — K. Marecka Pobiedziska, zdw 35 943

Potrzebne
inteligentne i ustosunkowane panie do sprzedaży wyrobów artystycznych. Zarobek pewny. Różana 21, miesz. 14, godz. 5-6, zdw 35 939

Samodzielną
sluząca do wszelkich prac domowych z bardzo dobrem gotowaniem potrzebna do samotnego panna. Zgłoszenia z wyszczególnieniem poprzedniej pracy i posiadanych świadectw do Kurjera Poznańskiego zdw 35 780

Sluząca
młodsza potrzebna zaraz. Dąbrowskiego 52 miesz. 5. zdw 36 001

Kierownika
kawiarni szukam z kaucją. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdw 35 986

Sluząca
z własną pościelą, potrzebna zaraz. Nowa 11 a mieszkanie 16. zdw 34 961

Marszantka
działa, dziewczę do posyłek z zaraz. Kraszewskiego 1. zdw 36 152

Młodsza
panna do składu towarów krótkich potrzebna. Wielkie Garbary 23, m. 10. rw 4 806

Potrzebna
dziewczyna młoda, z dobrimi świadectwami, do wszystkiego. Kilińskiego 15, m. 2, I. zdw 36 169

Kupiec
młodszy do podróży i biura potrzebny za wypożyczeniem 5 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 039

Potrzebna
młodsza paniąka do składu. Półwiejska 7, m. 1 od 5-6. zdw 36 168

Slusarz
mechanik, posiadający 4 000 zł znajdzie samodzielną dobrą posadę w mniejszej fabryce. Oferty Kurjer Poznański zdw 36 031

Sluząca
wiek obojętny, niedroga, zaraz do dobrej rodziny. Oferty pensja do Orodowika zdw 36 181/2

Domokrężnych
pań i panów do odwiedzania gospodarstw domowych poszukuje. Dobry zarobek. Rybaki 10, mieszkanie 10. zdw 36 021

Prasowania
bielizny sztywnej wycze bezpłatnie. Ul. św. Józefa 5, prasowalnia. zdw 36 155 m. 6.

Humor zagraniczny

— Ten jegomość namiętnie zbiera starożytności.
— Wiem o tem. Widziałem jego żonę!
(Lond. Opinion). S. F.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potoczniemi 200 gr od 1-lamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego „drobno” do godz. 11, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potoczniemi 200 gr od 1-lamowego milim. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30 w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża; do wydania wieczornego „drobno” do godz. 11, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.